

Congregació de Senyores
sota la Invocació de la Puríssima Sang
de nostre Senyor Jesucrist i de la
Mare de Déu de la

Soledat

Solea

CONGREGACIÓ DE SENYORES
SOTA LA INVOCACIÓ DE LA PURÍSSIMA SANG
DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST
I DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT

SETMANA SANTA 2017

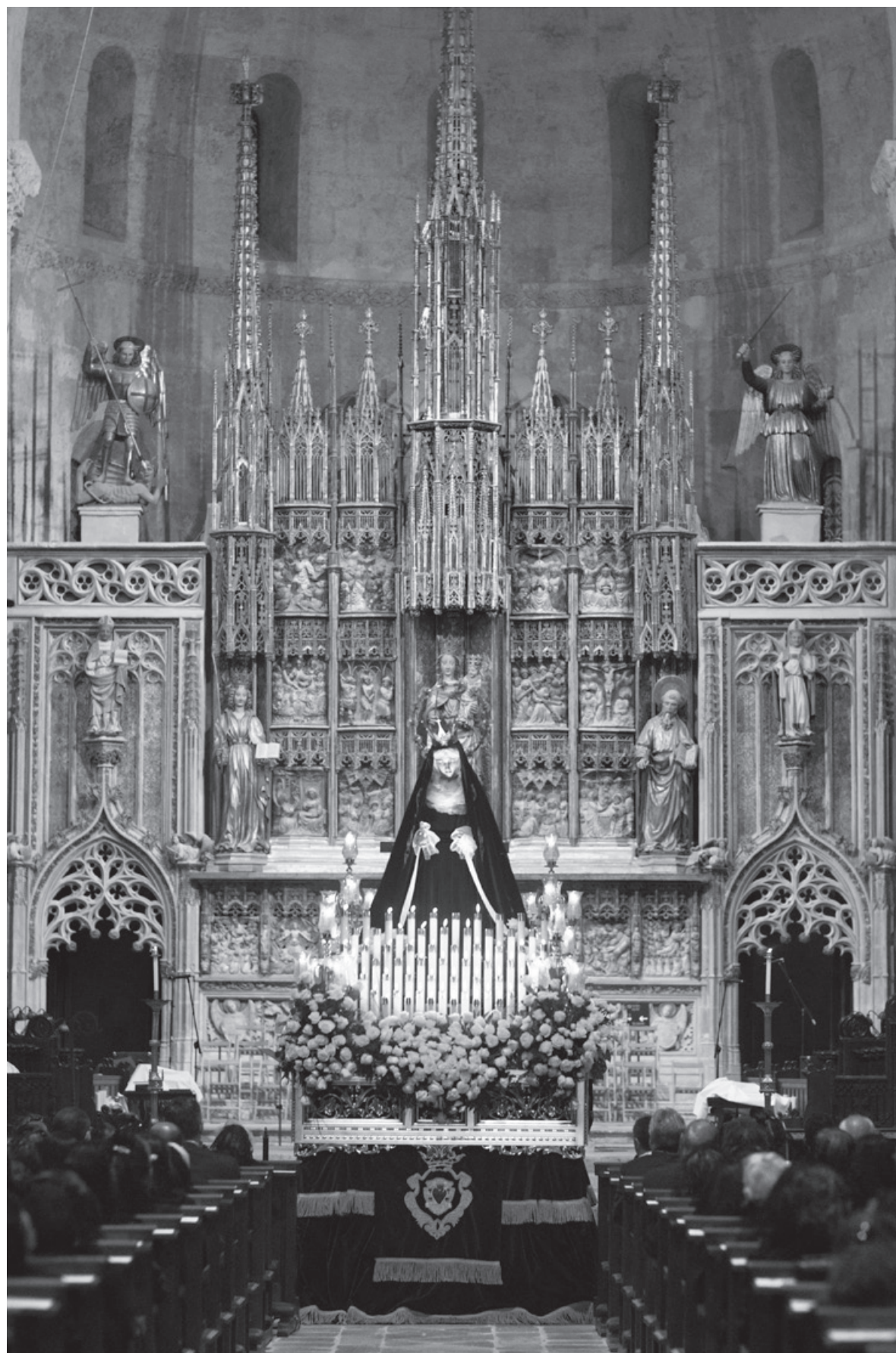
- **Edita**
 Congregació de Senyores
 sota la Invocació de la Puríssima
 Sang de Nostre Senyor Jesucrist
 i de la Mare de Déu de la Soledat
 c/ Natzaret, 1 - 43003 Tarragona
- **Número 16**
 Setmana Santa
 del 10 al 16 d'abril de 2017
- **Equip de Redacció:**
Direcció
 M. Antònia Blanco Segura
Coordinació
 Dolors Fontana Milà
 M. Teresa Potau Mas
- **Correcció de textos**
 Arantxa Tévar Beunza
 Ramon Vidal (text presentació opuscle 2016)
- **Fotografies**

Albert Nel-lo	pàg. 4, 22, 27, 40, 72, 93, 102, 109, 110, 113, 115
Ruth Marquès	pàg. 16, 53, 98, 109, 110, 113
Carles Mallol	pàg. 57
Fervi	pàg. 6, 20, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 48, 61, 64, 67, 68, 71, 91, 98, 101, 109, 119
Daniel Seró	pàg. 12, 25, 42, 55, 63, 73, 77, 79, 85, 98, 109, 110, 113
Daniel Pallejà	pàg. 48, 75
Glòria Domènec	pàg. 10, 31, 40, 41, 42, 52, 53, 54, 101, 109, 113
Sofia Mata	pàg. 81, 82, 83
M. Antònia Blanco	pàg. 44, 47
Susanna González	pàg. 72
Elvira Ferrando	pàg. 75
- **Portada:** Glòria Domènec Virgili
- **Tiratge:** 1.500 exemplars
- **Gestió editorial**
 Lluís Cambra
- **Dipòsit legal:** T-360-2017

La Junta Directiva no es fa responsable dels continguts dels escrits.

Setmana Santa 2017	5
Jaume Pujol Balcells	
Salutació	7
Josep Fèlix Ballesteros	
Sentiment i identitat	9
Josep Poblet i Tous	
Salutació	11
Jordi Sierra Viu	
L'escalf de la Setmana Santa	13
Òscar Peris i Ródenas	
Fe i tradició, signes de la nostra identitat	15
Josep Andreu i Figueras	
La nostra Setmana Santa de sempre	17
Pere Virgili Domínguez	
Salutació	19
Francesc Seritjol Marimon	
Salutació	21
Josep Queralto Serrano	
Salutació	23
María Dolores Nolla Tapias	
Vers una conversió ecològica	24
Mn. Miquel Barbarà Anglès	
Memòria anual	27
M. Antònia Blanco Segura	
Banda i portants del pas de la Mare de Déu de la Soledat	52
Joan Salvadó Monterubio	
Prèdica Dissabte Sant	56
Lluís Martínez Sistach	
Santa Maria, Mare de Misericòrdia, consol dels penitents i esperança dels pobres	60
Pare M. Mayol	
Presentació de l'opuscle 2016	64
M. Joana Virgili Gasol	
Poema	72
Susanna González	
Dolor i Soledat	73
Àngels Ferrando i Gómez	
La devoció al setè dolor	74
Josep Ciurana Moncusí	
Tots els moments i circumstàncies de la meua vida, en ocasió d'estimar-vos	78
Sílvia M. Sancho i Roca	
Un còdex musical litúrgica de Poblet... ..	80
Sofia Mata de la Cruz	
Mans Unides i el protagonisme de les dones.....	84
Teresa Feliu Méndez	
La sensibilitat de l'amor	91
Maria Rosa Robert	
El vel protector	92
Jordi Guàrdia Romeu	
D'iconografia paleocristiana a Tarragona (V). La lauda sepulcral d'Òptim... ..	96
Joan Menchón Bes	
Programa d'actes 2017	99
Junta Directiva	105
Llista de congregants i aspirants	106
Congregants difunts	115
Butlleta d'inscripció	127

Setmana Santa 2017

Benvolguts tots en el Senyor,

Novament tinc el goig d'adreçar-vos aquestes paraules en la proximitat de la Setmana Santa, que, com he comentat moltes vegades, és la setmana més important de tot l'any per als cristians, ja que és d'alguna manera com reviure els moments més importants de la nostra història de la salvació. Aquest record ens el susciten d'una manera molt viva i plàstica les nostres processons, però on d'una manera molt més eminent es reviu aquests fets és en la litúrgia de

l'Església, on se celebra el memorial de la Passió, Mort i Resurrecció de Jesucrist, nostre Senyor.

També he comentat alguna vegada que, per a moltes persones, la Setmana Santa acaba el Divendres Sant després de la processó del Sant Enterrament. I jo em pregunto: aleshores, quin sentit tenen el Dissabte Sant, la Vetlla Pasqual i el Sant Diumenge de Pasqua? Recordo una entrevista que, fa molts anys, van fer als creadors del musical *Jesucrist Superstar*. Els qui ja teniu uns anys recordareu que l'obra acabava al Calvari, amb la mort del Senyor. Quan els periodistes van preguntar el motiu pel qual l'obra no acabava amb la Resurrecció ells van respondre que això ja es donava per sobreentès. Avui hauríem dit: "És igual!"

Imagineu-vos per un moment que Jesucrist només hagués mort però que no hagués ressuscitat. Us recordo les paraules de sant Pau amb relació a aquest tema, són molt clares i lapidàries: "Si Crist no ha ressuscitat, la vostra fe és il·lusòria, encara viviu en els vostres pecats. En conseqüència, els qui han mort en Crist també estarien perduts sense remei. Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida seríem els qui fem més llàstima de tots els homes. Però Crist ha ressuscitat d'entre els morts, viu i nosaltres creiem en ell." La major victòria de Jesucrist, que motiva la celebració de la nostra Setmana Santa i les nostres processons, és la seva gloriosa Resurrecció d'entre els morts, esdeveniment que actualitzem la nit de Pasqua, després del dia del gran silenci, el Dissabte Sant, durant el qual tota l'Església contempla, al voltant del sepulcre, la història d'amor més gran que mai ningú no hauria estat capaç de somniar. Gràcies a tots els qui col·laboreu perquè la nostra Setmana Santa sigui un espai d'espiritualitat, d'art i de cultura; dies de pau i de germanor; també per retrobar-nos en família i viure les tradicions que ens ajuden a transmetre els diferents missatges de la setmana més important de l'any.

Feliç Setmana Santa i feliç Pasqua de Resurrecció! Rebeu, amb tot el meu afecte, la meva benedicció.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Els set dies que van de Diumenge de Rams a Diumenge de Pasqua són un espai de temps en què molts tarragonins i tarragonines sortirem al carrer, a l'hora que sigui, amb l'objectiu de viure una tradició que sentim pròpia i participar-hi. La bondat climatològica de la recent estrenada primavera ens ho posa fàcil i ens convida a gaudir d'aquest valuós patrimoni de sensacions materials i espirituals. La Setmana Santa tarragonina és un d'aquells moments que la nostra ciutat té un batec especial.

Bunyols i bacallà salat, palmes i palmons, ciris i vestes, passos i armats, caputxes i penitents, tortells i mones de Pasqua, padrins i padrines són els elements fonamentals que construeixen les essències d'aquest imaginari col·lectiu que és la Setmana Santa tarragonina i va més enllà dels vincles estrictament religiosos per adquirir una dimensió social. Aquest vessant també estableix un compromís cívic que feu possible les diferents confraries, germanats, congregacions i gremis que durant tot l'any treballen amb l'objectiu de millorar les celebracions any rere any.

La vostra Congregació, amb gairebé un segle i mig d'història, ha superat totes les dificultats que, sense cap mena de dubte, haureu trobat durant una trajectòria tan dilatada. Però el vostre arrelament ciutadà i l'esforç immens, moltes vegades anònim, de totes aquelles persones que al llarg del temps han estat i esteu al peu del canó, ha fet possible arribar fins avui.

El compromís i la presència activa amb la societat tarragonina forma part indissociable de la vostra personalitat. Per aquests motius i per la tasca persistent i continuada, sense defallir en cap moment, us manifesto el meu agraïment personal, com a tarragoní orgullós de la nostra ciutat però també com a alcalde.

Us desitjo una bona Setmana Santa i millor Pasqua de Resurrecció.

Josep Fèlix Ballesteros
Alcalde de Tarragona

POSEM L'ACCENT EN LES NOSTRES TRADICIONS

DES DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA IMPULSEM EL FOMENT I LA CONSERVACIÓ DEL NOSTRE PATRIMONI CULTURAL I TRADICIONAL. CONTRIBUÏM A FER GRAN LA CELEBRACIÓ DE LA SETMANA SANTA DE TARRAGONA, DECLARADA FESTA TRADICIONAL D'INTERÈS NACIONAL.

Diputació Tarragona

Sentiment i identitat

Un any més, els nostres carrers i places s'omplen de solemnes i multitudinàries processons que duen arreu el missatge de la Setmana Santa. El recolliment i el silenci conflueixen amb el fragor i la tradició festiva en una celebració que es viu des del respecte, independentment del grau d'espiritualitat de cadascú.

Avui, ens disposem a viure una Setmana Santa que, en el cas dels pobles i ciutats de les nostres comarques, esdevé especialment lluïda, atès el caire monumental de moltes de les processons, els viacrucis i la resta dels actes litúrgics, fruit de la tasca encomiable de confraries, gremis i associacions. I si aquestes entitats esdevenen les grans impulsores d'aquesta festivitat, els opuscles que teniu a les mans en transmeten i immortalitzen la seva essència.

Des de la Diputació de Tarragona, us felicito per la vostra tasca al servei d'un sentiment i d'un esdeveniment d'arrels mil·lenàries que, com altres manifestacions d'origen cristià, han anat configurant la nostra identitat com a poble.

Disposem-nos a viure la Setmana Santa amb plenitud.

Josep Poblet i Tous
President de la Diputació de Tarragona

Diputació Tarragona

Benvolgudes amigues,

És un gran plaer que unes de les primeres línies que escric de nou com a subdelegat del Govern a la província de Tarragona van dirigides a l'opuscle de la Congregació de la Mare de Déu la Soledat. La imatge de la Mare de Déu de la Soledat és la imatge que evoca la pèrdua a la qual tots, en un moment o un altre, hem de fer-hi front. Com a congregantes, totes vosaltres sou un exemple de valentia perquè requereix coratge superar l'adversitat i oferir-se com a suport a aquell qui més pateix. A la processó de la Soledat, que cada Dissabte Sant omple els carrers de la nostra ciutat, ens hi sentim cridats pel vostre exemple i per l'amor que les dones, origen de tot, doneu. Amor que sens dubte serveix de guia, de far, a la humanitat en els seus moments més obscurs.

Per tot això i amb tot el meu afecte, rebeu una felicitació ben cordial, l'estimació més sincera i permeteu-me desitjar-vos una bona Pasqua!

Jordi Sierra Viu
Subdelegat del Govern a Tarragona

L'escalf DE LA SETMANA SANTA

No estem sols. Hi ha un munt de gent a banda i banda, al davant i al darrere. Hi ha gent de totes les edats, de tota condició, de tot arreu. El familiar que fa temps que no veiem treu el nas allí darrere, el veí de conversa d'ascensor passa davant nostre amb la seva confraria, la companya de feina és a l'altra banda del carrer i aquell home d'allà baix em recorda aquell noi que jugava a futbol amb mi, a l'institut.

Hi ha molta gent i no estem sols. I, tot i així, també ho estem una mica, perquè hi ha moments que, malgrat la multitud, ens sentim interrogats personalment, hi ha algú, alguna presència, algun estat d'esperit que ens pregunta directament. La Setmana Santa pot ser un d'aquests moments.

Depèn de nosaltres assumir aquesta solitud i aquesta pregunta i, paradoxalment, és en la companyia, en la multitud, que podem trobar respostes. Si no estem sols, si som molts i moltes, és perquè aquesta companyia ens dóna forces. La solidaritat, l'esforç compartit, l'escalf de saber que no estem sols reforça l'esperança. Per això no volem estar sols.

La Setmana Santa de Tarragona ens dóna aquest escalf, si el volem rebre. Hi ha soledats molt ben acompanyades, si volem.

Òscar Peris i Ródenas

Delegat del Govern de la Generalitat a Tarragona

Generalitat de Catalunya
Delegació del Govern a Tarragona

SETMANA SANTA 2017

 Port de Tarragona

www.porttarragona.cat

Fe i tradició, SIGNES DE LA NOSTRA IDENTITAT

La ciutat de Tarragona comença a respirar, un any més, l'esperit de la Setmana Santa, una vivència col·lectiva que forma part de la nostra identitat. La solemnitat i la devoció tornaran a nodrir els carrers amb els sons i colors tan característics d'una Setmana Santa reconeguda arreu del país.

A Tarragona, la Setmana Santa és única pel seu entorn i per la seva tradició. Molts dels indrets més emblemàtics de la nostra ciutat s'omplen de gent per acompanyar amb ferm sentiment un acte que ens recorda el sacrifici d'immensa generositat de Nostre Senyor Jesucrist. La Setmana Santa és una celebració que enorgulleix tots els tarragonins i tarragonines pel seu reconeixement i tradició. Els actes que conformen la Setmana Santa a Tarragona configuren una unió entre la fe i l'arrelament a la tradició i es fa palesa la seva important dimensió social i cívica. Tot plegat evidencia la capacitat que té la fe de cohesionar les comunitats que els donen suport, fet cabdal en moments com els actuals, en què cal actuar de forma conjunta a l'hora d'assumir reptes de futur.

Aprofito l'avinentesa per realçar la tasca abnegada de totes les germandats, agrupacions i associacions, com la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat. La seva tasca de suport i coordinació esdevé essencial per consolidar la Setmana Santa tarragonina. Des del Port de Tarragona volem destacar, molt especialment, la seva fidelitat i respecte vers la processó de Divendres Sant, tot silenci i admiració cap als passos que es manifesten en tota la seva intensitat.

Com a president del Port de Tarragona, vull encoratjar tots els membres de la vostra Congregació a continuar vivint intensament la Setmana Santa des de la fe cristiana, il·lusió, generositat i esperança.

Josep Andreu i Figueras
President del Port de Tarragona

La nostra Setmana Santa DE SEMPRES

Una antiga llegenda (sense cap base històrica) afirma que abans de ser procurador de Judea, Ponç Pilat fou governador de Roma a la ciutat de Tarragona. Deu ser per això que la ciutat encara conserva la Torre de Pilat, que hauria estat la seva residència.

Segons el relat, després d'aquí fou destinat a Judea, on residí juntament amb alguns acompanyants d'origen tarragoní. Això podria haver creat un llaç directe molt emocional entre la nostra ciutat i els fets sagrats de la Passió de Nostre Senyor.

A més, en una part enderrocada d'aquest edifici, hi havia la Finestra del Mandat. Seguint una altra llegenda, des d'allí l'emperador August en persona va ordenar la realització d'un cens a tot l'imperi Romà de resultes del qual Josep i Maria van haver de desplaçar-se de Natzaret a Betlem per empadronar-s'hi, i per això Jesús va néixer a la ciutat de David.

Explico aquestes anècdotes per enaltir la importància de les tradicions populars i la gran riquesa costumista i cultural que representen. Són tradicions com aquestes que viuen de manera natural entre el poble i que, sense pertànyer a la pràctica litúrgica, complementen de gran manera les vivències religioses.

De la mateixa manera que podríem preguntar-nos què seria el Nadal sense llums, pessebres, el tió o la cavalcada dels Reis, podem plantejar-nos què seria de la Setmana Santa sense les aportacions populars que l'embelleixen i l'omplen de dramatisme pels carrers, de manera que complementen els imprescindibles rituals religiosos, que són l'epicentre necessari.

Expressions tan habituals com més fals que Judes, plorar com una Magdalena, rentar-se les mans, anar d'Herodes a Pilats, patir un Calvari, posar el dit a la llaga o estar fet un Cristó, entenedores per a tothom, demostren fins quin punt tenim assumida la Setmana Santa des de temps immemorials.

I precisament en els nostres dies en què, de manera encertada, reivindicuem el respecte a totes les cultures i creences, com no hem de donar suport d'una manera especial a les creences i manifestacions més autòctones, majoritàries i antigues de la nostra societat?

És per això que, des d'aquestes pàgines, us animo a viure la Setmana Santa com sempre s'ha fet i a participar-hi.

A més, no podem oblidar que el dia més important és, tot just, el Diumenge de Resurrecció, per això us animo a tots a celebrar-lo més contents que unes pasqües.

Pere Virgili Domínguez

President del Consell Comarcal del Tarragonès

L'ocasió que em doneu de poder plasmar unes línies en el vostre opuscle significa alguna cosa més que escriure un simple text de salutació. Les Senyores de la Soledat representeu el que per sort ha mantingut viva la Setmana Santa. Una tradició que potser hauria desaparegut sense l'aportació del valor femení tant en la participació en la processó com en els òrgans de gestió de les entitats setmanasanteres i que ha esdevingut el catalitzador per revitalitzar aquesta passió i tradició tarragonina de soca-rel.

Cal reconèixer el mèrit de ser una de les entitats que més confreres aporta a les files de la nostra processó. Cada Divendres i Dissabte Sant acompanyeu amb fervor i solemnitat la Mare de Déu de la Soledat. Unes confreres que generació rere generació traspasseu aquest sentiment de devoció i respecte vers la Mare de Jesús plorant la mort del seu Fill. De ben segur que totes i cadascuna de vosaltres no voldríeu passar per la situació de perdre un fill, i en moments durs com aquest o d'altres demaneu a la vostra Mare de Déu de la Soledat que us acompanyi i ajudi a superar els entrebancs que la vida us posa al davant.

Us encoratjo a seguir amb pas ferm i decidit com heu fet fins a dia d'avui i que gaudiu de la Setmana Santa amb aquesta il·lusió i devoció intergeneracional que us caracteritza.

Francesc Seritjol Marimon

President de l'Agrupació d'Associacions de la Setmana Santa de Tarragona

Novament estem a prop de celebrar el que l'Església considera com una "representació viva", els dies dels misteris de la Passió, Mort i Resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist. La Sang, composta per les dues congregacions germanes, es disposa també, al costat i al servei de les celebracions litúrgiques, a organitzar els actes piadosos com a prolongació d'aquelles celebracions litúrgiques de les quals pren força i sentit. No ens hem de cansar de dir i repetir que, sense excloure la bellesa plàstica i altres motius culturals i tradicionals que tenen aquests actes de devoció, els congregants no ens podem limitar a fer un pur espectacle exterior buit de contingut de fe, és a dir, d'adhesió personal a Crist.

Com ens diu el papa Francesc en la seva exhortació apostòlica *La Joia de l'Evangelí*, l'amor de Jesús que hem rebut ens impulsa a comunicar-lo. Diu el sant pare: "Si no sentim l'intens desig de comunicar-lo, necessitem aturar-nos en pregària per demanar a ell que torni a captivar-nos" (n.264). La Quaresma i la Setmana Sant són dies en els quals podem aturar-nos davant del Senyor novament i, com diu el papa: "Posats davant d'Ell amb el cor obert, deixant que Ell ens contempli, reconeixem aquesta mirada d'amor [...] Que dolç és ser al davant d'un crucifix, o de genolls davant el Santíssim, i simplement ser davant els seus ulls! Quin bé que ens fa deixar que Ell torni a tocar la nostra existència i ens llanci a comunicar la seva vida nova! (n. 264)." Que els nostres actes piadosos ajudin a arribar a aquesta finalitat als nostres congregants i a les persones que participem anant-hi o mirant.

I això ho vivim en una societat en la qual alguns volen reduir la religió simplement a una cosa personal, privada, i que d'aquest àmbit no pugui traspasar. Els cristians hem de dir que, sense deixar de ser la fe una cosa personal, com qualsevol altra persona tenim el dret a la llibertat de manifestar-la tant individualment com col·lectivament, tant en públic com en privat, cosa que no s'oposa a la laïcitat de l'Estat. No ens hem d'avergonyir, doncs, de ser cristians en aquest món i el que celebrem a dins de les esglésies i els carrers aquests dies, ens serveixi d'estímul per viure com a cristians al llarg de tot l'any.

Josep Queraltó Serrano, pvre.
Prefecte i president de la Sang

Benvolgudes congregantes,

Un any més puc estar amb vosaltres i també amb totes les persones que ens acompanyen durant la Setmana Santa uns dies de recolliment i d'espiritualitat.

Enguany es compleix el 60è aniversari de la celebració de la processó del Dissabte Sant. Aquest fet és molt especial per a la nostra Congregació, ja que sempre és emocionant acompanyar la Mare de Déu en els dissabtes de soledat, moments abans de la Resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist i després de resar la corona dolorosa en el marc incomparable de la Catedral, gràcies al beneplàcit del seu Capítol catedralici.

Repeteixo, ja han passat 60 anys! Recordo amb emoció l'alegria que va sentir la meva mare en veure la imatge de la Nostra Senyora acompanyada per congregantes devotes en processó pels carrers de Tarragona.

Per celebrar aquest esdeveniment teníem diversos projectes previstos, però amb motiu de les despeses que hem d'afrontar amb les obres de l'església i la casa de Natzaret, hem decidit ajornar-los. Austeritat en la part material, però no en l'espiritual.

Aquest any, com a acte molt especial, la Junta Directiva ens vam desplaçar a Banyoles per visitar les religioses carmelites i saludar la germana Rosa, que va ser una de les cinc persones que en un temps rècord van brodar l'actual mantell. Totes les religioses van quedar meravellades del bon estat en què es troba i nosaltres, profundament agraïdes que ens rebessin.

Què la Mare de Déu de la Soledat ens acompanyi sempre.

Us desitjo una bona Pasqua de Resurrecció.

María Dolores Nolla Tapias

Priora de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat

No ens hauria d'estranyar aquest títol si estem al dia del que s'està tractant en el magisteri pontifici del papa Francesc, que són les orientacions que necessitem per viure avui com a fidels convençuts i actius de la nostra Església catòlica, dins la mateixa Església i en la nostra societat.

Tots els que som membres d'alguna associació de Setmana Santa hem de tenir molt d'interès a formar-nos, a conèixer per on van els camins de la nostra Església i què se'ns exigeix, a aprendre ben bé i entendre el millor possible el que creiem i a voler viure en la nostra societat com a veritables seguidors de Jesucrist amb fidelitat a l'Evangeli i a l'Església.

Si això s'ha de demanar a cada membre d'una associació de Setmana Santa, molt més s'ha d'exigir als dirigents. La fidelitat a l'Evangeli i a l'Església ha de ser una condició *sine qua non* per ser un d'aquests dirigents, encara que tinguem presents les nostres debilitats i els nostres pecats.

Els dirigents d'una associació, la que sigui, han de viure els valors d'aquella associació i han d'intentar —malgrat que tots ens equivoquem i siguem pecadors— portar a la pràctica les maneres de pensar, de sentir i d'obrar que són pròpies d'aquella associació.

Això que és d'una lògica i una coherència esclafant en molts camps, de vegades en el camp religiós es deixa una mica —diríem— a l'aire, de manera desdibuixada i diluïda com si fos igual viure-ho que no viure-ho, veure-ho com l'Església o de manera contrària. Hi ha associacions religioses que sembla que més que de l'Església formin part d'aquella “societat líquida” que explicava el professor Z. Bauman, recentment traspasat. O com si ser membre d'una associació religiosa catòlica fos un oxímoron.

En l'esport aquesta lògica funciona. Us imagineu que entre el Barça i el Reial Madrid o entre el Nàstic i el Reus cada equip tingués a la junta afeccionats empedreïts de l'equip contrari? I sense arribar a tant, encara que només en fossin una mica? Aquestes juntes no poden funcionar bé. D'aquesta manera les institucions es dilueixen i es desidentifiquen o almenys queden poc identificades.

El temps de Quaresma i de Setmana Santa és un temps de conversió. Això ho prediquem cada any. Però a la carta Encíclica del papa Francesc *Laudato si*, el Papa ens invita a una conversió que té unes característiques precioses d'espiritualitat, de profunditat i d'amplitud, de color evangèlic i eclesial que ens obre unes perspectives realment engrescadores. Es tracta de la *conversió ecològica*.

Ho tracta al capítol sisè, “Educació i espiritualitat ecològica”, en els números 203-246, i de manera més explícita als números 216-221, “Conversió ecològica”.

Diu el Papa: “Vull proposar als cristians algunes línies d'espiritualitat ecològica que neixen de les conviccions de la nostra fe, perquè el que l'Evangeli ens ensenya té conseqüències en la nostra forma de pensar, sentir i viure... Les motivacions que sorgeixen de l'espiritualitat per alimentar

una passió per la cura del món... L'espiritualitat no està desconnectada del propi cos ni de la natura o de les realitats d'aquest món, sinó que es viu amb aquestes i en aquestes, en comunió amb tot el que ens envolta (n.216).

[...] Fa falta [...] una conversió ecològica, que implica deixar brotar totes les conseqüències del seu trobament amb Jesucrist en les relacions amb el món que ens envolta. Viure la vocació de ser protectors de l'obra de Déu és part essencial d'una existència virtuosa; no consisteix en quelcom opcional ni en un aspecte secundari de l'existència cristiana.”

Que el Senyor ens ajudi a entendre i viure aquesta conversió.

Mn. Miquel Barbarà Anglès

Delegat diocesà per les Associacions de Setmana Santa

ng Engineers S
Industrials de Catalunya

Demarcació de Tarragona

Ntra. Sra del Claustre, s/n 1r

43003 TARRAGONA

Tel. 977 23 80 12 - 977 25 26 46 - Fax 977 23 80 06

e-mail:tarraco@eic.es

[www. enginyerstarragona.com](http://www.engineerstarragona.com)

Memòria anual

M. Antònia Blanco Segura

Secretària de la Congregació

El 13 de març de 2016 el papa Francesc va anunciar de manera oficial i solemne l'any sant jubilar de la Misericòrdia. Es considera un any de perdó i reconciliació al qual el sant pare va cridar-nos a participar.

La memòria anual de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat s'obre amb l'activitat oficial de l'entitat, que es va començar el 2 de març amb la missa oficiada a l'església de Natzaret pel president, Mn. Queraltó, en sufragi de les set congregats traspassades durant l'any. A les 17.45 h es va reunir la Junta General Ordinària, d'acord amb els Estatuts. Hi era present la priora, Sra. M. Dolores Nolla; la Junta Directiva de la Congregació, i un nombre important de congregantes.

Després de donar la benvinguda als assistents, es va llegir i aprovar l'acta de la sessió anterior. També es van presentar i aprovar la memòria d'activitats i l'estat de comptes corresponents a l'any 2015, que va exposar a l'assemblea la tesorera de la Congregació, Sra. Montse Gabriel. Tot seguit es va passar al torn obert de paraules, amb preguntes i intervencions de les assistents. A continuació es va presentar la proposta d'aprovació del pressupost ordinari previst per a l'exercici del 2016. A més, es va informar que, com sempre, totes les factures estan a disposició de les congregantes per a qualsevol consulta que hi vulguin fer.

En finalitzar l'acte, la Congregació de la Soledat va entregar als Armats de la Sang dos cascos que s'han sufragat com a ajut i col·laboració de la nostra Congregació cap la Congregació de la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

La Junta de la Congregació de la Soledat s'ha reunit diverses vegades en sessió de treball durant l'any. També s'han reunit en diferents sessions els membres que formen la Comissió Mixta de la Congregació de la Puríssima Sang, composta per Mn. Josep Queraltó, les representants de la Junta de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat, les Sres. Nolla, Gabriel, Potau, Brunet i

De Lamoga, i els representants de la Junta de la Reial i Venerable Congregació de Sang, els Srs. Boada, Pallejà, Pintado, Ciurana i Pérez de Mendiguren, per tractar tots els temes comuns que afecten totes dues congregacions.

Com cada any, les senyores Dolors Fontana i Joana Carrasco, que formen part de la Junta Directiva, han assistit a les reunions mensuals que convoca l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa.

El 29 de gener de 2016 Mn. Rafel Serra Abellà, delegat de Litúrgia de l'Arquebisbat de Tarragona, va oferir una conferència titulada "Sentit de la dedicació dels altars" a l'església de Natzaret. Aquesta xerrada es va fer amb motiu de la dedicació de l'altar de Natzaret, que va tenir lloc el 14 de març, de la qual es parla posteriorment.

El 10 de febrer, dimecres de Cendra, va començar la Quaresma amb una missa a la Santa Església Catedral durant la qual es va imposar la cendra als assistents a aquest piadós acte. Hi van assistir diferents membres de la nostra Junta.

El divendres 12 de febrer, primer divendres de Quaresma, es va presentar en públic el cartell de la Setmana Santa de Tarragona 2016 i va donar el tret de sortida de manera oficial als actes de la Setmana Santa. Va tenir lloc a l'església de Sant Agustí, l'organitzava l'ASST i el va presidir l'Excm. i Rvdm. Sr. Jaume Pujol i Balcells.

A continuació es va portar a terme l'acte simbòlic de l'encesa de la llum, que va finalitzar amb un concert dirigit per Óscar Miguel Losada, titulat "Passió i dolor", en què la Banda Unió Musical de Tarragona va oferir marxes processionals.

Primer de tot van desfilat un congregant i un aspirant de cada confraria amb la vesta que van disposar un ciri en un tenebrari situat a l'altar. En representació de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat van encendre la llum, l'aspirant Àlex Cubells, acompanyada de la seva àvia, la congreganta, Sra. Claustre Sevil Dasca.

El dia 13 de febrer, primer dissabte de Quaresma, vam organitzar conjuntament amb l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa a les XXIV Visions, en què va participar la Pontifícia, Real e Il·lustre Cofradía de Nuestro Padre Jesús en el Doloroso Paso del Prendimiento y Esperanza de la Salvación de las Almas (Californios de Cartagena). Va ser presentada pel Sr. Juan Carlos de la Cerra Martínez, hermano mayor. L'acompanyaven

el Sr. José Carlos Martínez Losada, mayordomo rector de la confraria i directiu assessor del vicepresident executiu en l'Agrupación de San Pedro, gran amic de la Congregació de la Soledat.

El 20 de febrer va tenir lloc a la Catedral el gran concert de l'Orquestra de Cambra de Tarragona (OCTA), a favor de la restauració de les façanes de l'església i la casa de Natzaret. Va comptar amb el suport de la Fundació Privada Mutua Catalana i Cervesa Rosita. Va dirigir el concert el Sr. Diego Miguel Urzanqui i va cantar l'excel·lent soprano Sra. Maite Péres. Tots dos van delitar el públic amb peces simfòniques de Haydn i de Mozart.

El 27 de febrer de 2016 el president, Mn. Queraltó, i la priora de la Congregació, Sra. M. Dolores Nolla, van ser convidats a la presa de possessió del nou abat de Poblet, fra Octavi Vilà Mayo, que va rebre la benedicció abacial de mans de fra Mauro-Guisepppe Leopori, abat general de l'orde cistercenc, a la basílica del monestir de Poblet. Aquesta elecció arriba amb la commemoració dels 75 anys de la restauració de la vida monàstica a Poblet. El nou abat va néixer a Tarragona l'any 1961 i va vestir l'hàbit cistercenc el 26 de gener de 2006.

El 23 de febrer es va fer una conferència quaresmal organitzada conjuntament per les dues congregacions a l'església de Natzaret. El pare Joan Maria Mayol, sagristà major i rector de la basílica de Montserrat, va oferir la xerrada, que va titular "Santa Maria, Mare de Misericòrdia, consol dels penitents i esperança dels pobres".

Vam gaudir d'aquesta magna dissertació amb què el pare Mayol ens va delectar a més de les seves misericordioses paraules, amb precioses imatges de la Mare de Déu de la Soledat tant de Tarragona com del pas a Montserrat. Darrere d'ell la sempre tendra mirada de la Verge amb la imatge al fons de la Mare de Déu de Montserrat, dintre de la basílica. Dues imatges venerades i estimades: la de Montserrat i la Soledat, una de cara a l'altra.

El diumenge 6 de març, amb motiu de l'Any de la Misericòrdia, el Bisbat de Lleida va autoritzar un viacrucis i una magna processó amb el Sant Crist de Gràcia de la Granadella. Hi vam anar convidades la Junta i la nostra

banda de tambors, que va actuar abans de començar l'itinerari processional a l'interior de la església. Es commemorava que feia 30 anys que el Sant Crist de Gràcia no sortia al carrer en processó.

El 7 de març es va inaugurar una exposició "Spiritus Lux", en què es podien veure una quarantena de ciris pasquals de les confraries de Tarragona recuperats des de feia 60 anys. El president de l'ASST, Sr. Joaquim Julià, va expressar aquestes paraules: "L'esperit de la llum té el simbolisme de la vida, la resurrecció. Cada any una confraria regala un ciri pasqual a la Catedral el Diumenge de Rams."

El dilluns 14 de març a l'església de Natzaret es va celebrar una missa i es va dedicar l'altar, en ocasió del tancament del 75è aniversari de la benedicció del Sant Crist de la Sang (1940-2015). L'arquebisbe, Dr. Jaume Pujol, va presidir l'acte.

Van concelebrar el sacrifici de l'eucaristia l'Il·lm. Sr. Joaquim Fortuny Vizcarro, vicari general; Mn. Josep Queraltó Serrano, perfecte de la Reial i Venerable Congregació de la Sang de Nostre Senyor Jesucrist i president de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat, que també va actuar com a mestre de cerimònies; Mn. Antoni Pérez de Mendiguren i Cros, prior de la Sang, i Mn. Borja Martín Sánchez, vocals eclesiàstics. Va servir l'altar Mn. Josep Manel González Àlvarez, diaca i secretari particular de l'arquebisbe. L'escolà va ser el nen Sean Patrick Relihan Alcázar.

L'acta que es va signar una vegada finalitzat l'acte diu: "A major glòria de la Santíssima Trinitat— avui, dia 14 de març de la V setmana de Quaresma, de l'any del Senyor 2016. Sota el pontificat del Papa Francesc. L'Arquebisbe Metropolità de Tarragona i Primat de les Espanyes Mon. Jaume Pujol i Balcells, ha dedicat a Déu, i en honor de la Preciosíssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de Santa Maria, Mare de Déu en la seva Soledat amb la participació de l'assemblea del Poble de Déu, i segons el ritus del Pontifical Romà, l'altar de l'església de Santa Maria de Natzaret de Tarragona, clausurant el setanta-cinc aniversari de la benedicció de la venerable imatge del Sant Crist de la Sang. Han rebut l'honor de ser col·locades sota l'altar les relíquies de Sant Leonard, bisbe i màrtir, Sant Vicenç, màrtir i del beat Tomàs Capdevila, prevere i màrtir."

“De tot això en dono fe i aixeco la present acta, la qual signen el Sr. Arquebisbe, el Perfecte, la Priora i el Sotsprefecte en representació de les dues Congregacions de la Sang. *Data ut supra. Laus Deo*”

Van participar en la celebració la Sra. M. Dolores Nolla Tapias, priora de la Congregació i el Sr. Josep Boada Gasulla, sotsprefecte de la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang. Hi van assistir desenes de congregants de les dues confraries germanes de la Sang. El congregant Sr. Manuel Allué segellà el reliquiari i posteriorment l'arquebisbe va ungir l'altar. Posteriorment el públic assistent va venerar el Sant Crist de la Sang.

A més, l'Schola Cantorum de cant gregorià de Sant Miquel de la vila ducal de Montblanc hi va participar amb la seva música.

El 16 de març les senyores que formen part de la Junta Directiva van reunir-se per abillar el pas de la Mare de Déu a la seu del Col·legi d'Enginyers Industrials de Tarragona. Ens va acompanyar la Sra. Esmeralda Sevil, que ens va obsequiar amb una mantellina i uns punys per a la Mare de Déu.

Agraïm, una vegada més, a l'antic president, Sr. Lluís Maestre, i també al nou, Sr. Fernando Torres, i als membres de la Junta Directiva del Col·legi la constant fidelitat envers la nostra Congregació, ja que ens ofereixen tota mena de facilitats i ajudes per tenir el pas exposat a la seva seu.

Dissabte de Passió, 19 de març, es va celebrar una missa a la parròquia de la Santíssima Trinitat i l'oferiment del Ciri Pasqual a càrrec de les dues Congregacions de la Sang.

Un any més els assajos dels portants del pas i de la banda de timbals van començar molt aviat, per familiaritzar-se amb les diferents situacions que es troben en el recorregut processional de Divendres i Dissabte Sant. Agraïm l'esforç i la dedicació desinteressada de tots, que són molt devots de la Mare de Déu. En especial, la Junta vol reconèixer la tasca del majoral, el Sr. Joan Salvadó, pel seu constant compromís i fidelitat lleial envers la Confraria. Gràcies a tots.

El 17 de març la Sra. M. Joana Virgili Gasol va presentar el nostre quinze opuscle de Setmana Santa de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat a l'església de Natzaret.

La priora es va dirigir al públic amb les paraules següents: “Voldria agrair a tots vostès

la presència per acompanyar-nos en la presentació del quinzè opuscle editat per la Congregació de la Soledat, fruit de la generositat dels anunciants, les extraordinàries fotografies dels professionals que han captat el sentir de la nostra Confraria i dels escriptors que amb la seva magnífica ploma deixen les pàgines d'aquest opuscle. Gràcies a tots per l'intens treball i la dedicació desinteressada de totes les persones que fan possible aquesta publicació.

En aquest any jubilar de la Misericòrdia, el nostre pensament es dirigeix cap a la Mare de Déu i hem d'estar més unides que mai en la fe i en l'amor a la nostra Mare de Déu de la Soledat. Ningú com ella va conèixer la profunditat del misteri de Déu fet home. Siguem forts en la nostra fe i gaudim d'aquesta riquesa espiritual, la qual ens ha d'ajudar a practicar la misericòrdia, tan necessària per obtenir la pau i practicar la caritat.”

La Sra. Virgili va fer una presentació magnífica, va lloar les paraules que recull l'opuscle i la memòria anual de 24 pàgines sobre les activitats que duem a terme a la Congregació i ens va felicitar pel recull del pelegrinatge al santuari de Montserrat per commemorar els 25 anys que el pas era portat a espatlles i la creació de la banda de timbals.

Va començar la presentació evocant records de la seva infantesa sobre les Setmanes Santes viscudes i retrocedint en el temps.

Ens va emocionar molt la descripció que va fer sobre l'origen del mantell de la Mare de Déu que es va confeccionar l'any 1961, obra de les carmelites del monestir de Banyoles. Va explicar, retrocedint en el temps, que el primer canvi d'indumentària de la Verge es va produir dins de l'art de l'imperi bizantí, època en què prevalia la fusió del poder temporal i espiritual.

Per finalitzar l'acte, i com a fet curiós, es va passar un audiovisual sobre el pelegrinatge a Montserrat.

A continuació es van entregar les medalles amb cordó vermell als banderers de Divendres i Dissabte Sant i ja abans de cloure l'acte es va nomenar president honorari de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat monsenyor Miquel Barbarà Anglès, com a premi molt merescut i reconeixement a la tasca de president de la nostra confraria durant molts anys.

Va respondre a la seva distinció amb aquests termes:

“Les meves paraules només poden ser d’agraïment molt sincer i cordial al president, priora i Junta de la Soledat.

Durant molts anys hem treballat junts braç a braç. Us he estimat i us estimo molt. No tinc la impressió d’haver fet una cosa extraordinària sinó simplement d’haver fet el que en consciència vaig creure que havia de fer. He fet el meu deure. I com el servent de l’Evangeli, puc dir que quan hem fet el que havíem de fer hem d’exclamar: sóc un servent sense cap mèrit. Només Déu ho sap.

Hem viscut moments de joia i també he patit molt amb vosaltres i per vosaltres. Estic content d’haver ajudat que es reconegui i es valori el que sou i el que feu. Que sigui ben conegut que estem on estem per fidelitat a un passat en el qual hi ha implicades moltes persones, amb molt de mèrit, avalades per decrets de diferents arquebisbe, com són Constantí Bonet, el cardenal Vidal i Barraquer, Lluís Martínez Sistach, i l’actual, Dr. Jaume Pujol i Balcells.

Ser clars i fidels a saber el que som i on estem no prejutja res del futur mentre es facin les coses ben fetes.

Segurament que us hauria de demanar perdó de moltes coses, però n’hi ha una que la vull expressar en veu alta: de vegades vaig ser massa condescendent i tolerant, sobretot amb les persones que confonen la bondat amb la debilitat.

Tanmateix, el meu missatge voldria que se centrés a accentuar el contingut religiós, espiritual, eclesial i evangèlic de la vida de la Congregació. Una associació de Setmana Santa ha de ser com una escola d’espiritualitat i de vida eclesial. El papa Francesc ens exhorta que sigui així. Fixeu-vos en el que arriba a dir a l’Exhortació Apostòlica la Joia de l’Evangeli, n. 100, sobre el que no ha de ser: ‘Em sap tant de greu comprovar com en algunes comunitats cristianes, i fins entre persones consagrades, consentim diverses

formes d'odi, divisions, calúmnies, difamacions, venjances, gelosies, desig d'imposar les pròpies idees a costa de qualsevol cosa, i àdhuc persecucions que semblen una implacable caça de bruixes'. I afegeix el papa: 'A qui anirem a evangelitzar amb aquests comportaments?'. I acaba el número següent dient: 'No ens deixem robar l'ideal de l'amor fratern'.

Quedem-nos en el missatge en positiu: hem de ser persones comprensives, tolerants, solidàries, bones persones, pietoses, que estimen de veritat, que se senten membres de l'Església i que se l'estimen i que volen imitar la nostra Mare en el misteri de la seva Soledat i sobretot que volen ser persones seguidors de Jesucrist, el nostre únic Salvador.

En aquest any de la Misericòrdia se'ns demana de prendre més consciència i donar més testimoni de viure la Misericòrdia de Déu Pare i de ser misericordiosos envers els nostres germans i germanes. Així sigui. Bona Setmana Santa i bona Pasqua de Resurrecció!'.

La presidència de l'acte era formada per Mn. Josep Queraltó, president, juntament amb la priora, Sra. M. Dolores Nolla, i l'alcalde, Josep Fèlix Ballesteros; el Sr. Jordi Sierra, subdelegat del Govern a Tarragona, i el Sr. Joaquim Julià, president de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa.

A continuació es va entregar al Sr. Joaquim Julià Panadès, president de l'Agrupació d'Associacions Setmana Santa de Tarragona, la medalla de la nostra confraria com a reconeixement a la seva tasca en l'Agrupació.

Hem d'agrair afectuosament a la Sra. Glòria Domènec Virgili la fotografia cedida feta per ella mateixa que va ser portada de la revista. Representa una instantània preciosa de la Mare de Déu a Montserrat, i també la sempre entusiasta participació amb el material que ens va entregar perquè que en fem ús desinteressadament. L'esplèndida contraportada era obra del Sr. Carles Mallol.

No volem oblidar des d'aquestes ratlles la sempre desinteressada cooperació dels magnífics fotògrafs Sr. Dani Seró, Sr. Daniel Pallejà i les Sres. Glòria Domènec i Ruth Marqués, així com el Sr. Josep Ferré (Fervi), que aporten assíduament esplèndides fotografies que il·lustren el nostre opuscle.

I en especial donem les gràcies al Sr. Albert Nel·lo, que va venir la tarda de Dissabte Sant per fer fotografies de l'Excm. i Rvdm. Sr. Lluís Martínez Sistach, cardenal i arquebisbe emèrit de Barcelona.

La Junta Directiva, en representació de l'entitat, participà de forma activa en la intensa activitat que envolta els actes de la Setmana Santa. Com cada any, una representació de la Junta va assistir a diversos actes (presentació d'opuscles, concerts, viacrusis, conferències, etc.), organitzats per les diferents congregacions, germandats i gremis de la ciutat. La Junta Directiva té la voluntat d'assistir-hi per l'agermanament que existeix entre totes les confraries, alhora que ens donem suport respectiu per viure conjuntament l'espiritualitat retrobada en els dies sants.

Aquesta Setmana Santa de l'any 2016 va tornar a obrir portes l'exposició de passos a l'església de Sant Agustí, cedida per l'Arquebisbat de Tarragona a l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa. Nosaltres, fidels a la nostra cita, vam exposar el pas a la seu del Col·legi d'Enginyers Industrials, ja que vam ser la primera confraria a fer-ho gràcies al suport que sempre ens han demostrat el president i la Junta Directiva, com ja ho hem explicat altres vegades.

El dissabte 19 de març diverses senyores de la Junta vam acompanyar en processó la Cofradía del Cristo del Buen Amor y Nuestra Señora de la Amargura, que va desfilar per primera vegada pels carrers de la part baixa de Tarragona.

El 20 de març, Diumenge de Rams, com ja és costum, membres de la Junta participarem en la solemne benedicció de palmes i rams, que va tenir lloc al carrer de les Coques, i va ser oficiada per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, metropolità i primat, i pel Capítol de la Catedral. En acabar es va en processó fins a la Catedral, on se celebra la solemne missa pontifical a l'altar major, amb la lectura de l'Evangeli de Passió de Jesús segons sant Mateu.

La Reial Germandat de Jesús de Natzarè va ser l'encarregada d'entregar el ciri pasqual durant l'ofertori de la missa, en nom de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa.

Aquest mateix Diumenge de Rams les senyores Montse Amigó, M. Antònia Blanco, Montse Gabriel i Yolanda Roca, pertanyents a la Junta Directiva, van participar en el viacrucis processional de la Part Alta de la ciutat, organitzat per la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

El 21 de març, Dilluns Sant, vam ser presents a la missa crismal celebrada en el marc de la Catedral, presidida per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i organitzada pel Capítol de la Catedral. Hi van assistir, a més de la priora, Sra. M. Dolores Nolla, diversos membres de la Junta.

Dimecres Sant es va celebrar el viacrucis del Dolor, organitzat per la Confraria Nostre Pare Jesús de la Passió. Volem ressaltar l'esplèndida resposta de les aspirants de la Mare de Déu de la Soledat i els aspirants de la Reial i Venerable Congregació de la Sang, que van desfilat al costat del pas dels Assots.

Dijous Sant es va celebrar a l'església de Natzaret el Solemne Ofici del Sant Sopar del Senyor, en què es recorda la institució de l'Eucaristia. Hi va participar força públic i també representants de les juntes de totes dues congregacions, la Soledat i la Sang. Mossèn Francesc Gallart Magarolas celebrà la missa del Sopar del Senyor en un acte durant el qual es renten els peus, en record del que va fer Jesús amb els apòstols.

A continuació es trasllada processionalment el Santíssim Sagrament fins al Monument cantant el "Pange Lingua". Posteriorment els Armats, com ja és costum, van fer els torns de guàrdia d'honor.

Divendres Sant, a les 6.15 h, sortí el viacrucis processional, encapçalat per la Creu dels Penitents. Acompanyaren el Sant Crist de la Sang fins a la Santa Església Catedral, on es predicà el sermó de passió anomenat popularment la Bufetada i posteriorment s'inicià el viacrucis amb congregants i aspirants de la Sang i la Soledat i representants d'altres confraries, germandats i gremis. Va ser presidit pel Sr. Arquebisbe. Es va demanar que tothom portés cucurulla, fins i tot les presidències. Així, la Sra. Blanco el va presidir conjuntament amb els senyors amb la cara tapada.

Al migdia es va celebrar a l'església de Natzaret la solemne acció litúrgica pròpia del Divendres Sant, que consisteix en el cant de la passió i l'oració solemne de l'església, l'adoració de la creu i la comunió. Hi van ser presents la priora i membres de la Junta Directiva de la Soledat.

Un any més, el Sr. Joan Salvadó, juntament amb els portants i a banda, van ser puntuals a la seu del Col·legi d'Enginyers Industrials per a la recollida solemne dels misteris que fan els Armats a la seu col·legial, al carrer de les Escrivanies Velles. Acompanyen la Mare de Déu fins a la plaça del Rei per assistir més tard a la magna processó que s'organitza i desfila pels carrers de Tarragona. En un moment donat es va tenir una mica de por perquè van començar a caure unes gotes, però tot va quedar en un ensurt.

Cap a les 17.45 h els Armats van recollir el pas de la Mare de Déu de la Soledat i començava així la baixada cap a la plaça del Rei. Juntament amb el pas, es van baixar el penó, portat per les aspirants de la Congregació, i les banderes, que portaven senyores de la Junta Directiva. La bandera d'aspirants la baixava des de la Catedral la Sra. Yolanda Roca i com a cordonistes, les Sres. Gemma Brunet i Montse Domènech. La bandera principal la va portar la Sra. Ana Bozalongo, acompanyada de les cordonistes, Sres. Helena Lamoga i Montse Amigó. Tancaven la comitiva la tesorera, Sra. Montse Gabriel; la secretària, Sra. M. Antònia Blanco, i la majorala, Sra. Assumpció Marsal, acompanyades dels Srs. Magí Casellas i Fernando Torres, membres de la Junta Directiva del Col·legi d'Enginyers Industrials.

Més tard s'inicià la insigne processó del Sant Enterrament, que com cada any organitza la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

El penó de les aspirants el portaven les nenes Nefertari Pico, Anna Tous i Júlia Medina.

La bandera d'aspirants la portà la congregant Sra. Mònica Busquets Martí, acompanyada de les seves filles, Mariona i Carol Arandes Busquets. Hi donaven llum dues nenes aspirants.

La presidència de la confraria que acompanyava la bandera d'aspirants estava formada per la Sra. M. Antònia Blanco, acompanyada de les Sres. Teresa Potau, Yolanda Roca, Montse Domènech i Montse Amigó.

La bandera principal de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat era portada per la Sra. Maria de las Mercedes Tresserras Tapias, acompanyada dels seus germans, Josep M. i César Tresserras Tapias. Hi donaven llum les Sres. Gemma Brunet i Helena de Lamoga.

La presidència de la Congregació estava formada per Monsenyor Fanjul, la Sra. Montse Gabriel, la Sra. M. Assumpció Marsal, la Sra. Ana Bozalongo i la Sra. Joana Carrasco.

Les persones més destacades de la nostra confraria són les congregants que actuen d'arregladores, ja que la seva tasca és imprescindible per tal que surtin be les processons de Divendres i Dissabte Sant i ratllen la perfecció. Són persones entregades amb un alt sentit de la responsabilitat i l'estima a la Congregació. Agraïm molt especialment la tasca que duen a terme. Formaven el grup d'enguany les persones següents: Sisita Aguinaga Fernández, Alejandra Arola Brunet, Ariadna Arola Brunet, Carla Aymat Potau, Cristina Casas Roca, Mònica Huber Potau, Alexandra Rión Marqués, Inés Potau López, Inés Solé Guillen, Montserrat Solano Prats i Alexandra Tarragó Amigó.

Unes altres companyes que desenvolupen una tasca que m'agradaria destacar són les senyores integrants de la Junta Directiva que s'encarreguen d'organitzar els actes i el protocol. Són les senyores Montse Amigó, Gemma Brunet i Montse Domènech, que tenen la responsabilitat de l'organització interna, tasca que fan amb un gran sentit del càrrec de confiança atorgat per la priora.

Com a fet curiós, enguany les aspirants que han volgut han estrenat medalles, ja que fins ara portaven un escut de roba cosit a la part esquerra de la vesta.

Van assistir a la processó un total de 2.614 persones. Pel que fa a la Congregació de la Soledat, hi van desfilar 295 membres, 188 atxes entre aspirants i congregants, més 10 arregladores, 37 portants, 37 membres de la banda i 23 persones entre les quals figuraven congregantes banderers, cordonistes i presidències formades pels membres de la Junta Directiva.

També tenim paraules de reconeixement per a la Sra. Madga Bernaús i el Sr. Antoni Garcia, que guarneixen el pas de la Mare de Déu. Any rere any demostren el seu art i professionalitat, ja que escullen unes flors precioses amb el bon gust que els caracteritza.

No voldria mai oblidar-me de donar les gràcies a la Sra. Budesca, ja que, com tots sabem, cada any recull una important quantitat de donatius per poder col·laborar en les despeses de les flors del pas.

El 26 de març, Dissabte Sant, a les 18.00 h s'obrien les portes de l'església de Natzeret per donar sortida a la nostra processó de la Mare de Déu de la Soledat cap a la Catedral.

La funció religiosa va començar amb la corona dolorosa. La predicació va anar a càrrec de l'Emm. i Rvdm. Sr. Lluís Martínez Sistach, cardenal i arquebisbe emèrit de Barcelona. Va ser nomenat bisbe auxiliar de Barcelona el 6 de novembre de 1987 i va rebre l'ordenació episcopal el 27 de desembre d'aquell mateix any. Va ser nomenat bisbe de Tortosa el 17 de maig de 1991, el 20 de febrer de 1997, arquebisbe metropolità de Tarragona i el 15 de juny de 2004, arquebisbe metropolità de Barcelona. També és un gran canceller de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la Facultat de Filosofia de Catalunya i president de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. El 9 d'abril de 2013 la Generalitat de Catalunya li va atorgar la medalla d'or com a reconeixement al mèrit en la visita del papa a Barcelona i posar en valor el seu paper al capdavant de l'Església catalana.

Les fotografies del reportatge sobre aquesta visita van ser cedides per magnífic fotògraf tarragoní i fidel col·laborador de la Soledat, Sr. Albert Nel·lo, a qui agraïm aquesta deferència. Van ser publicades al Diari de Tarragona i al Més Tarragona.

La pujada del misteri cap a la Catedral va ser presidida per l'Excm. i Rvdm. Sr. Lluís Martínez Sistach, acompanyat del nostre president, Mn. Queraltó, i la priora, Sra. M. Dolores Nolla. A continuació hi anaven Mn. Manuel Fanjul i Mn. Borja Martín, acompanyats de la vicepriora, Sra. Dolors Fontana, i la tesorera de l'entitat, Sra. Montserrat Gabriel.

Darrere, l'esposa del comandant de Marina de Tarragona, Sra. Ana Santos; el Sr. Jordi Mallol, president del Gremi de Marejants, i les Sres. M. Antònia Blanco, secretària, i Sra. Teresa Potau, vicesecretària.

Als laterals de la presidència s'hi van situar les representants de la Junta Directiva en l'ordre reglamentari que els correspon pel càrrec que ocupen darrere del pas.

Ens van acompanyar les autoritats següents, que també van formar la presidència: Sra. Elvira Ferrando, tinent alcalde de l'Ajuntament de Tarragona, acompanyada del Sr. Joaquim Julià, president de l'ASST; Sr. Josep Tules, president de la Presa de Jesús, i el Sr. José M. Santiago, president de la Cofradía del Cristo del Buen Amor y Nuestra Sra. de la Amargura.

Darrere, una altra presidència, amb la Sra. Eulàlia Veà, presidenta de la Reial Germandat de Jesús Natzarè, i el Sr. Pere Leal i el Sr. Josep Reig, del Gremi de Pagesos. Pel que fa a autoritats de l'Ajuntament Tarragona, ens van acompanyar el Sr. Josep M. Prats, conseller de Cultura, i M. Isabel Neguerela, consellera d'Esports, que ens ha deixat recentment. Expressem el nostre condol per la seva mort sobtada.

Quan el misteri va baixar cap a la plaça del Rei, vam tenir l'honor que l'Excm. i Rvd. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, presidís la processó.

El penó d'aspirants el portaren Roser Cabré, Ariadna Gallego i Laura Comes.

La bandera d'aspirants fou portada pel Sr. José Luis Giménez Raz, portant del pas des de 1991, i com a cordonistes, els seus néts i membres de la banda, Edgar i Naiara Sánchez Giménez.

Va portar la bandera principal el director de la Banda Musical Óscar Miguel Losada, autor i compositor de la marxa de la Mare de Déu, acompanyat de la Sra. Marina Vendrell Briansó i de Sra. Mar Tarrats Moragues.

Com cada any, ens van acompanyar un bon nombre d'autoritats eclesiàstiques i civils, així com el president

de la Reial i Venerable Congregació de la Sang, Sr. Josep Ignasi Boada, acompanyat dels Srs. Daniel Pallejà, Manuel Allué, Josep Ciurana i Josep Martí, membres de la Junta Directiva de la Reial i Venerable Congregació de la Sang amb el subprefecte al capdavant.

La Banda Simfònica Unió Musical de Tarragona va donar solemnitat a l'acte i en arribar a la plaça del Rei va tocar la marxa que van compondre per celebrar el 25è aniversari dels portants i de la creació de la banda de timbals, que porta per títol "Verge de la Soledat".

Com a segona part dels actes del 25è aniversari que el pas de la Soledat era portat a espatlles i la creació de la nostra banda, ens van acompanyar la banda de l'escola de timbals del Gremi dels Marejants i la banda de timbalers del San Enterrament. Ens van ajudar en la primera desfilada de fa 25 anys, quan el pas va ser portat a espatlles per primera vegada, i com a reconeixement

se'ls va demanar aquesta assistència. Tots plegats vam gaudir del so i de la seva magnífica companyia. Donem les gràcies de manera especial al president, Sr. Jordi Mallol, que també ens va acompanyar en la presidència.

Hem de destacar l'àmplia representació de congregantes, sobretot les aspirants, i representants d'altres confraries, que any rere any acompanyen la Mare de Déu en el seu dolor. Totes les senyores llueïen rigorós vestit de negre i mantellina, tradició que volem conservar al llarg dels anys. Es dona la circumstància que aquest any 2017 es compleixen 60 anys que se celebra la processó del Dissabte Sant de la Soledat.

Com cada any, hi havia milers de persones pels carrers i les escales de la Catedral esperant que passés la Mare de Déu de la Soledat. És l'última processó que tanca les desfilades pels carrers de Tarragona.

En arribar a la plaça del Rei, es va cantar la "Salve Regina" i més tard la banda de tambors del pas, amb Montse Salvadó al capdavant, que va demostrar una vegada més les seves dots per dirigir la banda, va acompanyar la Mare de Déu en tota la seva solemnitat i com a cloenda de la processó en l'entrada a l'església de Natzaret.

La nostra banda gaudeix d'una vida pròpia i demostra constantment la seva professionalitat i qualitat en les seves actuacions.

Dissabte Sant a la nit membres de la Junta Directiva van assistir a la Santa Església Catedral a la Vetlla Pasqual, celebrada per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i organitzada pel Capítol de la Catedral, acte culminant de la Setmana Santa en què se celebra la Resurrecció de Jesucrist. L'arquebisbe encén el ciri pasqual, que presideix els oficis al temple. En acabar van felicitar-li la Pasqua. El diumenge 5 d'abril a les 11 h també van assistir a la Catedral, a l'ofici de la Pasqua, en què l'arquebisbe imparteix la benedicció papal, per comunicar-nos que Crist ha ressuscitat i l'al·leluia pasqual ressona al temple.

El dissabte 2 d'abril va tenir lloc la cinquena edició de la Mostra de Sons i Fusions amb bandes locals que organitza el Gremi de Marejants. S'havia de fer anteriorment, però es va suspendre per la pluja. Aquest any, com a novetat, s'ha introduït el terme fusió entre bandes, perquè van tocar conjuntament. Les bandes participants van ser: l'Escola del Gremi de Marejants, la banda del Sant Sopar del Gremi de Marejants, la banda de cornetes, gaites i timbals de la Reial Germanat de Jesús de Natzarè, la banda de la Flagel·lació de la Sang, la banda Unió Musical de Tarragona, la banda del Sant Enterrament del Gremi de Marejants i la nostra banda, la de la Soledat. Per acabar l'acte a la plaça de les Cols van actuar conjuntament amb un repic general de totes les bandes tarragonines.

El 30 d'abril es va fer la Trobada de Bandes, organitzada per commemorar el 60è aniversari del pas la Presa de Jesús, al Serrallo.

Felicitem pels 75 anys que fa que desfila en la processó del Sant Enterrament la Il·lustre Confraria de San Magí Màrtir, i en especial donem l'enhorabona al president, Sr. Joan Rosell.

El dijous 5 de maig a l'església de Natzaret vam organitzar la conferència "Mans Unides o el protagonisme de les dones", impartida per la Sra. Teresa Feliu Méndez, presidenta delegada de Mans Unides de l'Arxidiòcesi de Tarragona, des del mes de gener de 2011. Va assumir aquesta responsabilitat i compromís des del convenciment que mentre hi ha persones al món que no tenen el necessari per viure dignament, cal treballar per aconseguir-ho. La Sra. Feliu ha col·laborat en diferents publicacions científiques nacionals i internacionals i és llicenciada en Biologia per la Universitat de Barcelona. Ens va descriure la realitat que pateixen les dones al tercer món i la tasca que fa l'entitat que dirigeix. Aquesta dissertació va ser organitzada en el marc del cicle de conferències de la Sang.

El 29 de maig es va celebrar la festivitat de Corpus Christi. Una representació de la Junta va assistir a la celebració de l'eucaristia, acte organitzat pel Capítol de la Catedral i presidida per l'arquebisbe. A continuació van participar en la processó pels carrers del nucli antic de la

ciutat. Portaven la bandera principal la Sra. Ana Bozalongo, i com a cordonistes, les Sres. Montse Domènech i Yolanda Roca, acompanyades de la priora, Sra. M. Dolores Nolla; la vicepriora, Sra. Dolors Fontana, i senyores congregantes.

El 4 de juny la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist ide la Mare de Déu de la Soledat vam celebrar la diada conjunta de l'entitat. A les 12 h es va oficiar la santa missa, presidida per, Mn. Josep Queraltó Serrano, prefecte i president, respectivament.

A continuació la priora va lliurar el guardó de la Mare de Déu de la Soledat al Sr. Joaquim Julià Panadès, en reconeixement al suport i ajuda que sempre ens va proporcionar durant el mandat com a president de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa de Tarragona. Li va dedicar aquestes sentides paraules:

"Començar parlant de tu, Quim, és per a mi molt fàcil, ja que et considero un bon amic. Discret, intel·ligent i hàbil. Una persona propera que va entendre les nostres justes reivindicacions quan te les vam exposar com a Congregació i, també, pel teu respecte i consideració vers les senyores.

Per aquest motiu avui volem agrair-te el teu suport i et volem retre un especial reconeixement cap a la teva persona, per correspondre't tota l'ajuda que ens vas prestar, pels teus savis consells i, sobretot, per fer-nos sempre costat.

Tu ens va obrir de bat a bat les portes de l'Agrupació amb molta estimació, i ens vas reconèixer un deure que se'ns tenia arrecerat.

Per tot això i moltes coses més, gràcies.

Amb els teus 59 anys gaudeixes d'una vida feliç al costat de la Josepa i també dels teus dos fills, la Sílvia i el Carles, i sobretot del teu nét, que et fa gaudir del deliciós paper d'avi.

Quim, et fem entrega d'aquest apreciat guardó de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat com a reconeixement a la teva persona i esperem que sempre ens acompanyis en tots els actes que celebrem i sobretot no ens deixis mai d'estimar."

El dimecres 8 de juny de 2016 va traspasar a la casa del Pare el Sr. Salvador E. Borrell, tresorer de la Germandat de l'Ecce Homo, una persona amb una gran vàlua professional i personal. Aquesta notícia ens va entristir molt. Des d'aquestes pàgines volem transmetre el nostre més sentit condol a la seva família i en especial a la seva esposa, la Sra. Àngels Ferrando, als seus fills i el nostre més profund respecte cap a la seva persona.

El dimarts 14 de juny vam votar per elegir el nou president de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa. Per unanimitat va ser escollit el Sr. Francesc Seritjol Marimon, membre del Gremi de Marejants, en substitució del Sr. Joaquim Julià Panadès. El Sr. Seritjol és mestre de primària i la seva família està fortament arrelada a la Setmana Santa tarragonina des de sempre. La Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat felicità efusivament el nou president i li va desitjar tota classe d'èxits en aquesta etapa.

També volem informar que la nostra congreganta Sra. Rosa Ricomà ha estat nomenada membre de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando. Ens congratulem d'aquest fet tan important alhora que la felicitem efusivament. S'ha premiat la nova acadèmica per la seva tasca al Museu d'Art Modern de Tarragona i pel seu treball en investigació, conservació i difusió del patrimoni.

El dilluns 27 de juny vam rebre la trista notícia de la defunció de la congreganta Sra. Pilar Pera Bajo. El Sr. Felipe Zazurca González, fiscal en cap de l'Audiència d'Oscà, va publicar: "Toda muerte es dolor. Más si es inesperada, aún más si es de alguien querido y, todavía más, si fallece una persona esencialmente buena, sin aristas, generosa. Descanse en paz, seguro que tu cielo es muy alto". La Junta Directiva de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat va sentir molt aquesta pèrdua.

El 28 de juny l'Associació Setge de Tarragona de 1811 va organitzar una trobada per recordar els 205 anys de la Guerra del Francès i ens hi va convidar en record al setge i l'ocupació de la nostra ciutat, en els fets coneguts com l'Assalt. La banda de la Congregació de la Soledat hi va participar com és costum en els darrers anys.

La nostra banda va homenatjar, junt amb els diferents grups de timbalers de les altres confraries, els defensors i habitants de la ciutat que fa 205 anys van patir el martiri i l'ultratge a mans de les tropes napoleòniques. Al Pla de la Seu es van encendre espelmes mentre a la Catedral tocaven les campanes a morts.

Amb data 7 de juliol vam rebre una carta amabilíssima de mossèn Andreu de Sales Ferri, director de l'Arxiu de Religiositat Popular de l'Arquebisbat de València, en què agraïa l'enviament de les publicacions dels opuscles, ens desitjava el millor dels èxits en la devoció a la Mare de Déu de la Soledat i alhora ens felicitava per la publicació anual de la revista.

A principis del mes de juliol la Junta Directiva va donar per finalitzades les activitats i vam quedar de trobar-nos a principi de setembre per començar a preparar totes les activitats previstes. Després del període estival vam posar-nos a treballar, concretament el 13 de setembre, amb una reunió de treball per engegar totes les activitats que teníem previstes d'organitzar més endavant.

Un any més vam tenir l'honor de ser portants a la processó del Braç Santa Tecla. La tesorera de la Junta, Sra. Montse Gabriel, ho va viure amb molta emoció i complaença pel privilegi que representa.

El dimarts 25 d'octubre nou senyores de la Junta Directiva van desplaçar-se a Banyoles per visitar al monestir de la Mare de Déu del Carme la germana M. Rosa Vicenç Casadevall, que va ser una de les encarregades de brodar el mantell l'any 1962, i també ens va acompanyar la superiora del convent.

Va ser una visita molt agradable, emotiva i complaent. La priora li va llegir un fragment del llibre d'actes de la Congregació, que explicava quan s'havia arribat al compromís amb les Germanes Carmelites de confeccionar un mantell nou per a la Mare de Déu de la Soledat i que el brodarien quatre germanes.

A continuació la tesorera de l'entitat va ensenyar-li els rebuts que s'havien fet cada vegada que hi havia un pagament i així, un darrere un altre fins que es van fer efectives les 80.969,35 pessetes que va costar. La primera entrega a compte va ser de 48.000 pessetes. La Sra. Gabriel es va emocionar, ja que en aquesta època la seva mare, la Sra. Rosa Costa, n'era la tesorera i va estendre tots els rebuts.

La germana Rosa ens va enviar posteriorment unes paraules per correu electrònic en què deia: "Molt apreciades: Un sincer agraïment per portar-nos a reveure després de tants anys el preciós i valuós *manto* de la Mare de Déu de la Soledat. Ens donaren una gran alegria. Un esdeveniment únic a la vida per afegir a la història. Valorem l'esforç que hagueren de fer tant vostès com el conductor.

Quan vam començar a brodar el mantell el que fou més laboriós va ser el monograma de Maria, per bé que ja havien indicat l'alçària on havia d'estar. Quan convenia descalça posava els peus a sobre el mantell, amb tota la delicadesa, com si fossin peus d'àngel. A més jo era molt àgil llavors. El teler el muntàvem amb tela de cotó ben consistent, després hi col·locàvem el vellut a sobre ben suaument i sense més començàvem a brodar. Quan estava una peça feta, engrunada i seca desmuntàvem el teler i retallàvem la tela tot al voltant de la peça brodada, quedant aquesta amb més consistència i la resta del vellut lliure. Tot el conjunt brodat exceptuant les pedres de colors és de plata banyada amb or.

Rebin totes la meua estima i que la Verge de la Soledat els hi recompensi amb abundància de gràcies. També gràcies per les fotos i demés. Unides sempre per la coneixença i l'afecte sota el mantell de Nostra Santíssima Mare. Afectuosa i fraterna abraçada en unió d'oracions."

El 3 de novembre de 2015 vam celebrar a l'església de Natzeret conjuntament amb la Congregació de la Sang una missa de difunts anual en record de tots els congregants traspasats de les dues congregacions, especialment en record dels qui van partir per anar a la casa del Pare.

El dissabte 12 de novembre va tenir lloc l'entrega de premis a la fidelitat 2016 a l'Aula Magna del Centre El Seminari, organitzada, com cada any, per l'Agrupació Setmana Santa de Tarragona.

La Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat va atorgar el premi a la Sra. Josepa Adserias Pascual, en reconeixement a la seva fidelitat a la confraria, ja que té el número 6 en l'ordre de congregantes. Va entrar a la Congregació quan era molt jove de la mà de la Sra. Vallhonrat, que la va fer sòcia. Recorda amb orgull la seva assistència a les vetlles que es feien a la Mare de Déu i quan ella per diferents motius no hi podia assistir. Josepa Adserias que vivia a la Part Alta de la ciutat, era mestra i quan es va casar amb el Sr. Josep Povill se'n va anar a viure a Tortosa, i amb recança va deixar d'acompanyar la Soledat durant quatre o cinc anys. Si més no, quan va tornar a Tarragona es va reincorporar a aquesta tasca que tant estimava.

Mare de tres fills, un de difunt, i àvia de cinc néts, va rebre el premi que li va atorgar la Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat. Li va entregar el premi la priora, la Sra. M. Dolores Nolla Tapias.

Va l'acte l'estimat Dr. Sabaté i Bosch, cronista oficial de l'ASST, que va glossar, com sempre, amb unes paraules molt emotives tots els homenatjats. Des d'aquest apartat reconeixem la feixuga feina que el Dr. Sabaté elabora amb tant treball i cura.

L'Agrupació va distingir amb el màxim guardó el Sr. Joan Joaquim Julià Panadès, en reconeixement a la tasca duta a terme amb tant d'encert com a president de l'Agrupació de d'Associacions de la Setmana Santa de Tarragona. Un premi molt merescut.

El dia 18 de novembre ens va rebre en audiència privada l'abat de Poblet, fra Octavi Vilà Mayo. Va ser una recepció molt emotiva i càlida, ja que va agrair la visita de la Junta Directiva, encapçalada de la priora, que es vam desplaçar a Poblet per presentar-li els nostre respecte i consideració. L'abat ens va confirmar que faria la presentació del 16è opuscle de la Soledat el dia 31 de març de 2017.

El mateix divendres a la tarda vam encetar conjuntament amb la Reial i Venerable Congregació de la Sang de Nostre Senyor Jesucrist un cicle de conferències amb el nom genèric de Les Conferències de la Sang. Es va fer una taula rodona, "La Setmana Santa i les confraries: tradició o canvi", moderada pel Sr. Jordi Bertran Luengo, gestor cultural, filòleg i professor associat de la Universitat Rovira i Virgili. Hi van participar la Sra. Aina Mallol i els senyors Enric Pujol, Pascual Porcar i Sergi Martínez.

El 26 de novembre es va celebrar a l'església de Natzaret un recés d'advent titulat "La Misericòrdia en els pares de l'església". La predicació va anar a càrrec de Mn. Ignasi Cabré Mas, rector d'Alcover i professor de Patrologia. Organitzaven aquest acte totes dues congregacions.

El dimarts 29 de novembre de 2016, segons l'acord de Junta del dia 24 de novembre, vam convocar una Junta Extraordinària per proposar a l'assemblea l'autorització per començar les obres de l'església i la casa de la Sang, i també per facultar la mateixa Junta perquè financés les obres. Aquestes actuacions es duen a terme a causa de l'estat precari en què es troba la façana de la casa i l'església de Natzaret i per aquest motiu no queda cap altra opció que restaurar-la abans que es produeixi cap accident.

A l'assemblea es va demanar l'acceptació de l'únic punt de l'ordre del dia: "Proposta d'aprovació d'obres de la nostra seu i finançament". Es va aprovar per unanimitat.

L'empresa de Barcelona CHROMA (Restauració del Patrimoni Arquitectònic, SL) s'encarrega de l'arranjament i proposa fer una sèrie d'infiltracions a la façana per conservar les serigrafies, que encara estan en bon estat.

Les obres van començar al desembre per la façana del carrer de Natzaret. En una segona fase s'actuarà a la de la plaça del Rei i en una tercera, a la del carrer Sant Hermenegild. Està previst que al mes de juny de 2017 estiguin totalment acabades. La garantia d'obres està avalada per 10 anys.

La restauració de les façanes de l'església de Natzaret i la casa adossada de la Sang, segons el pressupost presentat per l'esmentada empresa i aprovat en les respectives juntes generals extraordinàries té un cost de 105.470 €, més un 21% d'IVA a part.

El dissabte 17 de desembre va tenir lloc el concert de Nadal Solidari 2016, amb l'actuació del cor infantil Estels i el Cor Jove, ambdues formacions de l'Schola Cantorum dels Amics de la Catedral de Tarragona. El va dirigir la Sra. Anna Mateu. El concert el van organitzar totes dues congregacions. Coincidint amb el concert es va demanar a tots els assistents que portessin productes alimentaris i d'higiene personal per entregar solidàriament a Càritas.

Quasi damunt de Nadal, el 22 de desembre, es va fer un concert d'advent, en què van actuar en primer lloc la Cobla Ministrers i, a continuació, s'hi va sumar la cobla del Cor Infantil, per acabar amb els sons dels Grallers de Sonagralla.

L'Aula de Música Tradicional i Popular El Tecler va oferir a l'església de Natzaret un concert de nades. Va ser interpretat per agrupacions diverses formades per alumnes de grau professional amb la col·laboració d'alumnes de grau elemental a la veu i la Cobla Ministrers amb un grau més culte.

El 10 de gener de 2017 vam sentir la pèrdua de Mn. Pere Llagostera, canònic honorari de la Catedral. Reposi en la pau de Crist.

El divendres 3 de febrer, dintre del Cicle de Conferències de la Sang, va tenir lloc una xerrada

impartida per la congreganta de la Mare de Déu de la Soledat Sra. Pilar Alió Borràs, presidenta de la Reial Societat Arqueològica de Tarragona, amb el tema, "L'Arqueològica i el patrimoni tarraconense". La Sra. Pilar Alió, que va néixer a Tarragona, és llicenciada en Geografia i Història per la Universitat de Barcelona i va treballar en el Pla especial de la Part Alta de la ciutat i al Museu Arqueològic, al Departament Didàctic. Des de l'any 1978 és sòcia de la Reial Societat Arqueològica Tarraconense i des del 2015 la presideix.

Va oferir una magnífica conferència fent al·lusió a un passeig virtual per la Tarragona romana i els seus monuments, començant per la plaça del Rei i destacant l'espectacularitat del viacrucis de Diumenge de Rams per l'interior de la Muralla. Ens van acompanyar un gran nombre de congregants i públic en general.

Els dies 17, 18 i 19 de febrer l'Agrupació de Confraries i Germanats Setmana Santa de Valls va organitzar el 8è Congrés Català de Congregacions, amb el lema "Els reptes de les confraries en el segle XXI". En nom de la Congregació de la Soledat hi va assistir la Sra. Dolors Fontana.

El 25 de febrer el cor femení VoceIn Note, dirigit per la Sra. Loreta Pinna, va oferir un concert a l'església de Natzaret. Actuava com a percussionista el Sr. Matteo Trevisan i com a pianista del cor, el Sr. Gianfranco Montalto. Aquest cor està format per veus femenines de la ciutat italiana de Torí que tenen entre 14 i 22 anys. El seu repertori està compost de música sagrada, secular i arranjaments escrits pel cor de músics o compositors importants com Fabrizio De André i Elisa. L'Schola Cantorum dels Amics de la Catedral, dirigida per monsenyor Miquel Barbarà, es va encarregar d'organitzar-lo.

El primer divendres de Quaresma, després de celebrar a la parròquia de la Santíssima Trinitat un viacrucis i a continuació la santa missa i a l'església de Santa Maria de Natzaret, una pregària al Sant Crist de la Sang, el Sr. Alejandro Arola acompanyat de la seva família va entregar un escut preciós, que porta al davant el nostre pas. Està brodat en un taller de Sevilla i va ser ofert com a obsequi a la Congregació.

També volem tenir un record per a les famílies de totes les congregantes tan estimades que han mort aquest darrer any. Desitgem que hagin trobat en els braços de la benaurada Mare de Déu de la Soledat el repòs etern i demanem una pregària per totes perquè les encomanin a la misericòrdia del Senyor. Com Jesús diu: “Jo sóc la resurrecció i la vida. Qui creu en mi, encara que mori, viurà” (Jn 11,25).

Finalment, un any més, reconeixem l'intens treball i la dedicació a les insignes persones que escriuen a la revista, a les persones que hi aporten fotografies i a tots els anunciants que econòmicament i a pesar de patir una greu crisi continuen donant-nos suport. Gràcies a aquest esforç fan possible que aquesta publicació es dugui a terme. Moltíssimes gràcies.

Com sempre, la Junta Directiva està a disposició de tots els membres de la Congregació que ho desitgin per a qualsevol pregunta o dubte que tinguin, així com per a problemes que puguin sorgir. També us recordem que els canvis personals que realitzeu els comuniqueu a la Congregació per tal d'actualitzar les vostres dades.

Us encoratgem que visiteu la nostra pàgina web, creada i actualitzada constantment pel Sr. Daniel Palljà, amb una gran qualitat de textos i fotografies.

Aquest any hem tingut 33 altes, entre congregantes i aspirants i 7 baixes per defunció.

A punt de concloure aquesta memòria, només em queda desitjar-vos una bona Pasqua a tothom i encoratjar-vos a participar en tots els actes que se celebrin a les parròquies i a la Catedral de Tarragona.

Volem demanar a totes les congregantes i al públic en general que si tenen fotografies antigues de la Congregació de la Soledat agrairíem molt que ens les fessin arribar al nostre correu electrònic: arxiussoledat@gmail.com per completar en nostre blog i disposar també de la història amb imatges.

Per últim i si ho desitgeu, podríem reduir el nombre d'opuscles que us enviem per família, cosa que us agrairíem, ja que suposaria un important estalvi per a la Congregació. Si us plau, feu-nos-ho saber mitjançant un correu electrònic a aquesta adreça: tarragonasoledad@gmail.com

Moltes gràcies.

Banda i portants DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT

Banda: Aleix Alejandre, Cristian Molina, Txema Solichero, Marta Bonillo, Aida Bonillo, Ramon Batista, Josep E. Bria, Marc Neguillo, Marta Nadal, Laura Mallafré, Marc Nadal, Araceli Salvadó, Miriam Salvadó, Marina Molina, Isa Mora, Neus Molina, Anna Castells, Baldo Osorio A., Judith García, Eduard García, Clara Matas, Cristina Osorio, Pilar Gazquez, Montse Mallafré, Carla Bria, Aleix Olivé, Pol Masdeu, Edgar Sánchez, Neus Alabart, Nerea Martínez, Jordi Queralt, Adrià Olivé, Montse Salvadó, Biel Gasol, Joan Salvadó M., Victor Martín S., Oriol García, Albert Ventosa, Naiara Sánchez, Dilan Salvadó, Neus Osorio, Juan C. Sánchez. *Absents:* Hugo Mesalles, Aleix Cabré

Portants: Faustí Olivé, Jordi Aloma, David García, Francesc Preciado, Lluís Malpartida, Angel Alejandre, Eduard Cortés, Victor Martín, Didad García, Isma Martínez, Manel García, Jordi Mallafré, Jorge Martínez, Antoni Pons, Manuel Corbacho, Lluís Colet, Jose A. Herrera, Gabriel Molina, Borja Sastre, Jose A. Carrasco, Jaume Pijuan, Baldo Osorio, Ricardo Corbacho, Joan Matas, Jaume Martín, Alfredo González, Salvador Olivé, Federico Rosillo, Jordi Romeu, Jordi Salvadó V., Vicenç Roig, José L. Giménez, Miquel A. Alabart B., Joan Salvadó V., Joan Fortuny, Jordi Salvadó M., Joan Salvadó M. *Absent:* Maurici Preciado

Familiars dels PORTANTS i LA BANDA

Paraules del cardenal de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, a la Catedral de Tarragona, amb motiu de la celebració de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat

Agraïxo molt cordialment a la priora de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i la Mare de Déu de la Soledat, Maria Dolores Nolla Tapias, i al president, Dr. Josep Queraltó, que m'hagin invitat per estar amb vosaltres aquest Dissabte Sant, compartir la vostra fe i acompanyar la Mare de Déu en aquest dia de dolor i de silenci que fou per a ella després de col·locar en el sepulcre el seu Fill estimadíssim, fruit de les seves entranyes virginals per obra de l'Esperit Sant.

Em plau agrair-vos la vostra processó pels carrers de Tarragona. Vivim, especialment en els països de l'Europa occidental, en unes societats marcades pel laïcisme, és a dir, per una concepció segons la qual la religió ha de quedar reduïda al fur intern de les persones, a la consciència, a les sagristies i no ha de fer-se present enmig de la convivència social. És una cultura que pretén construir una societat sense manifestacions religioses. Tanmateix, aquesta concepció cultural i també política laïcista és lluny de la realitat, ja que les societats estan integrades per persones creients i no creients que són sociables i viuen i actuen en el si de la convivència social i ho fan realitzant-hi totes les seves dimensions, també la religiosa. Les celebracions religioses públiques dels cristians mereixen el respecte de la societat perquè són expressió de la fe dels cristians que viuen, treballen i es comprometen al servei del bé comú de la societat.

Als ulls del món, el Dissabte Sant és el dia de fracàs de l'obra de Jesús. Semblava que tot s'havia acabat. Així ho manifestaren els dos deixebles que deixaren Jerusalem i anaren cap a Emmaús: "Nosaltres creiem, però...". Jesús, condemnat injustament a la mort i una mort en creu, morí al Calvari la tarda del Divendres Sant i fou sepultat.

El dolor de Maria fou molt gran al peu de la creu. Tanmateix, Maria era una dona de fe i creia en les paraules que Jesús repetia als seus deixebles: "Ara pugem a Jerusalem i el Fill de l'Home serà condemnat a mort i al tercer dia ressuscitarà". Maria creia que Jesús, Déu i Home, ressuscitaria. Per a Ella aquell Dissabte Sant fou de soledat perquè no tenia la companyia física del seu Fill, però fou també un dia ple d'esperança. Maria, dona de fe, esperava el tercer dia, la vetlla pasqual, la resurrecció de Jesús, perquè Ella creia que Jesús va venir a vèncer la mort amb la resurrecció.

Però Jesús no estava sol al sepulcre. Hi havia moltes persones agraïdes que l'estimaven i el recordaren en aquells moments. I a la matinada del diumenge, l'Evangeli ens diu que unes dones anaren al sepulcre amb aromes per ungir-li el cos. Hi van anar per fer un gest d'afecte, d'amor: un gest tradicional envers un difunt estimat, com fem també nosaltres.

Aquestes santes dones havien seguit Jesús. L'havien escoltat, s'havien sentit acollides en la seva dignitat i l'havien acompanyat fins al final, al Calvari i en el moment en què fou davallat de la creu. Podem imaginar els seus sentiments quan van al sepulcre: una gran tristesa i molta pena perquè Jesús les havia deixat, havia mort, la seva història havia acabat. Ara es tornava a la vida d'abans. Però malgrat això, aquelles dones mantenien l'amor a Jesús i fou precisament aquest amor el que les va moure a anar al sepulcre.

Benvolgudes confreres de la Mare de Déu de la Soledat, vosaltres, com aquelles santes dones, heu escoltat Jesús, l'heu seguit, i el vostre cor —com el de Maria aquell Dissabte Sant— sent el dolor per la passió i mort de Jesús, i per això també veniu a acompanyar-lo com ho feren aquelles dones. Per sou esteu aquí.

Arribant al sepulcre de Jesús, succeeix una cosa totalment inesperada, una vegada més, que pertorbarà els seus cors, trastornarà els seus programes i modificarà la seva vida: veuen que està correguda la pedra del sepulcre, s'hi acosten, i no troben el cos del Senyor. Això les deixa perplexes, plenes de dubtes i de preguntes: “¿Què és el que succeeix?, ¿Quin sentit té tot això?” (Cf. Lc 2, 4.4).

I a nosaltres ¿no ens passa també quan succeeix quelcom vertader i nou respecte del que és habitual tots els dies? Ens quedem parats, no ho entenem, no sabem com afrontar-ho. Sovint, la novetat ens fa por, també la *novetat* que Déu ens porta, la novetat que Déu ens demana. Som com els apòstols de l'Evangeli: moltes vegades preferim mantenir les nostres seguretats, parar-nos davant d'un sepulcre, pensant en el difunt, que en definitiva només viu en el record de la història, com els grans personatges del passat. Tenim por de les sorpreses de Déu. I Déu ens sorprèn sempre. Déu és així. El papa Francesc ens diu que ens deixem sorprendre per Déu, amb plena confiança en Ell.

Però tornem a l'Evangeli, a aquelles santes dones davant el sepulcre, i fem un pas endavant. Troben el sepulcre buit, el cos de Jesús no hi és, alguna cosa nova ha succeït, però tot això encara no queda clar: suscita interrogants, causa perplexitat, però no ofereix una resposta. I vet aquí que dos homes amb vestits resplendents, els diuen: “¿Per què busqueu entre els morts el qui viu? No hi és aquí, ha ressuscitat” (Lc 24,5-6).

El que era un simple gest com anar al sepulcre, ara s'ha transformat en un esdeveniment, en un fet que canvia vertaderament la vida. Ja res no és com abans, no només en la vida d'aquelles dones, sinó també en la nostra vida i en la història de la humanitat. Jesús no està mort, ha ressuscitat, és el vivent. No és simplement que hagi tornat a viure, sinó que és la vida mateixa, perquè és el Fill de Déu, és a dir, el qui viu (cf. Nm 14, 21-28; Dt 5,26; Jn 3,10).

Jesús ja no és el passat, sinó que viu en el present i està projectat cap al futur, Jesús és *l'avui* etern de Déu. Així, la novetat de Déu es presenta davant dels ulls d'aquelles dones, dels deixebles, de tots nosaltres, i aquesta novetat és la victòria sobre el pecat, sobre el mal, sobre la mort, sobre tot el que oprimeix la vida i li dóna un rostre menys humà. Aquest és un missatge per a mi, per a tu, estimada germana i estimat germà. Quantes vegades tenim necessitat que Déu, que és Amor, ens digui: ¿Per què busqueu entre els morts el qui està viu? Els problemes, les preocupacions de la vida quotidiana tendeixen que ens tanquem en nosaltres mateixos, en la tristesa, en l'amaror... i és allà on hi ha la mort. No busquem allà a Aquell que viu.

Accepta, doncs, que Jesús ressuscitat entri en la teva vida, l'has d'acollir com un amic, amb confiança: Ell és la vida! Si fins ara potser has estat una mica lluny d'ell, fes un petit pas: Ell t'acollirà amb els braços oberts. Si et sembla difícil seguir-lo, no tinguis por, confia en Ell, pots tenir la seguretat que Ell és molt a prop teu, està amb tu i et donarà la pau que cerques i la força per viure com Ell vol. Perquè Déu és misericordiós, aquesta misericòrdia divina que estem experimentant i celebrant durant aquest any sant de la Misericòrdia que el papa Francesc ens ofereix a tots.

En el sepulcre les dones havien escoltat el mandat per als apòstols, d'anar a Galilea: “Que vagin a Galilea, allà em veuran”. Galilea és el *lloc de la primera crida, on tot va començar*. Tornar allà, tornar al lloc de la primera vocació. Jesús passà tres anys abans per la platja del llac mentre els pescadors —Pere, Andreu, Joan i Jaume— arreglaven les xarxes. Els va cridar, i ells ho deixaren tot i el van seguir (cf. Mt 4,18-22). Fou per a ells el lloc de la seva primera crida.

Tornar a Galilea vol dir *rellegir* a partir de la creu i de la victòria de la resurrecció tot el que va fer Jesús: sense por, “no tingueu por”. Rellegir-ho tot: la predicació, els miracles, la nova comunitat, els entusiasmes i les defeccions, fins a la traïció; rellegir-ho tot a partir del final, que és un nou començament, d'aquest acte suprem d'amor que és el que celebrem i vivim durant la Setmana Santa.

I també per a cadascú de nosaltres hi ha una *Galilea* en aquella primera crida que el Senyor ens va fer, en l'inici del camí amb Jesús. “Anar a Galilea” té un significat molt bonic; significa per a nosaltres redescobrir el nostre baptisme com a font viva, treure energies noves de l'arrel de la nostra fe i de la nostra experiència cristiana. Tornar a Galilea significa sobretot tornar allà, a aquell punt incandescent en què la gràcia de Déu em va tocar al començament del camí. Amb

aquesta espurna puc encendre el foc per al dia d'avui, per a cada dia, i portar calor i llum als meus germans i germanes. Amb aquesta espurna s'encén una alegria humil, una alegria que el dolor i la desesperació no la poden ofendre, una alegria bona i serena.

En la vida de cada cristià, després del baptisme, hi ha també una altra Galilea, *una Galilea més existencial*: l'experiència de la *trobada personal amb Jesús*, que m'ha cridat a seguir-lo i participar en la seva missió. En aquest sentit, tornar a Galilea significa custodiar en el cor la memòria viva d'aquesta crida, quan Jesús va passar pel meu camí, em va mirar amb misericòrdia, em va demanar seguir-lo; tornar a Galilea significa recuperar la memòria d'aquell moment en el qual els seus ulls es van creuar amb els meus, el moment en el qual em va fer sentir que m'estimava.

L'Evangeli és clar: és necessari tornar allà, per veure Jesús ressuscitat i convertir-se en testimonis de la seva resurrecció. No és un tornar enrere, no és una nostàlgia. És tornar al primer amor per rebre el foc que Jesús ha encès al món, i dur-lo a tots, a tots els extrems de la terra. Us convido, estimades germanes i germans, a tornar a Galilea sense por per viure sempre amb Jesús.

Us desitjo una joiosa Pasqua de Resurrecció.

Dissabte Sant, 26 de març de 2016

Dr. Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe emèrit de Barcelona
i cardenal de *San Sebastiano alle Catacombe*

Santa Maria, Mare de Misericòrdia,

CONSOL DELS PENITENTS I ESPERANÇA DELS POBRES

Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat, Excel·lentíssim i Reverendíssim Monsenyor Arquebisbe, Il·lustríssim Sr. Alcalde, Junta de la Confraria, germans i amics que us heu reunit aquesta nit per obrir el cor a les festes de la Setmana Santa,

És un goig per a tots nosaltres poder-ho fer al voltant de la figura entranyable de la Mare de Déu de la Soledat. En ella s'uneix tradició popular, religiositat sentida, expressió de fe i integració ciutadana en el corrent d'una tradició secular que, pels temps multiculturals que ens toca de viure, és im-

portant mantenir i fer créixer apropant persones i cultures. I qui millor per apropar els cors dels germans, a vegades distants o enfrontats entre ells, o potser indiferents i allunyats de Jesús, que Maria, Verge fidel de la pau i Mare bona, sempre a prop de grans i petits vetllant amorosa tothora.

Invoquem santa Maria com a Mare de Misericòrdia, consol dels penitents i esperança dels pobres. Aquest títol polièdric expressa bé els diferents aspectes que ofereix la consideració del paper de Maria en el tema de la misericòrdia, a la qual dediquem l'any jubilar. Ella ens ajuda a viure l'objectiu únic del jubileu, que és *Misericordes sicut Pater*. No és un jubileu clàssic que cerca només el perdó i la renovació espiritual, sinó que, sense deixar aquestes fites, en suscita una de més decisiva encara: ser misericordiosos com ho és el Pare del cel, ser misericordiosos com el Pare tal com humanament ho ha concretat Jesús. És un objectiu d'autoconsciència de la capacitat creadora i reconciliadora que hi ha en la criatura humana feta a imatge i semblança de Déu i redimida pel misteri de la Pasqua de Jesucrist.

Santa Maria és invocada com a Mare de Misericòrdia no sols per haver estat la mare de Crist en la carn, sinó perquè, havent experimentat singularment la misericòrdia divina, acull amb un afecte semblant els fills que a ella acuden tot mostrant-los el fruit beneït del seu ventre. Maria rep la misericòrdia del Senyor en la seva condició de dona perquè, encara que sense pecat, en la seva mísera condició de pobra entre els "pobres del Senyor", "els Anawim", abandonats a l'anonimat irrellevant, rep la gràcia, la misericòrdia de Déu, que la farà mare universal d'aquest do de Déu per a tots els homes, que és Jesús, el seu Fill.

I des d'aquesta condició humil esdevindrà testimoni de primera fila del misteri de l'Encarnació deixant-lo viure en Ella. Contemplant-lo dormint en el pessebre i adormit a la creu, Maria testifica que la Misericòrdia del Fill de Déu no coneix límits i arriba a tots sense excloure ningú.

El seu testimoni atge arriba a la identificació amb el Fill. Maria, com el Crist és lliurat pel Pare a tots els homes, és lliurada tota ella, per Crist, a l'Església en la persona de Joan prop la creu del Salvador. En la creu del Senyor es compleix, en el seu aspecte sofrent, la dita del salm 44: "Teniu la Reina a la dreta vestida amb or d'Ofir." La fe de Maria, vora la creu de Jesús, és provada com l'or al gresol. Maria és el lampadari d'or de l'Església que, dreta davant el Santuari de l'Amor i de la Misericòrdia, adora i manifesta el seu misteri de perdó, de tendresa i de vida.

Maria esdevé consol dels penitents apropant-nos amb la mirada de mare i de deixebia del Senyor a l'amor sofrent de Crist. Quan mirem Jesús en la seva passió, amb els ulls de Maria, hi descobrim la misericòrdia de Déu, hi veiem realitzades les obres de l'Amor que ens retornen al cor de Déu. La dolça imatge de la Soledat seguint el passos del Senyor ens fa sentir la finor de l'amor sofrent que pren la seva creu darrere el Mestre acceptant l'incomprensible de l'amor redemptor.

Aquesta verge dolorosa és esperança dels pobres. Amb la manera de viure a la presència de Déu enmig del món, tal com anunciava el profeta Miquees, és la primacia d'aquest poble redimit per la misericòrdia divina. Ella és la icona de la resta d'Israel, que en la humilitat i la pobresa garanteix la possibilitat real de tot el gènere humà, sense exclosos, de caminar pel sender veritable vers la pau entre tots els homes que estima el Senyor. Amb ella, els homes podem confiar que la petitesa de la fragilitat humana, en la simplicitat dels afanys senzills de cada dia, pot viure la benaurança del regne del cel: "Feliços els pobres en l'esperit perquè d'ells és el regne del Cel." En proclamar les benaurances Jesús veia el somriure de la seva Mare pres tot Ell d'aquesta felicitat. La seva vida anima els fidels a recórrer aquest camí de despreniment de les riqueses que s'arnen i es rovellan per poder posseir l'única riquesa veritable, que és l'amor de Déu. Crist és la seva única riquesa, i aquesta riquesa enriqueix els pobres en l'esperit fent-los hereus del Regne del Cel.

En el seu cant de lloança, Maria proclama, agraeix i lloa la misericòrdia que s'estén de generació en generació. La nostra generació també estava present en aquelles paraules profètiques. Amb ella tota l'Església canta: "La meua ànima magnifica el Senyor, el meu esperit celebra Déu que em salva!" Maria proclama l'arribada de la salvació. Com la germana de Moïses obria la marxa d'acció de gràcies del poble d'Israel, és la tamborinera que ens precedeix proclamant la potència del braç del Senyor fet amor ressuscitat. Maria agraeix el do de la gràcia deixant que aquesta arribi per ella arreu on es troba. Maria lloa el totpoderós per la sorprenent i inesperada concreció de la redempció promesa. Qui ho podia creure? Qui podria comprendre el que sentien les seves entranyes virginals?!

Amb la pregària de la Salve Regina, l'Església sovint s'adreça a Maria amb agraïment i confiança amb aquets cinc estels que la componen i fan claror serena en els nostres cors. Saludem Maria com a Reina, que després de participar en els sofriments i les angoixes humanes com el seu Fill, ara, també com Ell, triomfant del pecat i de la mort, seu a la seva dreta recolzada en el seu estimat, tal com es diu bellament en el Càntic dels Càntics.

Ens apropem a ella com a Mare de la Misericòrdia, Vida i Dolcesa que amanyaga cada Nadal Crist, la nostra Esperança. El silenci del pessebre ens deixa sentir el batec de la vida nova que porta l'Infant. Tancant els ulls podem sentir el perfum de la pregària de la Mare bressant el seu Fill, en ell la dolcesa de les promeses acomplertes combrega amb el nostre cor agraït per sempre més.

“A vós sospirem, gemint i plorant en aquesta vall de llàgrimes.” En la figura serena de la Verge de la Soledat contemplem millor la nova Eva que ens ensenya la grandesa original de l'ànima humana quan es posa en consonància amb l'ànima i la voluntat del Creador. “A vós cridem els desterrats fills d'Eva”; aquest crit, com atrapat a la gola, és alhora compunció del cor i inquietud de l'ànima per retornar a l'amistat amb el Creador i amb la creació, perduda en el vell paradís. Aquest retorn passa per la passió del Fill de la Verge, d'aquell que ella segueix any rere any pels carrers silenciosos de Tarragona. El seu pas conté en cada llàgrima una esperança i anticipa el consol de les benaurances: “Feliços els qui ploren: vindrà el dia que seran consolats.”

Els ulls de la mare dolorosa són plens de la misericòrdia divina que fan de la seva mirada una sageta comprensiva, amorosa i reconciliadora que encerta on més el cor ferit de l'home necessita. Ara doncs, advocada nostra, eixos ulls vostres tan misericordiosos, gireu-los envers nosaltres. Les vostres mans obertes, Senyora, ploren en silenci la darrera vegada que tocaren amb dolcesa el rostre de Jesús. El segueix per la via Dolorosa, com abraçant i donant consol de lluny al cos i a l'ànima maltractats del Senyor.

El redoblament inquiet dels tambors s'uneix al cor de la Mare que segueix Jesús en la seva tribulació. Després d'aquest exili, aquella que obrí les portes d'aquest món al Salvador mostra seguint-lo el fruit madur del seu ventre camí de la creu, amb els braços estesos a la creu. L'amor, clavat a la creu, ha convertit les espases en relles i en falçs, les llances. Els armats, símbol del poder i de la violència, rendits davant la força de l'amor del Calvari, fan acatament a la misericòrdia que obre els seus braços a la creu. Aquest silenci dels armats és presagi de la pau de Pasqua.

Oh, clementíssima Mare de misericòrdia!, que inclineu el vostre cor davant de l'abandó, el silenci i els menyspreus dels homes, per retornar a Déu els cors que així l'han deixat: recordeu-vos de tots els qui portem al cor amb enyorança, amb tristesa, amb alegria o amb esperança.

Oh, piadosa Senyora, consol dels penitents!, que compartíreu el més profund de la fragilitat humana en la passió del vostre Fill: ensenyeu-nos la pietat que entra dins l'íntim de la vida de l'Amor i de la Fe, la misericòrdia que converteix en primavera d'esperança el que als ulls dels homes sembla enterrat en l'hivern dels sentiments humans.

Oh, dolça Verge Maria, esperança dels pobres!, que manteniu viva dins els cors dels humils la flama de la Paraula de Jesús, paraula que purifica i transfigura el cor més insensat: vesseu, amorosa, la misericòrdia que de Déu heu rebut perquè, misericordiosos com el Pare, fem sant i jubilar l'amistat i el tracte de família, de l'acció cívica i de la convivència ciutadana dels nostres pobles, viles i ciutats. Santa Maria, de la Soledat Corredemptora, Mare de Misericòrdia, consol dels penitents i esperança dels pobres, pregueu per nosaltres i per tots els homes que porteu en vostre noble cor.

Amén, Senyora, amb un bes net com la soledat verge dels boscos en rebre agraïts de Déu l'albada.

Tarragona, Quaresma de 2016

Pare Joan M. Mayol
Sagristà major i rector de la basílica
del Santuari de Montserrat

PRESENTACIÓ DE L'OPUSCLE 2016

Digníssimes autoritats,
Sr. President i Prefecte,
Sra. Priora,
Junta Directiva i senyores congregantes de la Soledat,
Sr. President de l'Associació,
Directius i congregants d'altres confraries,
Senyores i senyors,

Bona nit a tothom i moltes gràcies per la seva presència en aquest acte. En primer lloc, permetin-me unes paraules d'agraïment a la senyora priora i als membres de la Junta Directiva de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat per haver-me convidat a participar en aquest acte que suposa per a mi un honor i una gran responsabilitat, a més d'un motiu de satisfacció personal. Els records de la meva infantesa em porten a les Setmanes Santes de molts anys enrere: arena de la platja escampada pels carrers, silenci, les llotges de la Rambla... Ja era l'hora de fer la visita dels misteris a la plaça del Rei i després a les voltes del Circ, únic dia de l'any que s'obrien, per continuar amb una llarga espera fins a veure sortir la processó pel passeig de Sant Antoni. Passats els quatre primers misteris, corríem a casa, al carrer de l'Hospital, per veure-la sencera des del balcó. Es feia tard i la son es feia present, però aguantava perquè faltava el pas més impressionant, el que m'obria el cor i em despertava sentiments inexplicables, barreja de pena i admiració: era el de la Soledat. La imatge es presentava sola, dreta, sòbria, el seu rostre mostrava dolor, però l'actitud era serena i resignada, segurament amb l'esperança de l'anunciada Resurrecció. Les espelmes, dins les tulipes, l'embolcallaven jugant amb la llum i la foscor. Tota jo era sorpresa. Els anys han passat, el pas és magnífic, però els sentiments que desvetlla són semblants.

L'opuscle d'enguany és el 15, un número elevat que ens certifica l'esforç i la tenacitat de la Junta Directiva, encapçalada per la priora, i de totes les congregants i simpatitzants. És un magnífic opuscle, tant de contingut com de forma, amb 128 pàgines. Els participants han hagut de fer un gran esforç per poder-nos-el oferir. Mercès també als que han fet possible la seva materialització amb la seva generositat.

En obrir l'opuscle hi llegim: «Paraules, Setmana Santa 2016, de l'arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, Jaume Pujol Balcells. Ens dirigeix uns mots amb un profund significat: "Tingues pietat de mi, oh Déu, segons la teva gran misericòrdia"». Com ell diu, paraules, però són paraules d'amor que ens insten, dins d'aquest Any Jubilar de la Misericòrdia, a una profunda reflexió interior, a una autocrítica, a un mea culpa, i ens conviden a obrir les oïdes i els ulls al missatge misericordiós de Déu. Mercès.

A continuació és Josep Fèlix Ballesteros, alcalde de Tarragona, qui ens fa arribar la seva salutació. Com a tarragoní de soca-rel, retrocedeix en el temps i ens recorda la primera participació de les confraries de gràcia femenines, religioses i seglars, al segle XVI, així com la notícia de la primera imatge de la Verge de la Soledat. Transcorreguts molts anys d'aquest fet, us felicita i destaca la vostra fidelitat i devoció, que compara amb un motor invisible que guia els vostres

sentiments. Veritat, perquè es necessita energia i amor per superar any rere any que els tarragonins puguem emocionar-nos amb la solitud resignada, com ell diu, de la Mare que acompanya el seu Fill.

Josep Poblet i Tous, president de la Diputació de Tarragona, ens parla de la flama de la Setmana Santa. Quin símil més bonic, les flames que escalfen i il·luminen i que ens reuneixen al seu entorn al capvespre! Ens recorda, també, la convivència, corprenedora, de la materialitat —fragor, color i festa— amb l'espiritualitat —recolliment i silenci. Dedica també unes boniques paraules d'agraïment a totes les confraries i entitats que la fan possible i demana que la flama no s'apagui.

Segueix la salutació de Jordi Sendra Viu, subdelegat del Govern a Tarragona, qui ens destaca la processó del Dissabte Sant de la Verge de la Soledat pels carrers de la nostra ciutat i l'emoció que desperta en tots nosaltres. Aquestes paraules m'han fet recordar l'estimació i l'admiració espontània, vers la Verge, d'una congregació de cinc anys, que amb innocència però amb convicció va cridar a les companyes «Aparteu-vos, que ve la Verge». Celebra la majestuositat del pas portat a les espatlles, durant aquests darrers 25 anys, i la creació de la banda que acompanya la Verge.

Un nou col·laborador, Òscar Peris i Ródenas, delegat del Govern de la Generalitat a Tarragona, titlla els tarragonins de mestres que saben transmetre el missatge de la Passió i Resurrecció com a lligó anual de confiança en la vida que reneix. Com a bon mestre, no ho tanca i dona llibertat de càtedra. Ens recorda que la Setmana Santa és un missatge obert que cadascú pot rebre, interpretar i completar a la seva manera.

Ens acompanya també Josep Andreu i Figueras, president del Port de Tarragona, que, clar i català, afirma que la Setmana Santa és símbol d'identitat de la nostra ciutat. Assegura que és única i especial pel seu entorn i tradició. Valora i agraeix l'esforç que suposa mantenir vives les germandats, agrupacions i associacions.

Pere Virgili Domínguez, president del Consell Comarcal del Tarragonès, fa un paral·lelisme interessant amb els lligams que s'estableixen entre la nostra parla quotidiana i els fets de la Passió i que reforcen les nostres arrels religioses. Cita, entre d'altres, les expressions «passar un calvari», «rentar-se les mans» o «plorar com una Magdalena».

Comptem també amb la cooperació de Joaquim Julià Panadès, president de l'Agrupació d'Associacions de la Setmana Santa de Tarragona, el qual fa uns comentaris molt encertats. El primer, referit a la religió, en el qual reforça la transmissió de pares a fills, centrada en la creença de la figura de Crist i la seva Mare. L'altre, sobre el manteniment de la tradició de generació en generació. Per cert, tenim la sort de comptar, a l'opuscle, amb dues col·laboracions d'aquests relleus generacionals: el treball

de recerca de Georgina Gual (18 anys) «La dona en la Setmana Santa de Tarragona» i un sonet, «Tambors, tambors i tambors», d'Aleix Alejandre Tarragó (13 anys); a més dels components de la banda i d'altres. Enhorabona, heu sabut crear caliu, dotar la Congregació de gent jove amb il·lusió.

El prevere Josep Queraltó Serrano, prefecte delegat i president delegat de la Sang, al·ludeix a la Setmana Santa dins de l'Any Sant de la Misericòrdia com a fruit de la passió, mort i resurrecció de Crist, que ens porta pau, perdó i reconciliació a aquells que la volen rebre i donar. Parlant de l'amor de Crist, ens manifesta que les dues congregacions germanes tenen la seva raó de ser en viure i manifestar aquest amor.

I acaba aquesta primera part, corresponent a les salutacions, la priora de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat, Maria Dolors Nolla Tapias. Ens ofereix quatre apartats petits, però intensos de contingut i de fets. Ressalta la commemoració dels 25 anys del pas portat a espatlles i la creació de la banda pròpia de timbals. Celebra el pelegrinatge al santuari de Montserrat: l'acolliment, l'emoció d'entrar el pas a la basílica i la trobada de les dues advocacions a la Verge. Recomana practicar la misericòrdia seguint el model de la Verge de la Soledat. Fa una crida a les congregants per la unió en la fe i en l'amor a la nostra Mare de Déu de la Soledat.

Enceta la segona part de l'opuscle la secretària de la congregació, M. Antònia Blanco Segura, amb la Memòria anual, que deixa constància, en el decurs de 24 pàgines, les múltiples activitats realitzades per la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat al llarg de l'any. En destaco dues pel seu caràcter excepcional: la confirmació de l'erecció canònica de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat per l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol i Balsells, i la seva declaració sobre la vigència dels estatuts aprovats el 12 de juliol de 1920. També parla del pelegrinatge al santuari de Montserrat amb motiu del 25è aniversari de la portada a espatlles del pas i de la creació de la banda de timbals. Descriu en detall la jornada i la processó des del passeig de l'Escolania fins a la basílica, amb l'entrada de la Verge acompanyada de les notes de les caixes xineses i la presència de les dues Verges cara a cara. Emotiva, aconsegueix fes-nos reviure amb goig in crescendo les sensacions d'aquell dia únic en què es van fusionar en una sola veu els goigs de la Soledat i el Virolai. Us en recomano, especialment, la lectura. Anota també que el 28 d'abril la Junta Directiva de la Congregació de Senyores sota la invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat va aprovar per unanimitat concedir el nomenament de president honorari de la Congregació a monsenyor Miquel Barbarà Anglès, en reconeixement de la seva tasca de president de la nostra Congregació.

Segueix una relació dels components de la banda i dels portants de la Mare de Déu de la Soledat. A continuació Mons. Manuel Fanjul García ens facilita el text de la predicació del Dissabte Sant, en què fa una elevada reflexió sobre la jornada que viu la Verge aquest dia. Ens parla del seu dolor, però també d'una esperança certa i de fe. Doneu-nos a nosaltres i a tots els qui us diuen Mare l'íntima consolació de la vida que accepta de bon grat pagar, en unió amb el cor de Crist, aquest preu de salvació.

Una jove i esperançadora aportació ens remet Georgina Gual, estudiant de 2n de Batxillerat: «La dona en la Setmana Santa tarragonina». El seu treball de recerca s'ha centrat a buscar respostes a la hipòtesi que ens planteja. Enhorabona!

Prossegueix el doctor Josep M. Sabaté i Bosch amb «Adorables “defectes” de Jesús». En primer lloc, glossa el Premi a la Fidelitat 2015 atorgat a Albert Vallvé Navarro i, tot seguit, estableix una mena de joc entre vint-i-set defectes de Jesús, que converteix en justificades virtuts en aquest acte de fidelitat a la Setmana Santa. Especialment sensibles i reals són els mots amb què clou l'exposició: «És ben cert —i ningú ens ho podrà negar— que aquest col·laborador ens deixa, per a tots nosaltres i per als qui ens vindran darrere, “l'adorable defecte” de la llum encesa de la seva fidelitat a la Setmana Santa de Tarragona».

Reprenem la nostra tasca amb la magnífica presentació de l'opuscle del 2015 que va fer la doctora Sofia Mata de la Cruz. Després de presentar cadascun dels diferents apartats de l'opuscle, ens ofereix un discurs sobre «La soledat de la Mare de Déu». Comenta que és una de les més antigues de tot Espanya i que creu que la primera vegada que la Mare de Déu de la Soledat va sortir a Tarragona va ser al segle XVII, tot i que a l'Estat hi ha mostres de devoció des del segle XIII. A la vegada, destaca «el patrimoni immaterial que constitueix la tradició», i que no podem oblidar que la Setmana Santa és una mostra d'unes creences molt fermes i de vegades es tendeix a reduir-ho a un element només folklòric.

Aleix Alejandro Tarragó (13 anys), membre de la Banda de la Soledat i aspirant de la Reial i Venerable Congregació de la Sang, net de la Montse Amigó, ha cooperat amb un sonet. Un bonic gest, fruit d'uns deures del col·legi en què li van demanar que escrigués un sonet, i ell va escollir el tema de la Soledat. Influència de l'àvia? Doncs ben fet!

Localitzem un nou poema, en el qual afloren els sentiments i l'estimació que ens ofereix Àngels Ferrando i Gómez.

En nom de les arrengradores de la Soledat, Mònica Huber Potau agraeix a la Congregació el Premi a la Fidelitat 2014 i l'agulla de plata amb l'escut de la Congregació. Les seves paraules de reconeixement

ment van més enllà i les fa extensives a la Junta, a les predecessores, a les congregants, als portants, als membres de la banda, a tot l'equip i, per damunt de tot, a la Mare de Déu de la Soledat.

Un nou article de Jordi Ciurana Moncusí, «La Soledat i la Moreneta es retroben a la Muntanya Santa», fa novament referència al pelegrinatge a Montserrat. Ens trasllada al 7 de març, al qual es refereix com a dia gloriós per a tots els congregants i portants i per als catalans. Descriu l'acte com a emotiu en veure les dues advocacions de la Verge juntes en un acte difícilment repetible però no impossible. Valora l'espectacular logística requerida, la mobilització de la gent, la forta càrrega emocional que despenia. Hi estem tots d'acord!

«En temps de tribulació, ORACIÓ» és l'aportació de Sílvia M. Sancho i Roca. Hi exalta la vida de santa Teresa com un model a seguir; la compara amb un gran líder actual, intel·ligent i valenta. Pas a pas desgrana les seves virtuts i estableix paral·lelismes amb la realitat actual.

El doctor, historiador i professor meu —gràcies per tot el que em vas ensenyar i m'ensenyes— Josep Maria Sabaté i Bosch ens diu que Jesús està compromès en la defensa de la igualtat dels drets de la dona i de l'home, en un intent de despatriarcalitzar la societat a favor de l'emancipació de la dona, quan la tònica general era la de menysvalorar-la. Cita nombrosos i documentats exemples bíblics, com ara les paràboles en què es fan protagonistes les dones.

Maria Rosa Robert, en l'escrit «Que no manqui l'esperança», ens demana que mirem al nostre entorn i lluitem per aconseguir la pau, i fortaleza perquè en els nostres cors hi portem l'amor de la Mare de Déu de la Soledat.

«Maria, Mare de la misericòrdia», del teòleg Jordi Guàrdia Romeu, ens recorda que vivim en l'any de la Misericòrdia i com l'hem d'aplicar, de pensament, paraula i obra, sempre, però més que mai en aquestes dates.

Joan Menchon Bes, arqueòleg municipal de l'Ajuntament de Tarragona, ens ofereix l'article «D'iconografia paleocristiana a Tarragona (IV). El sarcòfag de Leocadi», de la necròpolis de la fàbrica de tabacs. El contingut respon a un treball d'investigació acurat i molt interessant.

Completen l'opuscle el programa d'actes, els horaris litúrgics, la relació de membres de la Junta Directiva, la llista de congregants, un recordatori de les congregants difuntes, els agraïments als col·laboradors i una petició de fotografies i documents referents a la Congregació.

Acabada la presentació de l'opuscle, a continuació faré una petita aproximació del mantell de la Verge. La primera i més important alteració de la indumentària de la Verge, com la de tots els personatges sagrats, es produeix dins de l'art bizantí, perquè és en aquesta època durant la qual reina la fusió del poder temporal i l'espiritual, és a dir, entre l'Església i la Cort. El primer mantell de Maria (Oratorio di Giovanni VII, 705-707) és extremadament majestuós i no hi ha diferència amb el de l'emperadriu de Bizanci, representat en el mosaic de Sant Vidal de Ravenna.

La Verge apareix quasi sempre tocada amb un vel. Aquest, des de l'antiguitat cristiana (consecratio virginum), tenia un significat sagrat i l'imposaven personalment, a les joves que es consagraven a Déu, el pontífex o el bisbe. Així, no ens ha d'estranyar que Maria aparegui quasi sempre amb el cap cobert amb el vel, o amb el mantell, o amb tots dos elements.

Sembla ser que quan la Junta Directiva de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat van decidir fer un mantell a la Verge, l'any 1961, van cercar models que els agradessin i que responguessin a una bona qualitat artística. En el decurs de la recerca en localitzaren un a Olot, més petit que el nostre, que els semblà que complia les seves expectatives.

Preguntat el rector de la parròquia sobre qui n'havia estat l'autor o autora, aquest els indicà que havien estat les monges de clausura del monestir de la Mare de Déu del Carme de Banyoles. La Junta s'hi posà en contacte i foren ateses per la priora del monestir, M. Montserrat Plana de Corsat, amb alts coneixements de dibuix i d'origen llevantí, i una altra religiosa que al cap de pocs dies emmalaltí i malauradament no pogué seguir en el projecte. La priora va fer el disseny del mantell —3 x 5 metres, repartits en quatre peces verticals—, i que mostra com a eix central l'anagrama de la Verge. El presentà a la Junta, que l'acceptà per unanimitat, i s'acordaren les condicions econòmiques. El cost total de l'obra seria de 80.969,35 pessetes, corresponents a 18.019,10 pessetes de material i 62.950,25 pessetes de mà d'obra. La Junta va lliurar 48.000 pessetes a compte.

Les monges del monestir van haver d'adequar una habitació per poder fer el dibuix, a mida real, completament en paper. Sor M. Rosa Vicens ens ha comentat que la imatge central inferior és obra seva i la resta la va realitzar conjuntament amb la mare superiora, qui la supervisà i dirigí. Quan les religioses comptaren amb el visticla de la Junta, es va fixar la imatge damunt de la roba, amb petites embastes, i es va picar i estergir, amb farina d'arròs, per tal de passar-lo a les quatre peces de vellut de cotó de color blau fosc que formarien un mantell de 3 x 5 metres. Tot seguit, l'estergit es va perfilar, per evitar que s'esborrés, amb fil de seda groga encerat, que li donà més duresa i facilità el pas del fil a través del teixit.

Novament l'espai resultà insuficient per poder treballar les cinc monges encarregades de fer els brodats alhora i van haver d'enderrocar un envà per fer l'habitació més gran. Les religioses nomenades per la priora per fer la feina foren M. Rosa Vicens i Casadevall, M. Concepció Carreras, Rosa M. Carreras i Lourdes Bagés, a més de la priora. El treball que calia realitzar era molt ampli, i el temps en què es comprometeren a fer-ho, curt. Així doncs, la mare superiora va alliberar les cinc religioses que brodaven diàriament del deure del res presencial i comunitari a l'església, que va ser substituït per l'individual i realitzant-lo a l'indret on es trobessin. D'altra banda, el mantell guarda zelosament els desitjos i les pregàries silencioses de totes les religioses del cenobi, les quals van voler deixar-hi les seves puntades per tal de testimoniar el seu amor a la Verge.

El treball del brodat començà pel centre, i la resta del mantell es va caragolar per poder laborar amb més comoditat. Es van emprar diferents telers, que s'anaven muntant i desmuntant segons es requeria. Empraren tres classes de fil de plata banyat en or o filets: el canonet, l'arriassat i el llis.

Els canonets són fils d'or en forma de molla fina, molt difícils de col·locar atès que no han de traspasar mai la roba. El procés que se segueix consisteix en una agulla, enfilada amb fil de seda encerat, que es passa per l'interior de la molla, la qual es talla a la mida exacta del segment que es broda i s'endinsa cap a la part posterior, fet que permet fixar-lo al vellut. Cada vegada que s'ha passat el fil s'ha de tallar i nuar. Es treballa amb unes agulles especials molt fines per brodar en or, normalment del doble zero.

Pel que fa a l'arriassat, és també difícil de treballar per la seva duresa. Normalment, tot i que aquest no és el cas, s'empra per perfilar. Al mantell s'ha fet servir per al brodat de mitja ona.

Finalment, el llis pot ser de plata o de coure amb bany d'or; en aquest cas és el de plata banyat en or. S'ha emprat per brodar directament sobre el vellut amb punt de mitja ona.

La major part del mantell mostra un brodat realitzat directament damunt del vellut, ja que els dibuixos no tenen base i per entremig de les filades s'aprecia la roba.

La majoria dels brodats estan reforçats per la part de sota amb un teixit més fort per tal que el vellut no suporti tot el pes i per tant no pateixi. Aquesta roba postissa que queda entre la tela de vellut i el folre està enganxada a la capa amb una cola natural, composta de farina d'arròs —perquè no es fa malbé— i aigua, en proporcions que no traspassi a la banda superior. Quan el brodat està fet es retalla al redós.

Els tipus de brodat que observem són: l'escacat, realitzat amb puntades afrontades de 4 en 4; el de mitja onda, on les puntades no s'enfronten sinó que es desvien cap a un costat formant una línia inclinada; i el llis. En citem alguns exemples: la flor de lis, brodada en escacat de 4 en 4; l'estrella de la corona, feta en fil arriassat damunt d'un cartró feltre; i l'estrella més gran, brodada amb canonet mat a l'exterior i l'interior amb fil d'or embolcallant el feltre engomat. Tanmateix, les dotze estrelles de sis puntes que sobremenuten l'anagrama de la Verge han estat brodades a part en una base rígida tot embolcallant cadascun dels braços amb fil arriassat d'or mat i aplicades posteriorment al mantell. Els dotze estels han estat fixats al mantell amb fil

d'or entorxat i cada braç és capçat, exteriorment, amb una pedra de color blanc arpejada per un cordó. Als intersticis comptem amb una alternança de pedres verdes i vermelles, ornades també amb cordó daurat.

El mantell està vorejat a la part inferior per un serrell, aplicat al vellut, de 4 cm d'amplada, capçat amb feixos trenats de dos, en fil d'or llis del número 8.

Pel que fa a les pedres, blanques, verdes, vermelles, estan dissenyades com a botons que tenen quatre forats en creu per la part de sota i s'han de cosir posant l'agulla vertical.

Com ja hem comentat, hi van treballar, des del mes de setembre fins a prop de la Setmana Santa del 1962, la priora i quatre germanes, de les quals només sobreviu M. Rosa Vicens Casadevall, que té 89 anys però que recorda amb tota claredat el gran esforç que va representar aquest treball. Ens comenta que va ser beneït pel bisbe de Girona monsenyor Josep Cartañá i Inglés (1934-1963), que el va anar a veure i el va fer catalogar. Els visuradors l'assenyalaren com el tercer, d'aquesta època, en valor de tot Espanya: el primer és el de Sevilla, el segon el de Segòvia i el tercer el de Tarragona.

Quan el van tenir acabat, abans de lliurar-lo a Tarragona, el març del 1962 el van exposar al parlador del convent perquè els habitants de Banyoles i de fora el poguessin admirar.

Us he de comunicar que la Maria Rosa el guarda en el seu cor i que la primera pregunta que em va fer va ser: "Com està l'or? Es conserva bé?". També em va dir que cercarà els dibuixos originals i que si els tenen us els donaran. I per part meua, m'he compromès a enviar-li fotografies del mantell, ja que m'ha dit que només en tenen dues de generals.

M. Joana Virgili Gasol

*La Verge Maria t'estima molt,
per això cada dia et dona el seu amor.
Ja des de petita a la incubadora
Ella et protegia i et cuidava a tothora.
Per això l'estimo tant
i cada dissabte Sant
l'anirem a acompanyar.*

El dia 6 d'abril del 2005 va néixer la meva filla Mariona. Va ser prematura, setmesona i va haver d'estar a la incubadora un mes i mig. Va ser molt dur: cada dia, matí tarda i nit, anar a veure-la i veure que no es feia. Era un patir. I vaig pensar: Ella ens ajudarà. Vaig demanar si podia posar una estampa a la incubadora, em van dir que sí i n'hi vaig posar una de la Verge de la Soledat. Li vaig prometre que si l'ajudava a sortir-se'n l'acompanyaríem sempre cada Dissabte Sant. I ho va fer: pocs dies després la Mariona va anar menjant una miqueta més i vam poder marxar recuperades a casa amb la nostra Verge de la Soledat. A partir d'aquell moment, la meva mare, M. Assumpció Tost; la meva filla, Mariona, i jo, Susanna González, sortim a la processó al costat d'Ella. Per agrair-li sempre que ens fes aquest regal.

La poesia és una cançó que se'm va ocórrer i li cantava com a nana a la Mariona perquè s'adormís i mentre la tenia al pit en aquell mes i mig que es va estar a la incubadora.

Susanna González

Dolor i Soledat

Camina en silenci,
amb llàgrimes a l'ànima,
sols l'angoixa l'acompanya,
sense cap esperança.

És la tristor de la mirada,
i la soledat del seu cor,
que enfosqueix la nit estrellada,
amb amarg i mut plor.

Lament de veu colpit que,
sense paraules, ens parla,
no troba calma a la ferida,
el desconsol i el turment avança.

La gebra de matinada plora,
com els pètals de les flors,
a la nostra Verge el cor li esclata,
ferit de pena i tant dolor.

El sentiment trist l'embolcalla,
amb tremolós pas, desencaixat,
pel fill tan estimat de la seva vida,
que cruelment han crucificat.

Camina amb solitud de mare,
amb tant dolor endinsa't,
que les nafres del cor li sagnen,
oh! Verge de la Soledat.

Àngels Ferrando i Gómez

Ara fa seixanta anys, el Dissabte Sant de 1957, la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat, fundada el 1876, va organitzar per primera vegada la processó del Dissabte Sant. Fou tot un repte aconseguir aquesta fita, ja que no s'ha d'oblidar que a la dècada dels anys cinquanta del segle XX hi havia una prohibició eclesiàstica que no permetia a les dones sortir a la processó, només ho podien fer en la secció de Penitents de la Puríssima Sang i sempre amb cucurulla. Per tant, obtenir el permís de la jerarquia de l'Església, del prefecte president i de la Junta Directiva de la Congregació germana de la Sang, amb la qual comparteix casa, i organitzar elles soles una processó només per a senyores, sense la prohibició de tapar-se la cara, i en un dia (Dissabte Sant) en què no era típic fer desfilades processionals pels carrers, ja que estava considerat dia de silenci i recolliment en espera de la Pasqua, demostra la perseverança, la tenacitat per assolir un objectiu, la devoció i la fe de la Junta Directiva de la Congregació de Senyores que aleshores governava l'entitat i també de les seves congregantes. perquè ja el primer any fou tot un èxit d'assistència. Des d'aquella primera sortida fins avui, la processó no ha deixat de créixer.

La devoció a la Mare de Déu en el seu setè dolor és l'essència d'aquesta processó. Una desfilada austera en què les senyores, vestides totalment de dol (vestit negre i mantellina) o amb la vesta de la Congregació, i les nenes vestides també amb la vesta pròpia de les aspirants, acompanyen la Mare de Déu pels carrers de la Part Alta de Tarragona des de la seva seu, l'església de Natzeret, a la plaça del Rei, fins a la Catedral Metropolitana i Primada, on té lloc la funció religiosa de la corona dolorosa de la Mare de Déu i després torna a Natzeret. En tot aquest recorregut la banda de tambors de la Congregació acompanya el pas de la Mare de Déu marcant el ritme dels portants.

Hem dit que l'essència d'aquesta desfilada és la devoció al setè dolor de la Mare de Déu. I és cert, ja que la corona dolorosa de la Mare de Déu ens diu que el setè dolor correspon a la *Soledat de Maria*.

Efectivament, Maria està sola. El seu estimat Fill ha estat condemnat a mort, crucificat i sepultat. Ara està sola, trista, desconsolada. No hi ha res pitjor per a una mare que perdre un fill. Veure com aquell fill que ha portat al món mor jove i abans que ella, és la desgràcia més gran que pot passar-li a una mare. Tota mare vol veure com aquells fills que estima incondicionalment, creixen i es desenvolupen al llarg de la seva vida, i és ella, per llei de vida, qui espera morir abans. Maria va haver de passar aquest difícil moment de veure la mort del Fill, i per això sentim tan propera la Mare de Déu, tan nostra, tan vulnerable i alhora tan forta. És així com expressem la nostra devoció per Maria, estimant-la, perquè la seva figura amorosa ens captiva i ens apropa a ella, perquè la veiem com una mare, com a Mare misericordiosa que volem acompanyar en el seu dolor, en la seva solitud.

Fent costat a Maria en la seva soledat és com millor es mostra l'estimació i la devoció a la Mare de Déu. I d'això les dones, per allò de la sensibilitat femenina pel fet de ser mares, en saben més i ho demostren millor. Es pot dir ben bé que és per això que aquesta processó és tan concorreguda per senyores i nenes. Només cal veure el gran abast de la participació femenina en aquesta desfilada processional si ens fixem en el detall següent: quan la bandera negra que encapçala la processó gira des de la plaça de les Cols cap al carrer Merceria, el pas de la Mare de Déu acompanyat per la banda de tambors, la bandera principal de la Confraria, la Presidència i les

autoritats convidades surt de la plaça del Rei pel tomb del Pretori i inicia el carrer de la Nau. No cal dir res més!

Acompanyant Maria en la seva soledat demostrem la nostra devoció i estimació per la Mare de Déu. Així ens compadim d'ella en el seu dolor, adoloriments que conformen la pregària específica del Dissabte Sant: la corona dels set dolors de la Mare de Déu. La corona dolorosa reflecteix set moments d'aflicció i amargura, pels quals Maria va haver de passar al llarg de la seva vida pel fet de ser mare de Jesús, Déu i Salvador nostre. Els set dolors recorden moments molt significatius de la vida de Jesús, que la història sagrada té ben referenciats i en els quals Maria va patir d'una manera punyent en cadascun d'ells. Recordem-los ara un per un:

Primer dolor: la presentació del Nen Jesús al Temple de Jerusalem

“Ens compadim, Senyora, de Vós pel dolor que patíreu en la profecia de Simeó, quan us digué que la passió del vostre Fill seria una espasa de dolor que travessaria el vostre cor.”

Segon dolor: la Sagrada Família ha de fugir a Egipte

“Ens compadim, Senyora, de Vós pel dolor que patíreu en l'exili a Egipte.”

Tercer dolor: pèrdua del Nen Jesús al Temple de Jerusalem

“Ens compadim, Senyora, de Vós pel dolor que patíreu en la pèrdua del vostre Fill a Jerusalem per tres dies.”

Quart dolor: trobada entre Maria i Jesús, camí del Calvari

“Ens compadim, Senyora, de Vós pel dolor que patíreu en trobar el vostre Fill portant la Creu camí del Calvari, amb insults, injúries i caigudes.”

Cinquè dolor: estada de Maria al Calvari en el moment de la mort de Jesús

“Ens compadim, Senyora, de Vós pel dolor que patíreu en veure morir el vostre Fill clavat a la Creu.”

Sisè dolor: davallament de la Creu

“Ens compadim, Senyora, de Vós pel dolor que patíreu en rebre en braços el cos del vostre Fill en ser davallat de la Creu.”

Setè dolor: Maria es troba sola

“Ens compadim, Senyora, de Vós pel dolor que patíreu en la vostra soledat, sepultat ja el vostre Fill.”

Amb la pregària d'aquesta corona dels set dolors volem mostrar la nostra devoció a Maria. Li volem dir que l'estimem, que no està sola, que estem al seu costat, que ens fem nostres la seva soledat i tristesa. Sabem que com a mare Ella escolta les nostres súpliques i angoixes intercedeix per nosaltres. Ella no ens deixa mai sols. Per tant, acompanyem-la sempre en la seva soledat, en el seu dolor. No l'abandonem mai!! Ella ha vetllat i vetllarà sempre per tots nosaltres. Ho va fer quan Jesús, de la Creu estant poc abans de morir, li va dir: “Mare, aquí tens el teu fill”, referint-se a l'apòstol Joan i, per extensió, a tota la humanitat. Fem, doncs, nosaltres com el deixeble estimat que va acollir Maria a casa seva: “Fill, aquí tens la teva mare”. Acollim la Mare de Déu en els nostres cors, estimem-la i acompanyem-la sempre perquè la seva soledat sigui només transitòria.

Que la processó de la Soledat del Dissabte Sant segueixi creixent en nombre de participants i en devoció. Que per molts anys puguem seguir acompanyant Maria en la seva soledat pels carrers de la nostra ciutat. Que els tarragonins puguem seguir mostrant la nostra estimació per la Mare de Déu de la Soledat.

I a la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat vull felicitar-la per aquesta iniciativa d'ara fa seixanta anys i encoratjar-la a seguir amb la mateixa empena i il·lusió la tasca encetada.

Moltes felicitats en el seixantè aniversari d'aquesta processó del Dissabte Sant!

Per molts anys!!

Josep Ciurana Moncusí
Congregant R.V. Congregació Puríssima Sang N.S.J.
Ex-portant del Pas de la Mare de Déu de la Soledat

“Tots els moments i circumstàncies de la meua vida, _____ EN OCASIÓ D'ESTIMAR-VOS...”

Si hi ha un moment del dia especialment íntim per a mi és al capvespre, quan ja la jornada s'acaba i arriba el moment del recolliment i la calma casa.

Tots els maldecaps del dia sembla que s'apaivaguen i queda una serenor que invita a la reflexió i al silenci. És el moment de resar en família, és el moment de l'oració del final del dia, és l'estona deliciosa en què l'ànima s'esplaia i cerca la pau interior.

Iniciem l'estona de recolliment amb la lectura del salm, de l'Evangeli del dia, que posen espiritualitat i meditació a totes les coses que hem viscut, apropant-nos a Déu a través de l'oració. Després de les lectures, segueixen oracions de lloança, peticions com el “Recordeu-vos”, l'Àngel de la guarda i el Parenostre emocionat de record a les persones que ja no hi són, però que les portem al cor, on continuen vivint.

Totes les oracions ens fan reflexionar i sentir, però n'hi ha una que a mi m'ha fet moltes, moltes vegades pensar i repensar, meditar cada paraula, i m'ha convidat al canvi d'actitud, a un posicionament actiu de viure els moments i circumstàncies de la vida més de cara a l'estimació de Déu.

ORACIÓ

“Oh Déu, que per mediació de la Verge Santíssima atorgàreu a Sant Josepmaria, sacerdot, gràcies innombrables, escollint-lo com a instrument fidelíssim per fundar l'Opus Dei, camí de santificació en el treball professional i en l'acompliment dels deures ordinaris del cristià: feu que jo sàpiga també convertir tots els moments i circumstàncies de la meua vida en ocasió d'estimar-vos, i de servir amb alegria i senzillesa l'Església, el Sant Pare i les ànimes, il·luminant els camins de la terra amb la lluminària de la fe i de l'amor.

Concediu-me per la intercessió de Sant Josepmaria el favor que us demano... Així sia.”

La voluntat de Déu forma part de la nostra vida. Quan la cerquem, rarament apareix en fets decisius o situacions extraordinàries. Descobrir la voluntat de Déu suposa saber llegir-ne la seva presència en les persones i en els esdeveniments de cada dia.

No calen coses extraordinàries, ni miracles cridaners per tenir la posició d'oïda correcta i escoltar Déu. “Convertir tots els moments i circumstàncies de la meua vida, en ocasió d'estimar-vos”. Aquesta afirmació senzilla i clara no és gens fàcil de posar a la pràctica.

Diem “tots els moments” i això és complicat perquè de moments n'hi ha molts, i de bons, no més uns quants.

Aquest és un missatge fonamental: tot és per a bé.

Així, doncs, hem d'encarar les dificultats i els mals moments —que són nombrosos— en ocasió, en oportunitat, d'estimar Déu. Aquesta actitud ha de fer-nos cada cop més dúctils, més flexibles davant de les dificultats de salut, d'amor, de relació, de pèrdua, de vida...

Així ho va fer Maria, la seva Mare i la nostra.

Ella es va posar en tot i per a tot a disposició de Déu. Va convertir tots els moments i les circumstàncies de la seua vida en una vida al servei de Nostre Senyor. Hi va confiar plenament. Des del principi fins al final. Sense matisos.

Ella és un magnífic exemple i una bona guia per poder seguir aquest camí: la Verge, la Mare, ens guia, ens acompanya, ens ho fa més fàcil, ens ho fa més planer...

Verge de la Soledat, acompanya'ns en els moments bons i en les circumstàncies adverses del dolor, de la tribulació, de la por, del desencís...

Fes-nos veure amb claredat el camí, fes-nos d'acompanyant perquè no defallim, perquè siguem forts i valents, perquè estem confiats...

Fes, Mare nostra, que cada cop l'amor per Déu en el nostre cor i en la nostra ànima sigui més gran.

En vós, Verge de la Soledat, hi confio!

Pregueu per nosaltres!

Bona Pasqua

Sílvia M. Sancho i Roca

Congreganta de la Soledat

Vicegerent de la URV

Un còdex musical litúrgic de Poblet

AMB QUATRE ESCENES DE LA PASSIÓ (Museu Diocesà De Tarragona)

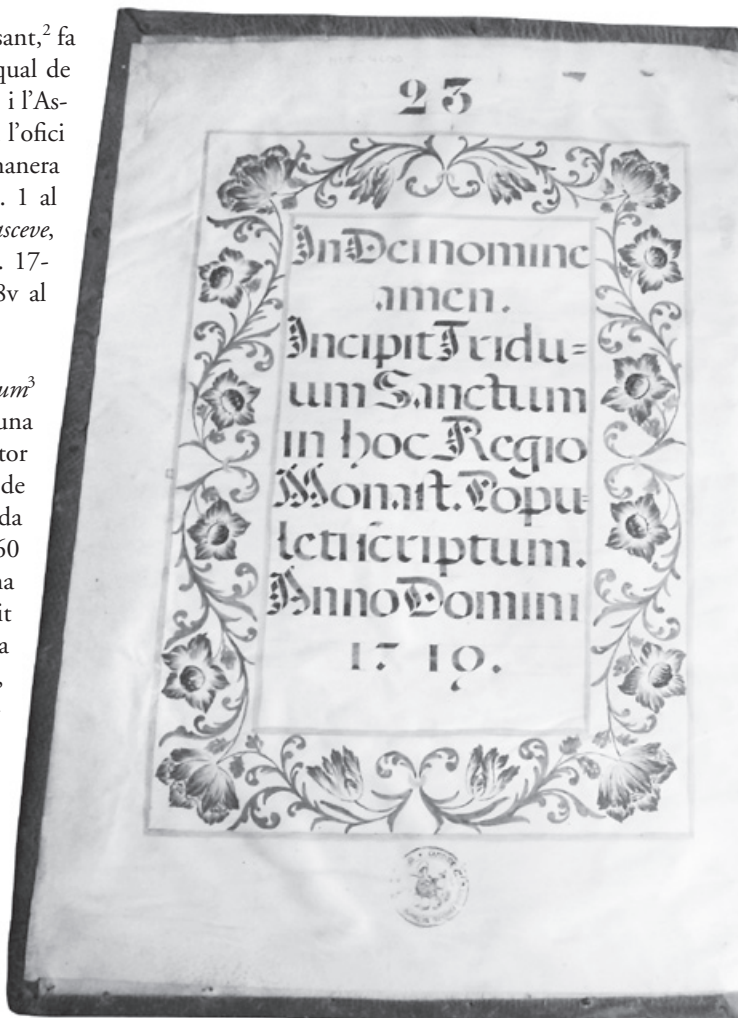
Després de la desamortització de 1835, alguns còdexs musicals litúrgics del monestir de Poblet dels segles xvii-xviii van ser portats, entre altres objectes, a la Catedral de Tarragona, per tal de salvar-los de la destrucció i el robatori. A partir de la fundació del Museu Diocesà de Tarragona, l'any 1914, una part dels còdexs de Poblet que hi havia a la Catedral es va custodiar al museu. El primer director, Mn. Jaume Bofarull i Cendra, va dedicar el 1924 un estudi als manuscrits procedents del monestir Poblet que s'havien dispersat per diverses biblioteques i altres institucions; hi va donar notícia de quatre dels conservats al museu.¹

Un dels còdexs del Museu Diocesà estudiats per Mn. Bofarull forma part d'una sèrie de cinc, amb idèntic títol: *Incipit Triduum Sanctum*, i característiques estilístiques similars. Tots cinc són obra d'un frare del monestir, fra Francesc Dalmau, que els va realitzar entre 1719 i 1720. Tres dels còdexs incorporen el nom del seu autor a la portada o al colofó, mentre que els altres dos, encara que no hi apareix, denoten clarament la seva mà. Estan realitzats amb fulls de pergamí relligats i amb cobertes de fusta folrades de cuir, decorades amb uns gofrats senzills.

El títol, *Triduum Sanctum*, o tríduum sant,² fa referència als tres dies del misteri pasqual de Jesús: la Passió, la Mort, la Resurrecció i l'Ascensió al cel. Els cinc còdexs contenen l'ofici musical dels tres dies, distribuït de la manera següent: *Matines* del Dijous Sant (fol. 1 al 8), *Laudes* (fol. 8 al 9); *Feria 6^a in Parasceve*, *Matines* (fol. 9 al 16), *Ad Laudes* (fol. 17-18r); *Sabbato Sancto*, *Matines* (fol. 18v al 24r), *Laudes* (fol. 24r al 25v).

Els cinc exemplars del *Triduum Sanctum*³ contenen, al *verso* del primer full, una portada amb el títol, el nom de l'autor (present en tres d'ells) i la data (un és de 1719 i els altres, de 1720), emmarcada per una orla de doble ratlla groga i de 60 mm d'amplada, ornamentada amb tema vegetal. Els fulls de pergamí s'han escrit amb dues tintes (negra i vermella). La notació musical és quadrada, en negre, sobre un pentagrama de ratlles vermelles. Tots tenen les caplletres rubricades amb tintes de color i algunes altres, de mida més gran, que es decoren amb un tema vegetal de flors, policrom.

El número MDT-4600, que forma part de la sèrie, es diferencia dels altres perquè mostra quatre caplletres

il·luminades amb altres tantes escenes de la Passió. La portada d'aquest exemplar conté el títol, sota una invocació a Nostre Senyor, seguit de l'any de realització: *In Dei Nomine. Amen. Incipit Triduum Sanctum in hoc Regio Monast. Populeti Scriptum. Anno Domini 1719* (fig. 1). Com ja s'ha dit, el còdex s'atribueix a fra Francesc Dalmau. Les seves mides màximes són de 60 x 40,5 x 3,5 cm i conté 26 folis numerats. A part de les caplletres rubricades semblants a les dels altres manuscrits, les caplletres il·luminades es troben als folis 2r (Sant Sopar), 2v (Oració a l'hort), 10r (Flagel·lació) i 10v (Coronació d'espines). Són escenes resoltes de forma molt simple, realitzades amb figures perfilades i emplenades amb tints planes. S'emmarquen amb un senzill filet vermell al voltant.

L'interès de les escenes representades radica en el fet que reproduïxen gravats realitzats a Itàlia en el segle xvi per gravadors flamencs o italians a partir d'obres dels grans mestres de la pintura del Renaixement i del manierisme. Però estem parlant d'uns còdexs realitzats en el segle xviii, gairebé dos-cents anys més tard. Aquest fet demostra la pervivència dels gravats italians del Re-

naixement com a font gràfica de la pintura fins i tot ben entrat el període barroc. Possiblement fra Francesc Dalmau es va inspirar en alguna obra impresa anterior —qui sap si de la riquíssima biblioteca del monestir—, que incloïa una sèrie de gravats dedicats a la Passió: la seva interpretació denota que en va fer un calc, no exacte del tot, sinó simplificat, i que posteriorment el va acolorir.

És possible seguir el rastre dels gravats en els quals es va inspirar. El del Sant Sopar (fig. 2) segueix el gravat d'idèntic tema realitzat el 1578 pel flamenc Cornelis Cort a partir d'una composició del pintor italià Livio Agresti. Cornelis Cort (Hoorn, vers 1533 – Roma, 1578) va ser un prolífic gravador holandès que es va instal·lar a Itàlia, on va arribar a ser col·laborador de Ticià. Va produir una gran quantitat de gravats a partir de dibuixos i composicions de pintors italians manieristes, ja en la darrera etapa del Renaixement. Aquests gravats van tenir una gran difusió per Europa i foren la font

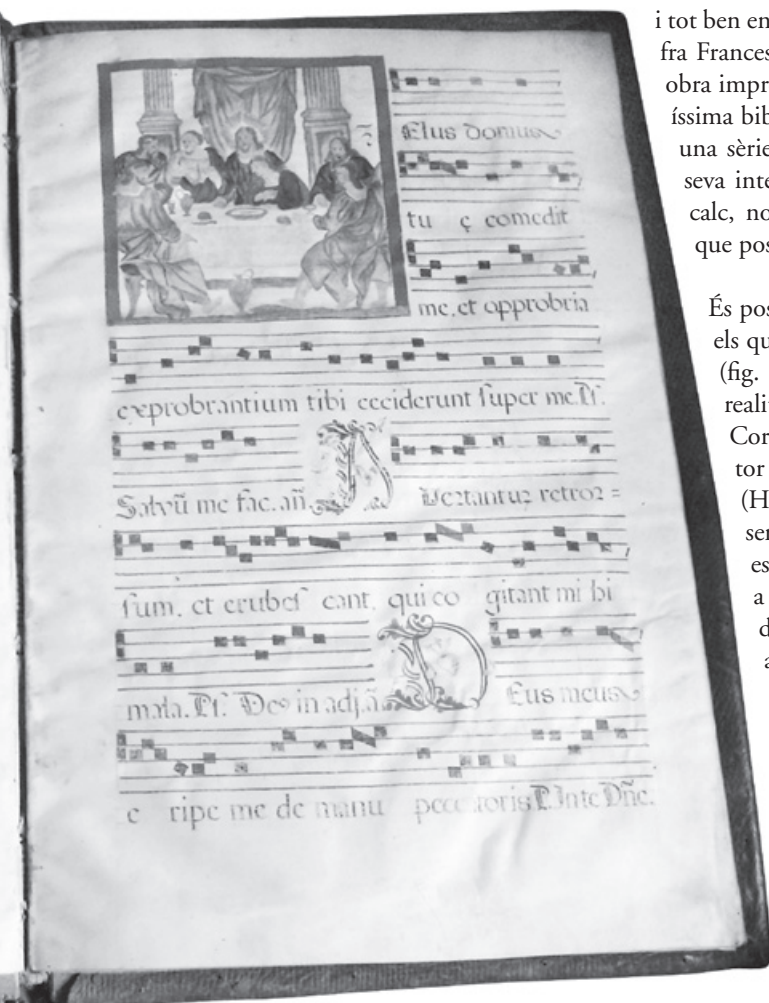

Fig. 1. Portada del còdex MDT-4600. (Arxiu d'imatges del Museu Diocesà de Tarragona)

Fig. 2. Sant Sopar (Arxiu d'imatges del MDT)

Fig. 3. Oració a l'hort (Arxiu d'imatges del MDT)

d'inspiració de molts tallers de pintura i escultura, ja que proporcionaven una solució gràfica per al disseny de pintures i retaules. Es venien en repertoris a manera d'àlbums.⁴ D'altra banda, Livio Agresti, autor de la composició i conegut també com Ritiu o Ricciutello (Forlì, 1508 – Roma, 1580) va ser un pintor menor inclòs en el corrent artístic del manierisme. L'escena del gravat reproduïx un fresc que Livio Agresti va realitzar el 1569 a l'Oratorio del Gonfalone de Roma, conegut també com “La Capella Sixtina de la Contrareforma”.⁵ L'escena del Sant Sopar del còdex ens mostra Jesús assegut en una taula rectangular coberta amb estovalles blanques, on s'aprecien alguns plats, copes i ganivets i un parell de pans. Al voltant hi ha cinc dels deixebles, més part del mantell d'un altre, a la dreta. Les dues grans columnes salomòniques que emmarcaven el fons del gravat original aquí s'han transformat en dues pilastres sobre alt basament i amb el fust acanalat. La gamma de colors és reduïda: ocre, vermell, blau, verd blavós i morat.

L'escena de l'Oració a l'hort de les oliveres (fig. 3) segueix en part també un gravat de Cornelis Cort realitzat el 1568 a partir d'un original del pintor manierista Federico Zuccaro (1542 – 1609). Va ser, a més de pintor, arquitecte i escriptor, i va treballar al Vaticà i a Santa Maria del Fiore de Florència. Cridat pel rei Felip II d'Espanya, va romandre un temps al monestir d'El Escorial, però va haver de marxar per desavinences amb el monarca. Del gravat original, fra Francesc Dalmau va copiar només la figura de Jesús agenollat davant l'àngel que li presenta un calze i va eliminar les figures dels deixebles adormits, i va substituir l'espai que ocupaven per un terra rocós de color ocre en què destaca el vermell de la seva túnica.

La Flagel·lació (fig. 4) segueix el gravat que Adamo Ghisi va realitzar entre 1565 i 1582 segons la composició del pintor Sebastiano del Piombo, el qual va reproduir fidelment el 1518 un dibuix de Michelangelo Buonarroti (Miquel Àngel) als murs de la capella Borgherini, a l'església de San Pietro in Montorio de Roma.⁶ Adamo Ghisi (1530 – 1585) era un gravador de Màntua que va treballar moltes composicions de pintors italians del Renaixement. Concretament aquest gravat va tenir molta difusió i va servir de font d'inspiració a una gran quantitat d'artistes europeus dels segles xvi i xvii. Novament la interpretació de fra Francesc Dalmau, si bé manté les figures principals del gravat original, amb la seva força dramàtica i gestual, simplifica el fons arquitectònic i n'elimina gairebé la perspectiva. La gamma de colors es basa en l'ocre, el verd blavós i el vermell.

Fig. 4. Flagel·lació (Arxiu d'imatges del MDT)

Fig. 5. Coronació d'espines (Arxiu d'imatges del MDT)

El darrer episodi representat és la Coronació d'espines (fig. 5). Aquí fra Francesc Dalmau va copiar un gravat anònim italià, datat del 1576, que va ser imprès pel tipògraf venecià Luca Bertelli, especialitzat en la impressió de gravats a partir d'obres dels grans mestres del Renaixement com Miquel Àngel o Ticià. La versió pobletana manté tots els personatges presents a l'estampa. Hi empra profusament el color vermell, present en el mantell de Jesús i en les vestidures dels botxins. També apareixen l'ocre i el verd blavós.

Aquestes escenes no poden competir amb les riques miniatures que adornen altres còdexs. La mà que les va dibuixar a penes va ser capaç de calcar els trets més importants dels gravats originals, plens de detalls, i d'acolorir-les de forma simple. Però el resultat, als nostres ulls, és d'una gran força visual i la seva ingenuïtat, captivadora.

Sofia Mata de la Cruz

Directora del Museu Diocesà de Tarragona

- 1 Bofarull i Cendra, Jaume: "Notícia bibliogràfica dels manuscrits conventuals de l'arquebisbat. Manuscrits de Poblet", *Boletín Arqueológico de Tarragona* (Tarragona). Els manuscrits de Poblet conservats al Museu Diocesà de Tarragona: època III, 18 (1924) p. 195-196, núm. XVI (*Dominicale Nocturnale*, 1752); època III, 18 (1924) p. 209, núm. XXXI (*Incipit Triduum Sanctum*, atribuït a fra Francesc Dalmau, 1720); època III, 19 (1924), p. 214, núm. XLV (*Processionale Ordinis Cisterciense*, 1721); època III, 19 (1924), núm. LVII (*Sanctorale Nocturnale*, fra Miquel Badia, 1756).
- 2 Anomenat també Triduum Pasqual.
- 3 Números d'inventari MDT-0688, MDT-4567, MDT-4600; MDT-4601 i MDT-4602.
- 4 Mata de la Cruz, Sofia: *La pintura del cinc-cents a la diòcesi de Tarragona (1495-1620). Entre la permanència del gòtic i l'acceptació del Renaixement*. Tarragona: Diputació, 2005, p. 146-150.
- 5 Bernardini, Maria Grazia: *L'Oratorio del Gonfalone a Roma. Il ciclo cinquecentesco della Passione di Cristo*. Roma: Credito Artigiano, 2002, p. 66-73.
- 6 Chapman, Hugo: *Michelangelo. Drawings. Closer to the Master*. London: The British Museum Press, 2005, p. 144-148.

Presentació de Mans Unides

Mans Unides és l'associació de l'Església catòlica a Espanya per a l'ajuda, promoció i desenvolupament de les persones més empobrides del món i és, a la vegada, una ONG per al desenvolupament, formada per voluntaris i voluntàries, catòlica, seglar, sense afany de lucre i de caràcter benèfic.

Tenim com a finalitat la lluita contra la fam i les causes que la provoquen. Entenen que lluitar contra la fam és lluitar contra la nutrició deficient, la inseguretat alimentària, la misèria, la malaltia, el subdesenvolupament, la manca en educació i tot el que això representa.

Volia destacar qui som perquè actualment hi ha moltes associacions que realitzen activitats de cooperació seguint l'ideari del seu fundador o de l'orde religiós al qual pertanyen, però Mans Unides fa aquesta tasca en l'àmbit de totes les diòcesis de l'església espanyola, que representa en el sector de la cooperació i el desenvolupament.

Els nostres orígens

L'any 1955 la Unió Mundial d'Organitzacions Femenines Catòliques (UMOFC) va publicar un manifest en què deia "prou" a la situació d'injustícia en què vivien molts països de l'anomenat Tercer Món. Al final de l'escrit deia: "Declarem la guerra a la fam", que plantejava la necessitat urgent d'adoptar solucions.

Aquesta crida pren embranzida quan el Dr. Sen, director general de la FAO, proposa el llançament de la campanya contra la fam a escala mundial i convida a participar-hi tots els sectors socials.

A Espanya, l'any 1959 aquelles dones valentes d'Acció Catòlica van fer seva aquesta crida. Pilar Bellosillo, presidenta de la UMOFC i de les dones d'Acció Catòlica, junt amb el seu equip, van organitzar la I Campanya contra la fam. A la delegació de Tarragona la campanya es va implantar el 1966, fa 50 anys.

Aquesta iniciativa tenia un triple objectiu:

- Denunciar el drama humà de les persones pobres que morien de fam.
- Conscienciar de l'escàndol de la fam.
- Recaptar fons per a accions concretes.

La fam no era una realitat nova. El fenomen ha existit sempre al llarg de la història, a causa de guerres, sequeres o males collites, però es feia més evident com a conseqüència de la pobresa que afectava amb més virulència les poblacions rurals d'extenses zones d'Àfrica i Àsia, especialment dones i nens. S'eixampla, doncs, la perspectiva dels problemes i es comença a tenir una visió global del món.

La primera campanya va recaptar 500.000 pessetes (3.000 €) que va fer possible finançar un primer projecte. Si mirem on ha arribat aquella primera iniciativa, l'any 2014 Mans Unides va destinar a projectes 40 milions d'euros, es van finançar 608 projectes en 57 països. Ha estat una

evolució molt important. Tot i que els primers anys els projectes se centraven en Àsia i Àfrica, des dels anys seixanta es va treballar també a Amèrica del Sud.

Durant la dècada del setanta, la penetració social de Mans Unides, sempre mantenint el seu caràcter de voluntariat femení catòlic i la col·laboració amb altres institucions, va anar augmentant i va aconseguir força social. Les dones de Mans Unides es van rebel·lar com autèntiques pioneres en l'acció de denúncia de les injustícies i en la mobilització de l'ajuda als més pobres del món, abans de l'auge de les ONG, que a Espanya arribaria a la dècada dels vuitanta.

L'any 1978 el Comitè Catòlic de la Campanya contra la Fam passa a anomenar-se Mans Unides amb l'aprovació de la Conferència Episcopal Espanyola, que l'escull com l'organisme oficial de l'Església espanyola per a l'ajuda, promoció i desenvolupament dels països en vies de desenvolupament. L'any 1978 neix pròpiament Mans Unides.

Segons els nostres estatuts, Mans Unides és una associació pública de fidels, d'àmbit espanyol, vinculada a la CEE i amb doble personalitat jurídica, ja que té el doble reconeixement: civil i eclesial.

Com a organització catòlica, s'inspira en l'Evangeli i en les ensenyances de la doctrina social de l'Església, però també en la Declaració universal dels drets humans.

Mans Unides ha estat i continua sent una ONG de referència per al desenvolupament de la cooperació a Espanya. La societat la valora per la seva eficàcia, serietat, transparència i integritat. Això fa que moltes institucions hi confiïn: Agència Espanyola Cooperació i Desenvolupament (AECID), governs autonòmics, diputacions, ajuntaments i empreses. L'any 2010 fou guardonada amb el Premi Príncep d'Astúries de la Concòrdia.

El paper de la dona a Mans Unides

Durant la celebració del concili Vaticà II, l'any 1963, una de les intervencions més aplaudides va ser la del cardenal Suenens, arquebisbe de Brussel·les, que va fer una crida que s'incloguessin les dones com a auditors laïques i va comentar: "Aquí hi ha absent la meitat del poble de Déu."

Com a resposta a aquesta constatació, Pau VI va convidar a la tercera sessió del concili 9 religiosos i 8 laïques, entre elles Pilar Bellosillo (impulsora de la I Campanya contra la fam).

Pilar Bellosillo i Mary Salas, primera presidenta de Mans Unides, es van dedicar amb intensitat a una de les grans qüestions del segle XX: la incorporació plena de la dona com a subjecte actiu en la societat i en l'Església, amb el reconeixement dels seus drets en equitat amb l'home.

Des de l'inici fins avui, la presidenta de Mans Unides sempre ha estat una dona i de manera simbòlica els estatuts sempre s'han redactat en femení: els càrrecs són presidenta delegada, tressorera, secretària... encara que actualment formen part de Mans Unides molts homes de gran entrega i vàlua.

L'any 2009 vam celebrar el 50è aniversari de Mans Unides i el papa Benet XVI va cridar a Roma com a auditora per al sínode d'Àfrica Myriam García Abrisqueta, anterior presidenta de Mans Unides.

És evident que en els darrers 50 anys s'ha incrementat aquesta presència activa de la dona en tots els àmbits socials, professionals i polítics, tot i que no s'ha arribat a l'equitat. Queda molt camí per fer i és un gran repte, també a la nostra Església.

El papa Francesc vol impulsar aquest protagonisme dels laics i especialment de la dona en la societat i en l'Església. El fet que ho manifesti sovint suposa un fort suport que ens anima a buscar els camins perquè això sigui una realitat. És un papa que ve d'Amèrica Llatina i ha viscut molt a prop dels homes i dones marginats, d'aquest coneixement profund de la realitat sorgeix la seva inquietud i posar l'accent en temes com el paper de la dona en la societat i en el món.

Actualment les dones que continuem aquesta obra mantenim el mateix esperit, però, amb el pas del temps, s'han anat incorporant persones de diferents experiències eclesials motivades per un desig altruista de contribuir al desenvolupament i la promoció del ésser humà. D'altres, no vinculades amb l'Església, s'hi acosten per col·laborar-hi, fent una sèrie de tasques i activitats en favor dels més necessitats del Tercer Món. Creiem que cal estar oberts a tothom, el nostre treball com a voluntàries és la millor manera de donar-ne testimoni.

Com a creients, hem de saber i voler treballar juntament amb gent que tenen altres motivacions i conviccions, sense perdre la nostra identitat i sense sentir-nos ni més ni menys que ells. Vivim en un entorn molt secularitzat i hem de fer-ho compatible. Nosaltres, els creients, tenim la sort de la nostra fe i l'impuls de l'Esperit de Déu.

El nostre repte és que aquest treball que fem en pro de l'equitat de la dona en el món es reflecteixi també en el seu protagonisme en l'Església.

Mans Unides treballa en xarxa a escala global

Mans Unides no treballa sola, sinó que suma els seus esforços amb altres organitzacions nacionals i internacionals. En un món globalitzat com el nostre, agrupar forces té ara una importància més gran que en qualsevol altre moment històric.

Junt amb altres ONG, analitza problemes, unifica criteris, tracta d'influir en les polítiques públiques, crea consciència social i impulsa campanyes orientades a millorar les condicions de vida dels països més pobres.

Mans Unides forma part de:

- Coordinadora d'ONGD d'Espanya (CONGDE)
- Cooperació Internacional per al Desenvolupament i la Solidaritat (CIDSE)
- Confederació per a la Cooperació d'ONGD per a l'Ajuda i el Desenvolupament (CONCORD)
- Fundació Sud i el Pacte Global Contra la Pobresa
- Membre del Pontifici Consell Cor Unum

Les possibilitats d'èxit en la lluita contra la fam i les causes que la provoquen serà més gran si compartim recursos i unim esforços en un treball en xarxa que permeti que la veu d'un sector determinat s'escolti amb més força i s'actui amb més eficàcia.

El desenvolupament i el paper de la dona

A Mans Unides treballem projectes concrets de desenvolupament que exigeixen un seguiment proper, això significa un contacte directe amb les organitzacions locals o contraparts (entitats religioses i civils, missioners i altres) que són les que detecten les necessitats i proposen els projectes.

Donem suport a aquells projectes que són fruit d'una reflexió i anàlisi, sense fer distinció de raça, sexe, país, ideologia o religió. Els projectes han de ser sostenibles i respectuosos amb la cultura del país, ser viables econòmicament, tècnicament i socialment, limitats en el temps i han de tenir un responsable, fet que els fa sentir protagonistes del seu propi desenvolupament i el de les seves comunitats.

Treballem en cinc àmbits d'acció:

- el desenvolupament agrícola, ramader i pesquer
- la promoció cultural i educativa
- l'atenció sanitària
- la promoció de la dona
- la promoció social i l'increment de la responsabilitat comunitària

Veiem, doncs, que la promoció de la dona és un dels cinc àmbits d'acció!

A Mans Unides tenim la sort de poder compartir i acompanyar processos de desenvolupament en què les dones, unides en associacions, lluiten per sortir de la marginació i la pobresa.

Voldria destacar que la promoció de la dona es té en compte en el disseny i redacció de tots els projectes perquè “la pobresa té rostre de dona”. El 70% de persones que viuen en la pobresa extrema són dones i el 60% de les persones que passen fam al món, també són dones.

En els països del Sud, les dones són un pilar fonamental de desenvolupament de les comunitats. Elles suporten la càrrega més important: lluiten per sobreviure elles i les seves famílies, treballen la terra, recullen llenya, van a buscar aigua, fan front als embarassos i criança dels fills i molt sovint són el cap de família.

Per això, Mans Unides estableix com un dels àmbits d'acció més important per al desenvolupament dels pobles “la promoció de la dona” impulsant activitats que contribueixin al canvi d'estructures injustes, de manera que les dones puguin recuperar la seva dignitat i el lloc que els correspon. Es fa especial èmfasi en l'educació i la formació bàsica incloent-hi el coneixement dels seus drets per millorar la seva vida. Com diu un proverbi africà, si eduques un home, eduques un individu, però si eduques una dona, eduques una nació.

Els projectes als quals donem suport incideixen en tots aquells factors que generen la desigualtat que pateix la dona: l'analfabetisme, la malaltia i la falta d'atenció sanitària, l'abús sexual i el tràfic de dones i nenes, el matrimoni infantil, la dificultat d'accés al crèdit i a la terra, l'accés al treball i les condicions de vida laboral...

I això ho abordem amb accions concretes:

- Fomentar la creació de líders.
- Fomentar l'associacionisme de les dones per crear cooperatives o activitats generadores de recursos.
- Concedir microcrèdits per a dones emprenedores.
- Oferir formació en drets de la dona i participació política (no hi pot haver equitat sense formació i preparació).
- Oferir educació sanitària i prevenció de la sida (especialment a Àsia i Àfrica).
- Rescatar les dones de l'esclavitud i tràfic d'òrgans.

Es fa especial atenció a tots aquells projectes que comporten transformacions i canvis socials i fomenten la participació de les beneficiàries, condició indispensable per a la seva futura sostenibilitat.

Es promoció l'adquisició de coneixements tècnics i la capacitat perquè els projectes puguin funcionar un cop conclòs el suport extern que oferim i les beneficiàries puguin identificar els problemes i buscar les solucions.

A la petició de Jesús als deixebles “Doneu-los vosaltres de menjar!”, el papa Francesc, en l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, fa un clar esment a la cooperació per resoldre les causes estructurals de la pobresa i promoure el desenvolupament integral dels pobles. Els projectes de Mans Unides en són un clar exemple.

Mans Unides fomenta la promoció de la dona

Seria difícil poder enumerar els més de 3.000 projectes que han tingut com a destinatari principal la dona al llarg d'aquests 57 anys, però, com a mostra, he pensat que fóra millor que elles mateixes us ho expliquin.

Es tracta d'un vídeo d'uns 10 minuts amb motiu de la campanya "No hi ha justícia sense igualtat" de l'any 2013. Se centrava en la promoció de la igualtat entre sexes i l'autonomia de la dona, i el podem visualitzar al final de la xerrada.

També m'agradaria compartir amb vosaltres les meves vivències arran de la meua estada a la República Democràtica del Congo convivint amb les germanes vedrunes i els viatges a Cambodja el 2010 i Ruanda el 2014, on vaig visitar diferents projectes finançats per Mans Unides.

Pel que fa a Cambodja, un dels projectes que més em va impactar va ser el "Programa integral de recollida d'escombraries" a Phnom Penh, capital de Cambodja, amb la contrapart CSARO, on vaig palpar la pobresa urbana. Una ciutat de més d'1 milió d'habitants on al voltant de les deixalles com a recurs hi ha un sector de treball no formal, els carronyers o recol·lectors, que classifiquen i recullen les deixalles. A l'abocador hi viuen 6.000 persones, un 35% de les quals són nens i nenes menors d'11 anys.

Tenim en marxa tres programes:

- Educació mòbil per a nens i nenes que no van a l'escola.
- Activitats generadores d'ingressos amb materials de reciclatge per a dones i fabricació de compostatge.
- Desenvolupament comunitari, formació de líders locals que tinguin coneixements adequats per posar en marxa activitats.

A la zona rural vam visitar Kampot, on vaig palpar la pobresa rural, una de les zones més endarrerides de Cambodja. La població viu de l'agricultura de subsistència, principalment del cultiu de l'arròs, que és a la vegada el seu factor d'empobriment, ja que la producció és insuficient a causa de sequeres, terra poc fèrtil i infraestructures de reg deficientes. El mal estat de salut de la població és degut al consum d'aigua no potable, al desconeixement d'hàbits higiènics i a la manca d'infraestructures. Les malalties més comunes entre la població, amb una esperança de vida de 56 anys, la més baixa d'Àsia, són la malària, la tuberculosi, el tifus i la desnutrició.

Mans Unides, amb la contrapart DPA (CIDSE Cambodja), ha consolidat un Programa de desenvolupament integral que inclou l'accés a l'educació i als serveis sanitaris, l'educació sanitària (conscienciació sobre la sida) i la millora de la seguretat alimentària. Ha fomentat la creació de cooperatives agrícoles liderades per dones i autogestionades per elles, la creació de bancs d'arròs, bancs de vaques i piscifactories on s'ha aconseguit implicar tota la comunitat i beneficiar 4.743 famílies.

Cambodja és un país amb poca presència de l'Església catòlica. Precisament diumenge passat, en el suplement del *Diari de Tarragona*, es publicava una entrevista a Kike Figaredo, anomenat

el bisbe de les cadires de rodes pel seu treball en favor de les persones víctimes de les mines antipersones. Al Centre Arrupe està fent u na gran feina, ho vaig poder constatar.

Pel que fa al viatge a Ruanda, que vaig tenir l'oportunitat de fer amb el Sr. Arquebisbe, Jaume Pujol, amb motiu de la inauguració del centre pastoral i d'ajuda social a Kampanga, on hi havia Mn. Cabayol com a missioner, vam visitar la diòcesi de Ruhengeri. Mans Unides ha construït un taller de costura on es capacita joves sense recursos perquè siguin generadores d'ingressos i puguin garantir l'alimentació de les seves famílies. Fins llavors, ja s'havien format 23 noies en costura i gènere de punt i confeccionaven els uniformes i jerseis per a les escoles de la diòcesi. (Projecte finançat durant l'any jubilar de Sant Fructuós).

A la mateixa diòcesi Mans Unides ha construït un internat per a 100 noies d'entre 12 i 14 anys on tenen accés a l'educació i a l'atenció sanitària, important en aquesta etapa de la vida. En un país on no és fàcil ser dona, el somriure d'aquelles noies ens parlava del seu present i d'un futur ple d'esperança.

A Ruli vam visitar l'hospital, gestionat per les germanes dominiques de l'Anunciata, ubicat en una zona rural, que atén 120.000 persones de l'entorn. Mans Unides havia construït un dispensari, un pavelló per atendre malalts de sida, un pavelló maternal i dues sales de parts per poder practicar cesàries. La mirada d'aquelles mares que havien donat a llum ens va omplir el cor d'alegria. Totes tres experiències han estat colpidores i m'han encoratjat a continuar la tasca que fem des de Mans Unides!

M'agradaria acabar amb una frase de la primera presidenta de Mans Unides, Mary Salas:

“El dia que els homes decideixin que no hi hagi més gana sobre la capa de la terra, no n'hi haurà. Això suposa una presa de consciència semblant a la de l'abolició de l'esclavitud. Serà un món nou.”

Us convido que participeu en la nostra missió!

Des de Mans Unides, moltes gràcies!

Teresa Feliu Méndez
Presidenta delegada de Mans Unides a Tarragona

La sensibilitat de L'AMOR

Encapçalo aquest senzill escrit, la sensibilitat de l'amor, afirmant que si no tinguéssim aquesta sensibilitat, fórem durs com les roques.

El papa Francesc, sensible a tants desastres de la humanitat, dedicà l'any 2016 a la misericòrdia, que no és cosa d'un any. Ha d'existir sempre en els cors de tothom, que no hi manquin la pietat, el consol i l'amor. És alligadora la imatge del sant pare, que ens oferiren els mitjans de comunicació, al camp d'Auschwitz caminant feixuc, pel pes de tantes persones sacrificades per la manca de misericòrdia i pietat, tot sol pregant pel genocidi més gran i absurd de la història de la humanitat.

Quina lliçó ens donà, estimades confreres: l'única arma que tenim és l'oració. La Mare de Déu de la Soledat ens hi ajudarà, Ella sap què és la solitud, la migració, la misericòrdia, la pietat i el consol.

No oblidem aquest estol de joves voluntaris com metges sense fronteres i tants d'altres... Sense fer soroll ajuden famílies que emigren per tenir una vida millor, malgrat que en aquest intent molts deixen la vida en les aigües del Mediterrani, i els qui hi arriben malviuen i pateixen ells i els seus fills; és un altre genocidi.

La Mare de Déu de la Soledat coneix bé el que és la Soledat des de l'instant que va saber que havia d'infantar el Fill de Déu. La immigració amb el Fill en braços, deixà la seva llar per culpa del rei Herodes. Ella, misericordiosa, seguí el camí del Fill estimat, condemnat per manca de pietat, morí a la Creu.

Sols Jesús tingué el consol de la Mare al peu de la Creu, amb el suport de les santes dones, una d'elles la Magdalena. En aquells moments va rebre tot l'amor que la humanitat li havia negat.

Nosaltres es manifestem per Setmana Santa amb processons, viacrucis... commemorant la Passió i Mort de Jesucrist, esperem la Resurrecció. Demanem, estimades confreres, a la Mare de Déu de la Soledat que els rierols de primavera s'escolin als cors de tots, brollant misericòrdia, pietat, consol i amor.

Així ens ho resumia Mn. Cinto Verdaguer:

*L'amor se'n va del món, ja no s'hi estima,
no són germans los hòmens com ahir,
s'estronca'l riu si ho fa la fontinyola;
la font de tota amor és la de Déu.*

Maria Rosa Robert

Sota la vostra protecció

“Sota el vostre mantell ens emparem,
santa Mare de Déu;
escolteu les nostres pregàries en tota necessitat
i aparteu-nos sempre dels perills,
Verge, gloriosa i beneïda.”

Ja us explicaré perquè. M'agradaria posar quatre idees per escrit al voltant d'aquesta antífona dedicada a la Mare de Déu, una de les pregàries més antigues dedicades a Maria que han arribat fins als nostres dies.

Els relats evangèlics es mostren Maria com a mare del Senyor (cf. Lluc 1,43). La fe de l'Església al concili de Calcedònia (451) la va definir com a Mare de Déu, en continuïtat amb la paraula normativa i fontal del Nou Testament. L'any 431 el concili d'Efes ja havia precisat aquesta mateixa idea. Evidentment, això va impulsar el culte a Maria com a Mare de Déu. Amb tot, en aquell moment, aquest culte ja es trobava ben arrelat en la tradició de l'Església. El seu fonament és, precisament, la festa del 15 d'agost, vinculada inicialment a la maternitat de Maria, que es celebrava en el lloc on, segons la tradició popular, hauria descansat Maria abans d'arribar a Betlem. A finals del segle v, aquesta festa es va traslladar a Getsemaní, a la basílica on es venerava el sepulcre de Maria. Així, la festa de Maria *theotokos*, “Mare de Déu”, es va transformar en la festa de la Dormició de la Mare de Déu. A finals del segle vi, l'emperador Maurici va imposar-ne la celebració en tot l'imperi.

Una altra dada antiga. A Natzaret, en una columna d'un edifici descobert l'any 1960 sota l'església bizantina de l'Anunciació, s'hi pot llegir les paraules *khaire Mariam*, és a dir “Alegrat, Maria”. Aquí, “alegrat” no és una ordre, sinó una fórmula habitual de salutació; per això, en català, ho podem traduir per “Déu vos salve”, “Déu vos guard”. Sí, és la salutació de l'àngel (Lluc 1,28); en la inscripció, s'hi ha afegit el nom de Maria. Es tracta, doncs, d'una pregària.

Els cristians, doncs, veneren Maria des de ben antic. La veneren, precisament, perquè és la Mare de Déu. Sant Ireneu (que va ser bisbe de Lió entre els anys 177 i 200) la saluda com a nova Eva (perquè d'ella havia nascut Jesús, l'home nou, el nou Adam); els relats apòcrifs ens relaten la seva història, des del naixement fins a la dormició; en una galeria del cementiri de Priscilla, a Roma, una pintura representa Maria amb l'infant com a compliment de la profecia de Balaam (Nombres 24,16-17).

Prop d'Oxirrinc, una ciutat de l'antic Egipte, en unes excavacions, s'hi va trobar un paper que es remunta al segle III. En aquest document hi ha el text complet, en grec, d'una pregària que s'adreça a la *Theotóke*, la Mare de Déu. Aquesta pregària, la més antiga que coneixem adreçada a Maria, encara forma part de la nostra litúrgia; la coneixem per les seves primeres paraules en llatí: *Sub tuum praesidium*. A l'inici de l'article, hi trobareu el text en català; el llatí fa així:

*Sub tuum praesidium confugimus,
sancta Dei Genetrix;
nostres deprecationes ne despicias in necessitatibus;*

*sed a periculis cunctis libera nos semper,
Virgo gloriosa et benedicta.*

Actualment aquesta antífona forma part del conjunt d'antífones que es poden resar després de completes (la darrera pregària del dia de la *Litúrgia de les Hores*). Aquest costum, acabar el dia encomanant-nos a la Mare de Déu, el van popularitzar els monjos cistercencs. Ells mateixos van adoptar el cant quotidià de la "Salve Regina"; al segle XIII es va generalitzar aquesta pràctica, i el *Breviari de la cúria* va afegir-hi el "Regina Coeli" (que ja es cantava un segle enrere a Roma, a la basílica de Sant Pere, en les vespres de Pasqua), l'"Alma Redemptoris Mater" i l'"Ave Regina coelorum". La *Litúrgia de les Hores* de 1971 va afegir a aquestes antífones medievals el "Sub tuum præsidium".

Recordem la traducció catalana: "Sota el vostre mantell ens emparem, santa Mare de Déu; escolteu les nostres pregàries en tota necessitat i aparteu-nos sempre dels perills, Verge, gloriosa i beneïda".

En el context marià del segle III, aquesta antífona no és un cas aïllat. Es tracta d'una invocació col·lectiva a la Mare de Déu, de caire litúrgic, que ens deixa veure el costum de la comunitat cristiana d'adreçar-se directament a Maria, tot invocant el seu ajut en els moments difícils. S'hi reconeix explícitament la maternitat divina ("Mare de Déu"), la virginitat ("Verge gloriosa") i l'elecció particular per part de Déu ("i beneïda"). Com apuntàvem a l'inici, el culte a la Mare de Déu creix de bracet amb el culte, ben arrelats en els textos del Nou Testament.

El vel protector de Maria

«Sub tuum præsidium» demana la protecció de la Mare de Déu en els perills i en tota necessitat.

El llatí *præsidium* tradueix el grec *eusplagchian*, que vol dir "de bon cor, compassiva, misericordiosa"; *præsidium* vol dir "protecció, asil, defensa, ajuda". Aplicat a Maria, la seva protecció, la seva ajuda, prové de les seves entranyes misericordioses, de la seva compassió, de la seva misericòrdia.

Com comenta el teòleg italià Bruno Forte (arquebisbe de Chieti-Vasto): "En la seva maternitat virginal, és el signe del miracle, del que

és nou i admirable, és a dir, que Déu ha vingut entre nosaltres, que Ell és tan Déu en l'amor que no s'avergonyeix de la 'kènosi' de l'encarnació (cf. Filipencs 2,6s), sinó que l'accepta lliurement per nosaltres els homes i per la nostra salvació. El que la Mare de Déu testimonia del món diví és el seu caràcter absolut i transcendent, i al mateix temps la seva misericòrdia i la seva infinita humilitat" (B. FORTE (1993). *Maria, la mujer icono del misterio*. Salamanca: Sígueme, pàg. 213s).

Aquesta compassió, aquesta misericòrdia, no li ve, doncs, simplement, perquè tenia bon cor, pel fet de ser bona persona (cosa que no dubto gens): Maria és misericordiosa perquè és la *Mater misericordia*, perquè testimonia la infinita misericòrdia de la Trinitat divina. La Mare del Misericordiós, d'aquell que és la Misericòrdia de Déu, no pot ser res més que misericordiosa, només pot tenir entranyes de misericòrdia; no es tracta d'un voluntarisme, o d'una actitud ètica, sinó de l'acció de Déu en ella. Demanar, doncs, la misericòrdia de Maria és demanar el seu Fill Jesucrist, el rostre de la misericòrdia del Pare.

Hi ha una tradició bizantina referent a la Mare de Déu que té una traducció iconogràfica i litúrgica interessant. El dia 14 d'octubre les esglésies gregues i eslaves commemoren un fet esdevingut durant el segle x. Segons la tradició ortodoxa, la Mare de Déu es va aparèixer en l'església del palau imperial de Blanquerna, a Constantinoble. Enmig de l'atac d'una flota enemiga russa, la població de Constantinoble va demanar la intercessió de la Mare de Déu perquè els protegís. Tal com va explicar el sant eslau Andreu el Foll, a les quatre de la matinada, enmig d'una vetlla de pregària, va poder veure com hi entrava la Mare de Déu, passant per sobre del poble reunit, envoltada d'àngels i sants. Va veure com s'agenollava i va pregar amb llàgrimes als ulls per tots els fidels cristians del món. I demanava que el seu fill, Jesucrist, acceptés les pregàries de totes les persones atribolades que cercaven la seva protecció. Aleshores, la Mare de Déu es va adreçar cap a l'altar i va estendre el seu vel sobre tota l'assemblea, com a signe de protecció.

Aquesta festa ens mostra Maria com a Mare de Déu i com a orant, la que prega, imatge de l'Església en pregària, precisament enmig de la comunitat eclesial que prega. També ens la mostra com a oient, la que escolta els seus, però sobretot la que escolta la Paraula de Déu i l'acull amb fe. I encara la veig com a oferent, ja que es fa present enmig de la litúrgia, quan fem el memorial de la mort i resurrecció del seu Fill i Senyor nostre. La icona de la festa representa en la part superior Maria envoltada d'una aurèola lluminosa, que porta als braços un vel, símbol de la seva protecció. Al seu voltant, dempeus, hi ha diversos sants i apòstols; sota de Maria, el poble reunit que demana la seva intercessió. Diu la tradició que una forta tempesta va enfonsar la flota russa.

A l'inici del "Sub tuum præsidium", allí on el llatí diu "sota la vostra protecció", en català diu "sota el vostre mantell". La "protecció" passa a ser "mantell". Us hi heu fixat? Suposo que ara no us sorprendrà aquesta traducció. Quan cantem el «Virolai», invoquem la Mare de Déu dient: "Reina dels cels que els serafins baixaren, deu-nos abric dins vostre mantell blau". A Reus, la petita imatge de la Mare de Déu de Misericòrdia porta un ample mantell.

El mantell de la Soledat

Quan veig la imatge de la Mare de Déu de la Soledat, podria fixar-me en el seu rostre dolgut, plorós i endolat, o en les seves mans que demanen consol. Però la meua atenció se'n va cap al

gran mantell que porta. Sí, aquell mantell immens, de vellut blau marí, que cobreix gairebé la meitat del misteri, amb els seus brodats i serrells.

I penso en l'antífona que us he comentat: “Sota el vostre mantell ens emparem”, *sota la vostra protecció ens refugiem*. El mantell de la Mare de Déu és la icona de la protecció de Déu Pare. Què podem posar sota aquest mantell, aquest vel protector? Quan, al final de la processó del Divendres Sant, o la tarda del Dissabte Sant, veiem passar i acompanyem la imatge de la Soledat, ¿què podem posar sota el seu mantell?

“La joia i l'esperança, la tristesa i l'angoixa dels homes contemporanis, sobretot dels pobres i de tots els qui sofreixen, són també la joia i l'esperança, la tristesa i l'angoixa dels deixebles de Crist, i no hi ha res de veritablement humà que no trobi ressò en el cor d'ells” (VATICA II, *Constitució sobre l'Església en el món contemporani*, 1). Per tant, no només hi podem posar les nostres preocupacions, els nostres dolors, les nostres alegries (penso en les personals, les que ens afecten a cadascú de nosaltres i a les nostres famílies), sinó també (sobretot!) les dels homes i les dones que, arreu del món, pateixen: els qui no tenen el necessari per viure, els qui han de fugir de casa seva a causa de la guerra i la violència i busquen refugi entre nosaltres; els qui moren al mar, víctimes de les màfies que se n'aprofiten; les dones que són víctimes de la violència, precisament perquè són dones; els qui pateixen marginació per la seva sexualitat, els qui no tenen feina ni perspectiva de trobar-ne, els qui es troben tan ofegats pel present que no veuen un futur, els qui ploren els seus difunts. La llista pot allargar-se fins a l'infinit. Tots, en el fons del nostre cor, portem les preocupacions i necessitats i alegries i esperances d'aquells que estimem.

A més, posem sota el mantell de la Mare de Déu la nostra fe. Sempre estantissa i mai completa, la nostra fe necessita la protecció de Déu: “Crec, però ajudeu la meua poca fe!” (Marc 9,24). Els dies entre la mort i la resurrecció, aquelles hores abans de la Pasqua, poden arribar a semblar deserts, abismes. La nostra fe, el nostre amor als altres, posem-los sota el mantell protector de la Mare de Déu, sota la protecció de Déu: quan acaba la processó del Divendres Sant, quan acaba la processó de la Soledat el Dissabte Sant, enmig del dolor del silenci, no s'acaba tot. La nit de Pasqua justifica el que hem fet els dies anteriors: és la nit santa i benaurada que “allunya el pecat, renta les culpes, fa innocents els caiguts, torna l'alegria als entristits, dissipa els odis, restableix la concòrdia, converteix les nacions [...]”. Nit que uneix el cel i la terra, nit en què l'home retroba Déu”, com diu el pregó pasqual.

«Sub tuum præsidium confugimus», *sota el vostre mantell ens emparem*.

Jordi Guàrdia Romeu
Teòleg, membre del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona
i director de cants a la Catedral de Tarragona

D'iconografia paleocristiana a Tarragona (V)

LA LAUDA SEPULCRAL D'ÒPTIM A L'ESGLÉSIA MARTIRIAL
DE LA NECRÒPOLIS DE LA FÀBRICA DE TABACS

Joan Menchon Bes

Arqueòleg municipal, Ajuntament de Tarragona

En aquesta cinquena lliurança sobre la iconografia paleocristiana de Tarragona ens tornarem a centrar en una altra peça de la Necròpolis de la Fàbrica de Tabacs. Ens referim a la lauda sepulcral d'Òptim, trobada per mossèn Joan Serra Vilaró durant les excavacions realitzades als anys vint i trenta del segle passat.

La importància d'aquest conjunt arqueològic no és només pel fet d'haver excavat una de les necròpolis paleocristianes més importants del món, sinó per la seva relació amb una sèrie d'edificis vinculats estretament al culte dels sants Fructuós, Auguri i Eulogi. Efectivament, al costat de les tombes dels tres màrtirs morts el 21 de gener del 259, es va anar desenvolupant un cementiri devocional dels cristians de Tàrraco. El fet és que les seves cendres es van dipositar en un espai funerari de la ciutat que, com tots, era al costat d'una via, en aquest cas la que sortia de la zona portuària en direcció al riu Francolí. Al costat de la tomba dels màrtirs, els cristians es volgueren enterrar com a signe de veneració i amb el temps aquest cementiri d'origen pagà esdevingué un focus de culte cristià.

El fet és que això va provocar que a finals del segle IV o principis del V, després de l'oficialització del cristianisme, algú va manar construir un complex martirial format per una església i un conjunt arquitectònic de dimensions importants, amb baptisteri i un espai de recepció que podríem prendre com un *xenodoquium* o hospital de pelegrins. Aquest impressionant conjunt es pot interpretar com la primera seu episcopal coneguda a Tàrraco i és temptador pensar en el metropolità Himeri com el gran promotor de l'obra.

Prop seu, una vil·la palau del segle IV i una altra església funerària amb atri, assimilable a un monestir (d'on procedeix una làpida funerària del segle VI dedicada a una *beata Thecla*), completen el conjunt.

Una de les peces musivàries més celebrades és la lauda sepulcral d'Optimus, feta amb un preciós mosaic policrom d'influència nord-africana. Es trobava a la nau central de l'església paleocristiana, molt a prop de la tomba dels màrtirs. Era, doncs, en un espai privilegiat.

El personatge, Òptim, se'n presenta com un individu adult i barbat dins una mena d'arc rebaixat. Va vestit amb dalmàtica blanca encara que més aviat sembla una *toga contabulata*, és a dir, una toga de moda als segles III i IV, que portava un plec en diagonal sobre el pit. A la mà esquerra porta un *volumen*, i amb la dreta està amb actitud de beneir, cosa que s'ha interpretat com que el personatge ha assolit la glòria. I per això al darrere seu es veu un fons vegetal que emula el Paradís.

El fet de portar un *volumen* en una mà lliga el personatge amb altres iconografies paleocristianes que hem tractat en els darrers anys, com el sarcòfag del Pedagóg. Senzillament és un llibre: la Bona Nova, l'Evangeli. És lògic que qui porta el *volumen*, emula de figura del Pedagóg, és a dir, la de Jesús, i per lògica es pot relacionar amb la figura d'un bisbe, tot i que hi ha investigadors

Lauda sepulcral d'Òptim (de Serra Vilaró, Joan, *La necrópolis de San Fructuoso*, Tarragona 1948).

que consideren que més aviat devia ser un personatge important de la comunitat cristiana de Tàrraco. El cert és que els primers bisbes de Roma, per exemple, tingueren el costum d'enterrar-se prop de tombes de màrtirs.

La inscripció funerària diu:

*Optime magnarum [—]
cui maxima reru[m —]
divinas caeli quas promiserat
arces ecce dedit sancta
Cristi (!)
in sede quiescis*

Pel professor J. Gómez Pallarès, un dels darrers especialistes a estudiar el text, diu: “Òptim, bisbe a qui està encomanada la màxima preocupació / per les coses, les divines forteses del cel que Déu et va prometre, / vet-ho aquí, te les ha concedit: reposes en la santa seu de Crist.”

Ara bé, l'expressió “*sancta Christi in sedes quiescis*” ens marca que descansa en la basílica on es ret el culte als màrtirs tarragonins i se celebra el culte eucarístic. La lògica torna a portar a la seu episcopal.

Programa D'ACTES

2017

Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang i la Mare de Déu de la Soledat i Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

TOTS ELS DIVENDRES DE QUARESMA: 3, 10, 17, 24 i 31 de març i 7 d'abril

A la parròquia de la Santíssima Trinitat:
18.30 h viacrucis i a les **19.00 h** santa missa

A l'església de Santa Maria de Natzalet:
19.30 h pregària al Sant Crist de la Sang

DIMECRES 15 DE MARÇ

17.00 h Junta General Ordinària de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat en primera convocatòria. En cas que no hi siguin presents la tercera part de les congregantes, es reunirà en segona convocatòria a les 17.30 h a la Sala de Junes de la Sang.

18.00 h Junta General Extraordinària de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat en primera convocatòria. En cas que no hi siguin presents la tercera part de les congregantes, se reunirà en segona convocatòria a les 18.30 h a la Sala de Junes de la Sang.

19.00 h Missa de difuntes a l'església de la Trinitat, organitzada per la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat.

DIJOUS 16 DE MARÇ

20.00 h Conferència quaresmal, a càrrec del pare Pere Cardona, OFM. L'acte tindrà lloc a l'església de Natzalet. Organitzada conjuntament per la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat i la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

DIJOUS 23 DE MARÇ

20.00 h Presentació del número 34 de la Revista de la Reial i Venerable Congregació de la Sang, a càrrec de l'Honorable Sr. Jordi Jané i Guasch, conseller d'Interior de la Generalitat de Catalunya. L'acte tindrà lloc a l'església de Natzalet.

DILLUNS I DIMARTS 27 i 28 DE MARÇ

18.00-20.00 h Repartiment de vestes a les aspirants de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat. Lloc: Secretaria de la Soledat - Casa de la Sang (c/ Natzalet, 1). Es podran tornar els dies 24, 25 i 26 d'abril de **18.00-20.00 h**

DIMARTS I DIMECRES 28 i 29 DE MARÇ

18.00-20.00 h Repartiment de vestes a les congregantes de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat. Lloc: Secretaria de la Soledat - Casa de la Sang (c/ Natzalet, 1). Es podran tornar els dies 24, 25 i 26 d'abril de **18.00-20.00 h**

DIVENDRES 31 DE MARÇ

19.30 h Presentació de l'opuscle de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang i de la Mare de Déu de la Soledat, a càrrec de Fra. Octavi Vilà Mayo, abat de Poblet.

DIMECRES DE PASSIÓ, 5 D'ABRIL

19.00 h Concert de Setmana Santa amb la Cobla Ministrers de la Ciutat de Tarragona. Lloc: església de Natzalet.

Programa D'ACTES

2017

DISSABTE DE PASSIÓ, 8 D'ABRIL

19.00 h Missa i oferiment del ciri pasqual a càrrec de les dues congregacions de la Sang. Lloc: parròquia de la Santíssima Trinitat

DIUMENGE DE RAMS, 9 D'ABRIL

11.00 h Benedicció de les palmes al carrer de les Coques. Processó a la S. E. Catedral i santa missa presidida per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona i primat.

19.00 h Des de l'església de Natzaret, solemne viacrucis per la Part Alta i el passeig Arqueològic que acabarà a la S. E. Catedral, on serà venerat el Sant Crist de la Sang i posteriorment tornarà a l'església de Natzaret. Els congregants han de portar vesta i gorgera.

DILLUNS SANT, 10 D'ABRIL

10.30 h Missa crismal a la S. E. Catedral, presidida per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona i primat.

DIMECRES SANT, 12 D'ABRIL

19.30 h Assistència del pas la Flagel·lació, acompanyat de congregants, aspirants i la banda de timbals del pas a la processó del Dolor, que sortirà de l'església parroquial de Sant Joan.

Hi poden assistir totes les congregantes i les aspirants de la Soledat que ho desitgin amb la vesta reglamentària. Esperem la vostra presència per acompanyar el pas.

DIJOUS SANT, 13 D'ABRIL

18.00 h Solemne Ofici del Sant Sopar del Senyor. Tot seguit, torns de guàrdia d'honor dels Armats al Santíssim Sagrament.

De 22 h Hora Santa a l'església de Natzaret.

DIVENDRES SANT, 14 D'ABRIL

6.00 h Sermó de Passió, predicat per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe metropolità i primat, a la S.E. Catedral.

6.15 h Sortida de l'església de Natzaret dels congregants que acompanyin el Sant Crist de la Sang, que es dirigiran a la S.E. Catedral, des d'on a les 6.30 h sortirà el solemne viacrucis pels carrers de la Part Alta, que finalitzarà a l'església de Natzaret amb la veneració al Sant Crist de la Sang.

11.30 h Solemne Acció Litúrgica i Veneració de la Creu, presidida pel M.I. Mn. Antoni Pérez de Mendiguren Cros, a l'església de Natzaret.

17.55 h Recollida del pas de la Soledat. Les aspirants i congregantes poden acompanyar el pas de la Mare de Déu de la Soledat des del Col·legi d'Enginyers Industrials (c/ Escrivanies Velles) fins a la plaça del Rei.

19.30 h Des de l'església de Natzaret, tradicional Processó del Sant Enterrament, declarada element festiu patrimonial d'interès nacional per la Generalitat de Catalunya i organitzada per la Reial i Venerable Congregació de la Sang. Hi assistiran totes les confraries, gremis, congregacions i germandats de la ciutat.

DISSABTE SANT, 15 D'ABRIL

18 h Processó de la Mare de Déu de la Soledat, organitzada per la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat, amb l'exercici de la Corona Dolorosa.

22.30 h Vetlla Pasqual a la S. E. Catedral, oficiada pel Dr. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat.

DIUMENGE 15 DE JUNY

Festivitat de Corpus Christi. Processó que sortirà de la Catedral.

SETMANA SANTA 2017 HORARIS DE LITÚRGIES	ARXIPRESTATS DE TARRAGONA CENTRE I TARRAGONA PERIFÈRIA																		
	Catedral	Sant Joan Baptista	Santíssima Trinitat	Sant Francesc	Sant Pere Apòstol	Sant Pau	Sant Fruituós	Sant Pere i Sant Pau	San Cosme i Sant Damià	Santa Maria / Ferràn La Móra	Santa Clara	Església del Carme PP. Carmelites	Església dels Sants Reis (Sant Agustí)	Església de Sant Antoni de Pàdua	Monestir de les Carmelites Descalces	Santa Maria (Bonavista)	Sant Salvador	Sant Josep Obrer (Torreforta)	Santa Tecla- Llevant
DIUMENGE DE PASSIÓ (Rams) Benedicció dels Rams i Missa																			
	11:00 (Ben. dels Rams i missa) 12:45	10:30 12:00 20:00	9:30 13:00 (Ben. dels Rams i missa)	11:00 18:00 19:30	12:00	12:00	12:00 (Esgl. Par) 13:00 (Col·legi Sagrat Cor) 18:00 (Santitas)	10:30 12:00	10:30 (Ciutat Residencial) 11:30 (Molnars) 13:00 (Loreto)	11:00 (Ferran i Tamarit) 12:30 (La Móra)	19:00 (vigília) 9:30 11:00 12:00 12:00 (Ben. dels Rams i missa)		12:00	12:30	11:00	11:00	11:15	11:00 (Missa i Ben. dels Rams)	12:15
DILLUNS SANT Missa Crismal																			
	10:30																		
DIJOUS SANT Pòrtic al Triduum pasqual																			
Missa del Sant Sopar del Senyor	20:00	18:00 20:00	18:30	19:30	20:00	20:00	18:00 (Santitas) 19:00 (Col·legi Sagrat Cor) 20:00 (Esgl. Par)	20:00	19:00 (Loreto)	19:00 (La Móra) 19:00 (Tamarit) 17:30 (Ferran)	19:30	17:00 19:00	18:00	19:00	19:00	19:00	18:30	19:30	20:00
Hora Santa		23:00	23:00	21:00	22:30	23:00	22:00	21:00	22:30 (Loreto)		22:30	21:00	19:00	22:00	22:00	22:30	Seguit	Acabada la Celebració	21:00
Triduum pasqual																			
Primer dia del Triduum pasqual DIVENDRES SANT																			
Via Crucis	6:00 (La Sang)	10:00		11:00	10:00	10:00		10:00	00:15 (Loreto)		9:30	9:30	10:00	10:00	11:30	10:00	10:00	9:00	10:00
Celebració Litúrgica	12:00	15:30	12:30	12:00	12:00	13:00	12:00 Esgl. Par 16:00 (Col·legi Sagrat Cor) 18:00 Santitas	13:00	13:00 (Loreto)	12:00 (La Móra) 13:00 (Tamarit)	12:00	12:00	13:00	12:00	16:00	17:00 19:30 (Processó)	11:15	17:00	18:00
Segon dia del Triduum pasqual DISSABTE SANT PASQUA!																			
Vetlla Pasqual	22:30	21:30		22:30	21:30	23:00	18:00 Santitas 21:30 Esgl. Par	23:00	22:30 (Loreto)	20:00 (Tamarit) 22:00 (La Móra)	22:03	20:00	22:00	22:00	22:00	22:30	18:30	22:00	23:00
Tercer dia del Triduum pasqual DIUMENGE DE PASQUA																			
	9:30 11:00 12:30	10:30 12:00 20:00	9:30 12:00	11:00 18:00 19:30	10:30 12:00	9:30 11:00 12:30 19:30	10:00 11:00 12:00 13:00 (Col·legi Sagrat Cor)	10:30 12:00	10:30 C. Rest. 11:30 Molnars 13:00 S.Loreto 17:30 S.Llevant 19:00 S.Loreto	11:00 (Ferran i Tamarit) 12:30 (La Móra)	9:30	11:30	12:00	11:00			11:15	11:00 19:00	12:15

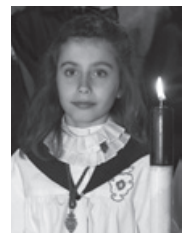
JUNTA DIRECTIVA

President:	Mn. Josep Queraltó Serrano
Priora:	Sra. M. Dolores Nolla Tapias
Vicepriora:	Sra. Dolors Fontana Milà
Tresorera:	Sra. Montserrat Gabriel Costa
Secretària:	Sra. M. Antònia Blanco Segura
Vicesecretària:	Sra. M. Teresa Potau Mas
Majorala primera:	Sra. M. Assumpció Marsal Cavallé
Majorala segona:	Sra. Claustre Sevil Dasca
Majorala tercera:	Sra. Joana Carrasco Forés
Vicetresorera i vocal primera:	Sra. M. Montserrat Amigó Garcés
Vocal segona:	Sra. Montserrat Doménech Figueras
Vocal tercera:	Sra. Gemma Brunet Las
Vocal quarta:	Sra. Yolanda Roca Chesa
Vocal cinquena:	Sra. Helena de Lamoga García-Morato
Vocal sisena:	Sra. Ana Bozalongo Antoñazas
President honorari:	Monsenyor Miquel Barbarà Anglès
Congregant honorífica:	Montserrat Boronat Inglés (C. núm. 1)

1	Montserrat Boronat Inglés	66	Mª Dolores Nolla Tapias	131	Mª Carmen Campo Gomicia de Gómez
2	Carmen Alaix Sanromá Vda Martí	67	Isabel Veciana Botanch	132	Mª Dolores Plana Gavalda
3	Mª Rosa Gasulla Virgili Vda. Boada	68	Mª del Carme Bosqué Ibañez de Marsal	133	Mª Pilar Aromir Vda. Martí
4	Mª Josefa Prat López de Salameiro	69	Montserrat Tapias de Martínez	134	Mª Montserrat Jané Alegret
5	Claustre Vallhonrat Llorach	70	Isabel Iglesias Pocurull	135	Mª Luisa Castanedo Pérez
6	Josefa Adserias Pascual	71	Mª Josefa Ferrer Fortuny	136	Mercedes Palomino Vda. Sales
7	Pilar Teixell Solé	72	Mª Victoria Rimbau	137	Montserrat Carrasco Solà
8	Carmen Dols Cabré	73	Mª Montserrat Bordas Cobo	138	Eulàlia Potau Mas
9	Manolita Segura Sanabria	74	Mª Carmen Barriach Molas, de Juan	139	Mª Mercedes Ferré Porqueras
10	Teresa Bondia Aguiló	75	Mª Pilar Fontana Milà	140	Montserrat Vilà Miquel
11	Angelina Sordé Folch Vda. Sentís	76	Mª Dolors Fontana Milà	141	Montserrat Potau Mas
12	Carmen Güell Pasalodos	77	Mª Concepción Oribe Vda Cañellas	142	Mª Victoria Espejo Iglesias de Gómez Iturriaga
13	Teresa Casanovas Pedra	78	Mª del Carmen Iglesias Gomà Vda. Espejo	143	Inés Solichero Roselló
14	Mª Cristina Güell de Pons	79	Mª Pilar Roselló Cavallé	144	Soledad Sánchez Yepes
15	Montserrat Carballeira Vda. Roca	80	Mª Dolores López Izquierdo	145	Mª Carmen Fortuny Grau
16	Mª Dolores Nadal Alaix	81	Mª Magdalena Roselló Cavallé	146	Mª Dolores Castellà Zàforas
17	Mercedes Izquierdo Vda. López Duque	82	Rosalía Vallvé Navarro	147	Mª Jesús Pallarés Coll
18	Mª Angeles Bertrán Doce	83	Mª Josefa Sanromá Jané	148	Montserrat Alegret Vda. Lleixà
19	Juana Fa de Anguela	84	Mª Teresa Aragonés Valls	149	Mercedes Alegret de Bou
20	Marta Gonsálvez Pedrol Vda. Mezquida	85	Francisca Moreso de Català	150	Mª Luisa Alegret Combalia
21	Mª Josefa Dalmau de Morán	86	Mª Asunción Tarragó Guinovart	151	Carmen Alegret de Martí
22	Rosa Martí de Durán	87	Isabel López Izquierdo	152	Beatriz de Muller Mencos
23	Carmen García Pujol	88	Mª Cristina Vidal Pedrol	153	Sofia de Muller Mencos
24	Mª Asunción Murtra Solé	89	Angeles Anguela Fa	154	Chitina Bardaji Ruiz
25	Amelia Baixauli Echevarria	90	Angelita de Muller de Tarradellas	155	Montserrat Boada Gasulla
26	Pepita Rodríguez Fonts	91	Beatriz Merelo Sanromà	156	Antonia Fontanilles de Ribé
27	Montserrat Colet Sancho Vda. Sugrañes	92	Mª Asunción Jané Rodríguez	157	Natividad Tomás Francesch
28	Marta González Pedrol Vda. Escatllar	93	Pilar Banús de Vallvé	158	Mª del Carmen Ferrer Egea
29	Montserrat de Muller de Travé	94	Inmaculada Sevil Hevia	159	Mª José Guillén Torres de Solé
30	Rosa Cácharo Vda. Teixell	95	Imma Marsal Cavalle	160	Mª Claustre Salvat Duch
31	Mª Jose Andreu Bertran de Pastor	96	Mª Pilar Sanromá de Sánchez	161	Alicia Roca Carballeira
32	Mª Montserrat Gabriel Costa	97	Mercedes de Muller de Otero	162	Mª Angeles Hernandez-Sanahuja Anguera
33	Conchita Porqueras de Ferré	98	Andrea Castellà Zàforas	163	Rosa Margarita Hernandez-Sanahuja Anguera
34	Mª del Pilar Escriu Cobos	99	Mª Valentina Sotoca Cortés	164	Mª Carmen Alvarez Pérez
35	Margarita Prat Lopez Vda. Mullerat	100	Mª Elena Roselló Cavallé	165	Júlia Rovira Murillo
36	Mª Dolores Castiñeira Vda Simó	101	Rosa Margarita Roselló Cavallé	166	Angeles Campo Gomicia de García
37	Mª Dolores Rafi Ollé	102	Montserrat Dols Saperas	167	Montserrat Tomás de Pepió
38	Mª Victoria Pedrol Medina	103	Mª Teresa Alfaro Bozalongo	168	Mª Elena Donoso Mezquida
39	Esther Ferré Dalmau	104	Paquita Baila Vda. Sanromà	169	Mª Angeles Roca Carballeira
40	Mª Antonia Escarré de Adseria	105	Montserrat Segarra Ferran	170	Carmen Lou Morrón
41	Mª Montserrat Ruiz Alsina	106	Mª Teresa Graupera Arbós	171	Emma Blanco Zárata de Prat
42	Mª Glòria Male de Pujol	107	Teresa Civit Rovira	172	Mª Dolores Larrubia de Julve
43	Mª Dolores Argemí Elias Vda. Bisbal	108	Mª Angeles Peralta Maestrejuán	173	Mª Rosa Budesca Aguiló
44	Carmen Casas Ferré	109	Mercedes Pujals de Martí	174	Ana Mª Queral Fontanals
45	Mª Teresa Pinilla Cano	110	Mª Carmen Sanromá Jané	175	Núria Gómez Porta
46	Mª Teresa Fernández Gimenez de Boronat	111	Pilar Alió Borrás de Ricomà	176	Mª Emilia Bautista Figuerola
47	Montserrat Serra Tutusaus	112	Berta Malet Masalles	177	Raimunda Olivé Vda. Pallach
48	Mª Dolores Castiñeira Vda Simó	113	Mª Concepción Ferré Porqueras	178	Josefina Oriol Baiguet Vda. Massó
49	Chitina García Pujol	114	Helen Artigau Cots de Solé	179	Alicia de Muller Mencos
50	Montserrat Costa Vda. Virgili	115	Adelaida Espejo Iglesias de Palau Ribes	180	Mª Teresa Mallafre Valero
51	Mª Rosa Perelló de Vallverdú	116	Mireia Espejo Iglesias de Castro	181	Paquita Boltó de Bella
52	Mª Luisa Pérez de Castanedo	117	Mª Jesús Coll de Pallarés	182	Mª Claustre Magallón Vidal
53	Mª Dolores Esqué Ruiz	118	Teresa Galea de Carcolé	183	Rosalía Cusidó de Maseras
54	Mª Teresa Esqué Ruiz	119	Mª Antonia Blanco Segura	184	Teresa Martí Aromir
55	Roser Mas Vda. Potau	120	Mª Claustre Sevil Dasca	185	Carmen Queral Fontanals
56	Mª Montserrat Amigó Garcés	121	Ana Mª Sevil Dasca	186	Amparo Cajigao Grau Vda. Mallafre
57	Montserrat Company Ventosa	122	Mª Pilar Sevil Dasca	187	Amparo Mallafre Cajigao
58	Rosa Mª García de Plana	123	Montserrat Iglesias de Ulloa	188	Julia Tapias de Tresseres
59	Núria Fossas Gil	124	Roser Potau Mas	189	Mercedes Tapias Albiac
60	Mª Alicia Castro Mercader	125	Mª Teresa Potau Mas	190	Mª Teresa Campanera Perramón
61	Montserrat Duch Bové, Vda. Salvat	126	Marta Potau Mas	191	Francina Marcó Nieves
62	Mª Elena Llurba Mateu	127	Patricia Tapias Ibañez	192	Montserrat Coll de Serrano
63	Mª Asunción Marsal del Fraile	128	Mª Josefa Sotoca Cortés	193	Josefa Gassó Mestre
64	Mª Asunción Roselló Cavallé	129	Mercé Jané Alegret	194	Mª Rosa Robert Cardona de Virgili
65	Trinidad Moreno de Romeu	130	Mª Carmen Martí Viamonte de Terraza	195	Yolanda Roca Chesa

196	Inés Potau Mas	261	Inmaculada Bea Ribes	326	Maria Pino Roca
197	Angeles Escobar Garrido	262	Cristina Pinilla Andreu	327	Belén Brú Roig
198	Mª Juana Zaragoza Gras	263	Patricia Marsal Bosqué	328	Mónica Sabaté Amenós
199	Josefa Cañellas Horta	264	Olivia Merelo de Barberá Roig	329	Noelia Llitrà Dalmau
200	Mª Dolores Lafuente Alonso	265	Asunción del Fraile Marsal	330	Beatriz Solé Artigau
201	Mª Pilar Serrano de Pallarés	266	Cristina Marsal Periz	331	Alejandra Pastor Andreu
202	Esmeralda Sevil Gomis de Belmonte	267	Marta Gómez Masdeu	332	Alba Colet Roselló
203	Montserrat Sevil Gomis	268	Beatriz Rosell Rimbau	333	Carlota Vallvé Banús
204	Juana Recasens Bassedas	269	Beatriz Pino Roca	334	Mª Victoria Esquerra Sanromà
205	Carmen Vericat Royo	270	Almudena Aymat Satué	335	Cecilia Julve Larrubia
206	Mª Teresa Rodríguez Monteverde de Jané	271	Maria Martí Solé	336	Marta Huber Potau
207	Gertrudis Martí Aromir	272	Mª Eugenia Gabriel Lop	337	Laura Huber Potau
208	Cristina Lleixà Alegret	273	Paquita Pons Saperas	338	Emma Prat Blanco
209	Mª Victoria Rosell Rimbau	274	Lidia Alcalde Cugat	339	Núria Prat Blanco
210	Cristina Satué Vallvé	275	Sílvia Serres Soler	340	Anna del Fraile Marsal
211	Mercedes Vallvé Martí	276	Natalia Serres Soler	341	Anna Vilà Tapias
212	Sara Guardia Catalán	277	Elisabeth Benítez Gispert	342	Maria Adserias Escarré
213	Rosa Mª Solé Rubio	278	Mercè Pallach Olivé	343	Ana Franco Martínez
214	Teresita Fontana Bertrán Vda.Prat	279	Mª Dolores Nogués Vall	344	Montserrat Bella Boltó
215	Lourdes Gras Virgili	280	Modesta Pozuelo Molina	345	Mona Moncunill Sevil
216	Magda Bernaus Pascual	281	Pilar Pozo Pozo	346	Esther Andreu Sevil
217	Carmen Calvo Huguet	282	Carmen Velasco Muñoz	347	Adela Rodríguez Tapias
218	Rosa Mª Capdevila de López	283	Carmen Junquera Burdeos	348	Teresa Esqué Englund
219	Mª Dolores Andreu Salomó	284	Inmaculada Romero Garcia	349	Sandra Simó Blanco
220	Mª Belén Ansuaga Sentís	285	Mª Pilar Adserà Gebellí	350	Carlota Ferrándiz Mallafré
221	Gloria Salvat Duch	286	Sagrario Pozo Martín	351	Aurelia Marsal Ricomà
222	Montserrat Fortuny Grau	287	Montserrat Doménech Figueras	352	Begoña Ferrándiz Mallafré
223	Xandra Tarragó Amigó	288	Maria Prim Carrasco	353	Mª Mercedes Tresserres Tapias
224	Juani Franco Martínez	289	Marta Artigau Cots	354	Mónica Huber Potau
225	Pilar Serrano Coll	290	Mª Camino San Román Castanera	355	Verónica Tapias Zaragoza
226	Beatriz Satué Vallvé	291	Elisenda Segura Pérez	356	Zoa Ferrándiz Sanromà
227	Laura Passiti Franquet	292	Magda Martí Mercadé	357	Ana Vallvé Fontana
228	Adela Tapias López de Rodriguez	293	Mª Carmen Andrés Pueyo	358	Inés Potau López
229	Ana Mª Tasia Vidal	294	Rosa Mª Torres Queralto	359	Alejandra Vives Sanromà
230	Ana Mª Lop Vaquero	295	Rosa Mª Matute Piñol	360	Iraida Belmonte Sevil
231	Mª Dolores Gras Sanz	296	Pilar Jané Vda. Mestres	361	Carla Belmonte Sevil
232	Amparo Brú Gómez	297	Francisca Gras Vendrell	362	Inés Solé Guillén
233	Magda Mª Moya Fortuny de Nin	298	Teresa González Masdeu	363	Mireia Aymat Satué
234	Magda Mª Nin Moya	299	Vicenta Bartolí Merola	364	Rosa López Capdevila
235	Mª Victoria Nin Moya	300	Ana Vives Sendra de Sáez	365	Laura Gabriel Lop
236	Isabel Miró Berrocal	301	Mª Teresa Moya Fortuny de Farré	366	Gabriela Micó Recasens
237	Rosa Mª Ricomà Vallhonrat	302	Natividad Ramírez Giménez	367	Sofia Gasull Guardia
238	Matilde Rodríguez Entero	303	Mª Luisa Pastor Andreu	368	Judith Nadal Gras
239	Ana Mª Brú Gómez	304	Mónica Julve Larrubia	369	Mª Teresa Boronat Fernández
240	Marta Cassany Virgili	305	Marta Serrano Coll	370	Miriam Pinilla Andreu
241	Olga Robledo Artigau	306	Ana Mª Bea Ribes	371	Alicia Saez Vives
242	Sandra Moncunill Sevil	307	Francisca Adell Pérez	372	Núria Rodríguez Tapias
243	Isabel Potau Mas	308	Isabel Moreno Lara	373	Marta Gabriel Lop
244	Isabel Serrano Coll	309	Ana Estopá Navalón	374	Ana Fortuny Tasia
245	Sandra Pinilla Andreu	310	Mª Teresa Carcolé Vidal	375	Maria Fortuny Tasia
246	Lourdes Panadés Grau	311	Maruja Ballarín Sarrablo	376	Mª Victoria Fabregat Sevil
247	Mª Dolores Roquet-Jalmar Ensena	312	Anna Lladó Madico	377	Mª Isabel Fortuny Miró
248	Natalia Segura Pérez	313	Pilar Cortés Palau	378	Mertixell Anglès Brú
249	Montserrat Virgili Dalmau	314	Montserrat Sentís Tamburini	379	Montserrat Anglès Brú
250	Montserrat Virgili Costa	315	Dolores Juncosa García	380	Montserrat Martí Rodríguez
251	Mª Cinta Pons Mestres Vda. Esporrín	316	Eva Tarragó Amigó	381	Montserrat Martorell Salort
252	Mª Antònia Bosch Rillo	317	Natalia Solé Artigau	382	Clara Tarradellas de Muller
253	Mª Isabel Colet Solé	318	Alejandra Marsal Bosqué	383	Rocio Ramos de Muller
254	Mª José Colet Solé	319	Agueda del Fraile Marsal	384	Araceli Salvadó Carrasco
255	Ventura Soler Finet	320	Meritxell Baches Serra	385	Montserrat Salvadó Carrasco
256	Mercedes Pinós de Farré	321	Núria Marsal Periz	386	Mª Claustre Costa Albiol
257	Marta Gago Panadés	322	Núria Alegret Fontana	387	Núria Caparrós Pons
258	Araceli Carrasco Muñoz	323	Mª Carmen Morán Dalmau	388	Rosa Mª Pintado de Aizpuri
259	Teresa Blanco Segura	324	Mª Mercedes Boronat Fernández	389	Bárbara Pintado Duch
260	Carmen Blanco Segura	325	Núria Gabriel Lop	390	Mónica Benito Gázquez

391	Montserrat Adán Doménech	456	Margarita Garijo Sadurní	521	Leyre Ucha Alfaro
392	M ^a Montserrat Boada March	457	Natividad Murtra Solé	522	Eulalia Gené Fleix
393	Vanessa San José Méndez	458	M ^a Carmen Domingo Belando	523	Nuria Martí Nieto
394	Celia García Jané	459	Silvia Montalban Granero	524	M ^a Cinta Andreu Faiges
395	Soledad García Gorbeña	460	Ana Calvo Elias	525	Glória Rovira Martí
396	Carlota Sánchez Sanromà	461	Marta Perez Noguera	526	Blanca Martí Garrido
397	Alba Calderón Marsal	462	Celia del Diego Tomás	527	Cristina Martí Sirvent
398	Julia Marsal Ricomà	463	M ^a Rosa Carola Cosials	528	Isabel Rovira Martí
399	Glória Pino Roca	464	Francisca Ayala Parejo	529	Yolanda Casas Roca
400	Anna Potau Bustamante	465	M ^a Pilar Sarroca Mañé	530	Ana Ondiviela Bozalongo
401	Cristina San José Méndez	466	Ana M ^a Fabregat Sarroca	531	M ^a Joana Carrasco Forés
402	M ^a Amelia Sentís Masllorens	467	Mercedes Mañós Gonzalbo	532	Teresa Brú Sales Vda. Rovira
403	Gemma Mas Sotoca	468	Antonia Caparrós García	533	M ^a Soledad Aparicio Palazuelos
404	Irene Potau López	469	Marta Callao Guim	534	M ^a Concepción Ibars Simó
405	Elena Gallego López	470	Bárbara Guim Llovet	535	M ^a Claustre Arribas Ibars
406	Eva Pijuan Robledo	471	M ^a Victòria Guinart Mateu	536	Belén Ramos de Muller
407	M ^a Belén Cabré Pérez	472	Cristina Montalban Fabra	537	Gloria Albacar Sancho
408	Cristina Savin Vidal	473	Pilar Gázquez Jurio	538	Carme Basora Canals
409	Clara Savin Vidal	474	Concepción Fabra Lluch	539	Laura Val Corominas
410	Elena Ulloa Iglesias	475	Maria Jiménez López	540	Ana Pallarés Coll
411	Sofia Vilá Pozo	476	Cristina Casas Roca	541	M ^a Rosa Company Ventosa
412	Montserrat Solano Prats	477	Isabel Bacarizo Giménez	542	Rosa Frisach Domadel
413	M ^a Teresa Franquet Sugrañes	478	Ana Jané Oliván	543	Elodia García Frisach
414	Marta Ricomà Alió	479	Elena Arqued Jané	544	Elisabeth Aranda Núñez
415	Miriam Ricomà Alió	480	Blanca Jané Oliván	545	Ana L Bozalongo Antofiazas
416	M ^a del Mar Roig Elias	481	Rocio Arqued Jané	546	Alejandra Vallvé Banús
417	M ^a Cruz Goñi San Miguel	482	Isabel Pigem Ricart	547	Silvia Peña Güell
418	Pilar Gascón Sotoca	483	Júlia García Jané	548	Judith San José Mendez
419	Montserrat Riba Garcés	484	Núria García Jané	549	Montserrat Nieto Roldan
420	Montserrat Garcés Altadill	485	Olga García Jané	550	Ana Borrull Riera
421	Mercedes Dalmau Massó	486	Florentina Penco Bermejo	551	Maria Llobera Calaf
422	Rocio Llitrà Dalmau	487	Carme Tamburini Trallero	552	Ana Castell Mallafré
423	Rosa Catalán Cazorla	488	Josefa Figueras Trillas	553	Montserrat Mallafré Gázquez
424	Almudena López Panisello	489	Montserrat Dalmau Cortés	554	Pilar Cusido Miró
425	Mónica Busquets Martí	490	Montserrat Aleu Pérez-Gramunt	555	Amàlia Palau Gual
426	Clàudia Teixell Aleu	491	M ^a Pilar Aleu de Grau	556	M ^a Cristina Barrera Aluja
427	Rosana Combalia San Román	492	Eva Lourdes Vallvé Alvarez	557	Marta Balaña Lucena
428	Meritxell Borràs Bové	493	M ^a Antonia Ferrer Martínez	558	M ^a Pilar Zárate Sánchez
429	Montserrat Pijuan Cascón	494	Silvia M ^a Sancho Roca	559	Ariadna Arola Brunet
430	Marta Cascón Goñi	495	Carla Aymar Potau	560	Alejandra Arola Brunet
431	M ^a Luisa Torres Sanz	496	Anna Mateu Morelló	561	Alicia Benítez Gispert
432	Teresa Fabregat Nuet	497	Núria Alfaro Mateu	562	Mercedes Dalmau Cortes
433	Carmen Fabregat Nuet	498	Clara Rubio Sanromà	563	Marta Dalmau Roig
434	Miriam Fernández de Caleyra Dalmau	499	Beatriz de Castro Espejo	564	Aleyda Carrillo Olivé
435	M ^a Francisca Dalmau Massó	500	Filomena Sentís Masip	565	M ^a Victoria Grau-Aleu Pérez-Gramunt
436	Magdalena Pons Solé	501	Isabel Vallvé Domingo	566	Blanca Escatllar González
437	M ^a Rosa Moncusí Ollé	502	Alicia Vallvé Domingo	567	Núria Escatllar González
438	M ^a Rosa Ciurana Moncusí	503	Francisca Figueras Simó	568	Núria Valldosera Escatllar
439	Rosa Picornell Ciurana	504	Marina Vives Blanco	569	Carlota Lozano Alsina
440	Dolors Amell Pons	505	M ^a del Pilar Solano Prats	570	M ^a Mercedes Saiz Murillo
441	Tatiana Belmonte Sevill	506	Montserrat Domingo Saigí	571	Ingrid Alvarez Montalbo
442	Adelaida Gómez de Iturriaga Espejo	507	Mercedes Dexeus Domingo	572	Miriam Alvarez Montalbo
443	Roser Costa Albiol	508	M ^a Teresa Chillida Ronchera	573	Laura Pons Estradé
444	M ^a Teresa Rivelles Blanco	509	Teresa Gené Escoda	574	Alba Boronat Pons
445	Sandra Lleixà Alegret	510	Rosa Bigorra Fernández	575	M ^a del Mar Pons Estradé
446	Teresa Rimbau Prat	511	Marta Hernández Anadón	576	Sonia Boronat Pons
447	Blanca de Juan Barriach	512	Elisenda Morales Bigorra	577	Iris Pons Romeu
448	M ^a del Mar Basco Cuadrada	513	Mar Ulloa Iglesias	578	Marta Escatllar González
449	Ana Basco Cuadrada	514	Virginia Martí Llauro	579	Marta Grau Carrasco
450	M ^a Teresa Gutierrez Carrera	515	M ^a Dolors Comas Andreu	580	Sonia Grau Carrasco
451	Juana Robert Cardona	516	Isabel Domingo Martí	581	Núria Rubio Gómez
452	Natalia Caballero Pavón	517	Júlia Solé Guillen	582	Joana Serra Virgili
453	Elisabeth Castell Mallafré	518	Raquel Maset Gaya	583	Gemma Brunet Las
454	Rosa M ^a Torres Fernández	519	M ^a Carme Panadés Ferrer	584	Andrea Jordà Martínez
455	Maria Elias Riera	520	Ana Hernández Panadés	585	Sonia Mestre Martínez

586	Maria Dolores Signes Ruiz	651	Maria Boada Gea	716	Maria Murguía Benitez
587	Arantxa Siendones Bordas	652	Mª Dolores Torres Eguiluz	717	Yasmina Solé Carolá
588	Mª Carmen Alonso Fontbona	653	Mª Neus Torres Eguiluz	718	Diana Solé Carolá
589	Susana García Alonso	654	Laura Sales Palomino	719	Núria Borrull Riera
590	Beatriz Fontenla Aguinaga	655	Maria Mullerat Pigem	720	Silvia Borrull Riera
591	Juana Elena Fontenla Aguinaga	656	Núria Domingo de Mullerat	721	Loli González Felix
592	Josefa Tuset Brú	657	Roser Peiró de Mullerat	722	Clàudia Segarra González
593	Elisenda Joglar Huber	658	Sílvia Fuster Mateu	723	Ana Mª Tercero Gómez
594	Covadonga Joglar Huber	659	Anna Labata Marco	724	Beni Baviera Calero
595	Irene Huber Company	660	Rosa Mª Batet Alonso	725	Mª Carmen Franqueza Roca
596	Mª Mercé Martorell Comas	661	Maria Ferrando Babot	726	Emilia Preciado Maydeu
597	Clara Matas Roselló	662	Inmaculada Ribalt Muñoz	727	Mª Luz del Amo Clari
598	Andrea Englad Roselló	663	Mª Josefa León Rebollo	728	Francisca Josefa March Roca
599	Mercedes García Forcada	664	Dolores Miquel Serrano	729	Marta Buera Potau
600	Begoña Parra García	665	Rafaela Roman Marín	730	Marina Buera Potau
601	Agustina Granadero Monjo	666	Mónica Tarragon Peralta	731	Maria Balañá Lucena
602	Mª Dolores Bosch Gutiérrez	667	Mª Carme Mir Felip	732	Yaiza de la Cruz Morán
603	Maria Doménech Mezquida	668	Mª Dolores Sans Vidal	733	Mª Carmen Olivera Martínez
604	Andrea Losada Castellà	669	Purificación López Segura	734	Josefa Martínez Martínez
605	Araceli Anadón Esquiroz	670	Miriam Salvadó Agustín	735	Rosa Mª Almagro Roselló
606	Anna Pedraza Vidal	671	Julia Robledo Carrió	736	Núria Espinet Degracia
607	Carla Jané Oliván	672	Elisabeth Arribas Ibars	737	Laura Ventosa Andreu
608	Marisè Odena Rosell	673	Sònia González Ollé	738	Inmaculada Llauradó Grau
609	Marina Vallvé Odena	674	Pilar Ortiz de Paz	739	Pilar Eloisa Vives Turegano
610	Marta Vallvé Odena	675	Laura López Vendrell	740	Esther Socias Balada
611	Anna Carme Albarracín García	676	Paula Cristobal Sanz	741	Mireia Ventura Ripoll
612	Carmen Ochoa Calvo	677	Trini Pérez Yeste	742	Concepción Olivera Martínez
613	Gabriela Vallvé Ochoa	678	Araceli Gómez López	743	Clara Pons Estradé
614	Mª Teresa Martí Estrada	679	Mª Inmaculada Vendrell Blanco	744	Clàudia Ibarz Gasull
615	Ana-Cristina Campón Ferreras	680	Mª Carmen Ollé Trias	745	Montserrat Aleu Calvet
616	Mª Lluïsa Sanz Herraiz	681	Mª Carmen Duch Torrelles	746	Mª Mar Fernández de Caleyá Dalmau
617	Cristina Peña Güell	682	Mª del Mar Riola Bardají	747	Ana Gutiérrez Fernández de Calejla
618	Josefa Fabregat Nuet	683	Marina Llorach Salvadó	748	Maria Espejo Liso
619	Alexandra Micó Albarracín	684	Patricia Escarre Nin	749	Olga Montagut Galimany
620	Anna Micó Albarracín	685	Anna Baviera Calero	750	Mª Victoria Arbeloa Rigau
621	Mª Angeles López Domínguez	686	Júlia Mullerat Domingo	751	Ana García Anguella
622	Antonia Gómez Botella	687	Clàudia Mullerat Domingo	752	Marta Ribas Sánchez
623	Anna Vives Blanco	688	Mª Rosa Casellas Andreu	753	Mª Carmen Méndez Moreno
624	Blanca Ondiviela Bozalongo	689	Glòria Doménech Virgili	754	Sónia Alvarez Borrás
625	Gabriela de Castro Espejo	690	Anna Mª Pons Estradé	755	Ana de la Guerra Palacios
626	Mercé Marín Ferrer	691	Teresa Aguinaga Fernández	756	Maria Sevil de Llobet
627	Mª Dolores Duch Bové	692	Marina Aznar Sanchís	757	Núria Mullerat Domingo
628	Maria Pluvinet Duch	693	Paula Calderón Satué	758	Montserrat Ribas Montilla
629	Josefa Lerin Cortés	694	Cristina Muñiz Melich	759	Francisca Calbet Soliano
630	Mª Antonia Morros Lucas	695	Gemma Alvaro Polo	760	Berta Riquelme Dalmau
631	Juana García Sánchez	696	Cynthia Queralt Alvaro	761	Ana Riquelme Dalmau
632	Rosa Carme Segalà Capdevila	697	Alicia Batlle Carbó	762	Laia Baranera Pinilla
633	Esther Sanz Herraiz	698	Ana Mª Fontanals Bonet	763	Andrea Guasch Pinilla
634	Ana Teresa Sanfiz Sancho	699	Inés Calderón Satué	764	Natalia Dalmau Roca
635	Marta Romeu Morera	700	Natalia Artero Boronat	765	Carmen Vargas Zafra
636	Josefa Jiménez Giraldez	701	Mª Pilar Bote Vidal	766	Mª Pilar Borrás Marco
637	Consol Güell Querol	702	Maria Sabaté Sabaté	767	Violant Andreu Salla
638	Mª Cristina Pons Güell	703	Vanessa Tierraseca Matute	768	Anna Mª Bayerri Margalef
639	Ruth Pons Romeu	704	Rosa Mª Tierraseca Matute	769	Marta Vidal Jorda
640	Marta Bonillo Segalà	705	Mª Cinta Itarte Rabada	770	Anna Tous Aymat
641	Aida Bonillo Segalà	706	Gemma Marchena Angos	771	Magda Mestre Castells
642	Mariona Brull Andreu	707	Mireia Marchena Angos	772	Clara Medina Valles
643	Dolors Andreu Prats	708	Joana Angos Mirantes	773	Clara Mullerat Peiró
644	Carla Helena Bria Montcusí	709	Teresa Leiva Villalba	774	Judith Queralt Solé
645	Mireia García Bernaus	710	Esther Ventura Dalmau	775	Anabel Fernández Anadón
646	Eugenia Aymat Castresana	711	Josefa Girona Gil	776	Ariadna Lucena Vargas
647	Cinta Gavalda Seriol	712	Aida Braña Picó	777	Ignacia Alujas Golarons
648	Inma Gavalda Seriol	713	Natalia Lacasa Vidal	778	Núria Ballart Alujas
649	Isabel Soriano Perea	714	Elvira Ballaster Garris	779	Laura Guinovart Castan
650	Paula Baena Zárata	715	Ana Pérez Romero	780	Maria Ribé Rufa

781	Anna Valldosera Escatllar	846	Laura Mallafré Gazquez	911	Laia Musté Beltri
782	Núria Flavià Gayà	847	Irene Perez Passiti	912	Alba Musté Beltri
783	Montserrat Pomerol Sanchez	848	Susana Gonzalez Tost	913	Mariona Musté Salvado
784	Nefertari Picó Plaja	849	Mª Asuncion Tost Ortiz	914	Maria Busquets Pluvinet
785	Ana Montserrat Boronat Sánchez	850	Mariona Baranda González	915	Mercedes Muñoz Flores
786	Mª Pau Galera Hernandez	851	Mercedes Murillo Rodriguez	916	Joana Serret Sanahuja
787	Montserrat Hernandez Guasch	852	Isidora Cisneros Mojio	917	Elvira Sanahuja Rosell
788	Marina López de Manuel	853	Yolanda Alabart Segura	918	M.Carme Vernet Bargallo
789	Mireia de Manuel Pradas	854	Maria Nieves Alabart Segura	919	Elvira Ferrando Gomez
790	Mercè Pradas Cortina	855	Julia Caparrós Cisneros	920	Helena Engracia de Lamoga García-Morato
791	Carmen Aguirre Parra	856	Rosa Mª García Martínez	921	Ana Gonzalez Morales
792	Dolores Almazán Ruiz	857	Mª Antonia Rodriguez Vallejo	922	Luisa Jorge Pizarro
793	Mª Carmen Almazán Ruiz	858	Ramona Gimenez Martínez	923	Meritxell Alvarez Bayerri
794	Mª Dolores Blanco Almazán	859	Josefina Andreu Rodriguez	924	Irene Fernandez de Caleyá Miquel
795	Clara Adserias Hernández	860	Filomena Rodriguez Vallejo	925	Paula Fernandez de Caleyá Miquel
796	Sílvia Adserias Hernández	861	Irene Clara Guerrero Ramos	926	Alba Piñol Moreno
797	Patricia Segarra Riola	862	Belén Villares Ferrandiz	927	Judith Garcia Muñoz
798	Conchita Adserà Pardines	863	Alexia Palau de Ribes Espejo	928	Mariona Guasch Camacho
799	Mª Antonia Solé Colom	864	Aina Baranera Pinilla	929	Inés Lecuona Musolas
800	Dolores Cabañero Albadalejo	865	Alisa Gil Queralt	930	Esther Juncosa, Vda. Musolas
801	Laia Bilbao Nadal	866	Sofia Salvat Argany	931	Teresa Pego Gallego
802	Mª José Heras Tuset	867	Mª Dolors Forcadell Masdeu	932	Elena Yxart Montañes
803	Martina Labata Ferrandiz	868	Maria Lorenzo Sanchez	933	Núria Pérez Martí
804	Ana Urzaiz López	869	Vinyet Salvado Ruiz	934	Núria Benedicto Ferrer
805	Belén Fernandez de Caleyá Ramiro	870	Elisabeth Flores Calvet	935	M. Rosa Rebull Plà
806	Júlia Adserà Flavià	871	Natalia Iriso de Mullerat	936	Lúcia Parisi Ferrandiz
807	Gracia Alvarez Murillo	872	Alicia Mullerat Iriso	937	Inés Ferrandiz Rabal
808	Mª Gracia Murillo Rodriguez	873	Mariona Mullerat Peiro	938	Paula González Ferrandiz
809	Dolores Mª Tierraseca Matute	874	Quica Gay Sorrius	939	Maite Mullerat Peiró
810	Josefina Badia Oller	875	Alexandra Santamaria Gay	940	Megan McLaughlin de Mullerat
811	Patricia Musolas Farrell	876	Adriana Santamaria Gay	941	Claudia Sentís Esteban
812	Esther Musolas Farrell	877	Georgina Prat Marrase	942	Aina Sentís Esteban
813	Anna Serra Gabriel	878	Patricia de la Paz Marsal	943	Mª Victòria Forns Fernández
814	Angelines Dñeiro Iglesias	879	Carme Tous Aymat	944	Alba Gómez Forns
815	Paula Lozano Alsina	880	Ruth Corominas Creus	945	Maribel Rubio Diaz
816	Cristina Aguiló Calaf	881	Judith Heras Tuset	946	Georgina Garcia Rubio
817	Montserrat Simó Rovira	882	Ana Mª Mota Jimenez	947	Ariadna Escatllar Suárez
818	Anna Culubret Gavalda	883	Anabel Torrado Mota	948	Mª Angeles Guerrero Pulido
819	Rosa Mª Andreu Sabadell	884	Beatriz Lopez Iparraguirre	949	Alexia Martinez Sevilla
820	Elena Torres Marsal	885	Cristina Ballart Alujas	950	Mª Carmen Avellá Shaw
821	Raquel Vidal López	886	Mireia Satue Socias	951	Lidia Villa Sánchez
822	Ingrid Vidal López	887	Mariona Arandes Busquets	952	Esperanza Villa Sánchez
823	Aurelia Delgado Gómez	888	Carol Arandes Busquets	953	Anna-Yangyi Vilà Morales
824	Marta Castaño Vargas	889	Mª Dolores Masdeu Almenara	954	Marta Garcia Casañ
825	Leyre Rovirosa Rodríguez	890	Marina Martí Triquell	955	Montserrat Butet Juncosa
826	Elena Mas Salguero	891	Lucia Gallego Bosch	956	Teresa Navarro Hernández
827	Angels Creus Tuebols	892	Maria Bella Ventosa	957	Carmen Nieves Fernaud Vela
828	Maria Potau Mas	893	Josefa Torres Martínez	958	Paula Seró Huber
829	Maria Gimenez Llitrà	894	Mª dels Angels Grau Bella	959	Susana Mullerat Iriso
830	Antonia León Martínez	895	Claudia Peyra Grau	960	Begoña Lecuona Musolas
831	Mª Carme Baiget Solé	896	Núria Alegre Franco	961	Gloria Milà Roca
832	Mª Teresa Carné Horta	897	Laura Pardell Domínguez	962	Emma Alfaro Franqueza
833	Antonietta Rovira Porqueras	898	Lidia Pardell Domínguez	963	Isabel Giró Lascano
834	Blanca Ribé Rufa	899	Lidia Serra Gabriel	964	Carmen Jimenez Hurtado
835	Mª Montserrat Rufa Gracia	900	Maria Fernandez Franco	965	Alexandra Rion Marqués
836	Elena Aguilar Yxart	901	Mª Montserrat García Roca	966	Dolors Segura Bisbal
837	Montse Martí Estrada	902	Anna Tarrago Garcia	967	Mª Dolores Garabatos Bosch
838	Tere Allué Torra	903	Esther Pere Mas	968	Cecilia Garabatos Bosch
839	Cloe Labata Ferrandiz	904	Concepción Medina Bermejo	969	Elena Ventosa Andreu
840	Natalia Piñol Suarez	905	Laia Batlle Cardó	970	Mireia Pérez Mallén
841	Mª Merce López Vendrell	906	Júlia Grau Tresserres	971	Laura Giralt Folch
842	Alejandra Palmira Hernandez Pastor	907	Núria Martínez Grau	972	Alba Carcellé Herrera
843	Emma Stephenson Pastor	908	Maite Parrilla Vidal	973	Clàudia Marsal Escudé
844	Lucia Satué Mas	909	Irene Roca Reixach	974	Angela Torres Marsal
845	Dolors Martí Seró	910	Marina Guasch Pinilla	975	Clara Puigbo Marsal

976 Rita Serra Marsal
 977 Carla Lozano del Fraile
 978 Ana Pérez Ferrer
 979 Berta Samper Pérez
 980 Ariadna Gallego Serra
 981 Maria Isabel Da Conceição Coelho
 982 Marta Mendoza Fortuny
 983 Montserrat Molins García
 984 Valentina Diaz Rubio
 985 Joana Colet Rabassa
 986 Ivet Roch Colet
 987 Dolors Farriol Batalla
 988 Cayetana Hernández Pastor
 989 Susana Fernández García
 990 Ana Nonell Fernández
 991 Lluïsa Serres Cirujeda
 992 Sara Tomàs Serres
 993 Berta Cerezo Huber
 994 Clàudia Castanera Micó
 995 Anna Colomines Montfort
 996 Patricia Martí Asenjo
 997 M^a de los Santos Torrecillas
 998 Anna Maria Tarafa Camps
 999 Laia Falcó Marrasé
 1000 Montserrat Piqué Vda. Boronat
 1001 Mª Creu Gómez Romero
 1002 Laura Sastre Núñez
 1003 Aurora de la Torre Trillo-Figueroa
 1004 Mercedes Forns Fernández
 1005 Raquel Lago Forns
 1006 Ana Isabel García Rodríguez
 1007 Blanca Fernández de Caleyá Dalmau
 1008 Mª José Olivera Martínez
 1009 Maria Gebelli Granell
 1010 Mónica Gimenez Llitrá
 1011 Maria Vicario Jordá
 1012 Miriam Andreu Rodríguez
 1013 Clara Samper Pérez
 1014 Rosa Mª Pamies Poblet
 1015 Blanca García Carreño
 1016 Celia Josa Castillejo
 1017 Marta Vicario Jordá
 1018 Marina Alasá García
 1019 Judit García Pallares
 1020 M^a del Carmen Estupiña Sánchez
 1021 Cristina Comes Fortuny
 1022 Laura Comes Fortuny
 1023 Sara Carrillo Valero
 1024 Laia Garcia Pallarés
 1025 Adriana Grañó Marsal
 1026 Pili Giné Andreu
 1027 Inés Mendoza Fortuny
 1028 Alexandra Cubells Moncunill
 1029 Carla Seró Huber
 1030 Paloma Prat Freijawes
 1031 Elena Prat Freijawes
 1032 Belén Marrón Reigosa
 1033 Daniela Carré Marrón
 1034 Marina Carré Marrón
 1035 Caterina Tresserres Pianigiani
 1036 Maria Martínez Grau
 1037 Georgina Satué Giralt
 1038 Paula Salazar Carracedo
 1039 Maria Salazar Carracedo

1040 Roser Cabré Potau
 1041 Georgina Pujol Potau
 1042 Ruth Marqués Montejana
 1043 Marta Pintado Romero
 1044 Anna Pintado Pino
 1045 Carla Satué Giralt
 1046 Gloria Cerezo Huber
 1047 Eulàlia Veà Miranda
 1048 Júlia Pujadas Sugrañes
 1049 Joana Cañellas Santos
 1050 Clàudia Barcelona Caballero
 1051 Eva Sugrañes Aymamí
 1052 Rosario Tortosa Ruiz
 1053 Mª Teresa Pallejà Franquet
 1054 Ana Pallejà Franquet
 1055 Ester Pallejà Franquet
 1056 Pilar Turégano Fuentes
 1057 Miriam Gallego Serra
 1058 Concepció Simó Baiget
 1059 Gabriela Hernández Pastor
 1060 Marta Martínez Grau
 1061 M^a de las Mercedes Grau Tresserras
 1062 Irene Vico Parejo
 1063 Remei Ortega Parejo
 1064 Mª Angels de la Salut Fernández
 1065 Roser Vallvé Cid
 1066 Martina Vallvé Pérez
 1067 Helena Pineda Estopá
 1068 M^a dels Angels Luque Torralbo
 1069 Miriam Marsal Cilleros
 1070 Claudia Aixelá Goudinoff
 1071 Andrea Santos Domenech
 1072 Magdalena Duch Baduell
 1073 Loreto Meix Sabaté
 1074 Soledad de la Rosa Alarcón
 1075 Bedur Rajab Nogueira
 1076 Margarita Mullerat McLaughlin
 1077 Rose Maria Mullerat McLaughlin
 1078 Ana Ortega Hernández
 1079 Júlia Gayà Pino
 1080 M^a del Carmen Llopis García
 1081 Paula Pintado Pino
 1082 Núria Molins García
 1083 Marta Doménech Fernández
 1084 Carmen Fernández Sans
 1085 Laura Bernal López
 1086 Maria Clopes Vidal
 1087 Berta Clopes Vidal
 1088 Maria Grau Alasá
 1089 Paula Hernández Vidal
 1090 Meritxell Jaquel Blasco
 1091 Nayeli Jaquel Gámez
 1092 Yaretti-Teresa Jaquel Gámez
 1093 Marina Molina Vilaró
 1094 Neus Molina Vilaró
 1095 Anna Moya Oller
 1096 Blanca Oliach Alasá
 1097 Berta Pallejà Comas
 1098 Laura Sánchez Rull
 1099 Mª Montserrat Tomasa Torrallardona
 1100 Mª Teresa Vidal Gotanegra
 1101 Ana Mª Vidal Vidal
 1102 Mª Teresa Vidal Vidal
 1103 Mª Pilar Vilaró Rodríguez

1104 Africa Domingo Aymar
 1105 Mª Joana Virgili Gasol
 1106 Mª Teresa Blasco Viñes
 1107 Clàudia Burgos Guinovart
 1108 Mª Jesús García-Morato Pérez
 1109 Meritxell Guinovart Moreno
 1110 Ana Moreno Pérez
 1111 Mª Rosa Moreno Bertomeu
 1112 Sofia Múgica Bové
 1113 Magdalena García Olivé
 1114 Abril Albiol Gasull
 1115 Marta Vicens Berenguer
 1116 Sofia Parisi Luengo
 1117 Ana de Ezquerro Basco
 1118 Clàudia Ezquerro Basco

Altes 2017

1119 Blanca Lago Forns
 1120 Lucía Saura Zornoza
 1121 Irene Saura Zornoza
 1122 M^a del Carmen Fernández Plaza
 1123 Gemma Solé Sedeño
 1124 Pilar Sàez Millán
 1125 Mª Teresa Vidal Martín
 1126 Ana Patiño Vidal
 1127 Fina Rodríguez Gómez
 1128 Jéssica Joaquín Cobo
 1129 Cristina Moragues Salvadó
 1130 Marta Tarrats Moragues
 1131 Juny Rós Masip
 1132 Sofia Aymar Airó
 1133 Mireia González Mohedano
 1134 Sónia Rovira Peña
 1135 Nadia Ortega Gázquez
 1136 Cristina Aleu Perez-Gramunt
 1137 Laura Moyà Farrera
 1138 Ariadna Valero Santamaria
 1139 Mariona Valero Santamaria
 1140 Elsa Martínez Marsal
 1141 Teresa Llubra Cunillera
 1142 Noa Moreno Borrull
 1143 Anna Moyà Oller
 1144 Roser Olivé Aymerich
 1145 Clàudia Jiménez Grau
 1146 Raquel Novell Martínez
 1147 M. Dolors Font Catà
 1148 Natalia Moya Farrera
 1149 Alicia de Manuel Herrero
 1150 Chelo Boada Valls
 1151 Cloe Martínez Marsal

Congregantes difuntos

Sra. M. Pilar Angeles Aguar Férriz

Sra. M. del Carmen Aixalà de Diego

Sra. Elvira Braña Pedrol

Sra. Lupita Cobos Herrera

Sra. Rosa Pedra Pons

Sra. M. Pilar Pera Bajo

Sra. Elena Rivas Llitera

El respecte a l'entorn,
a les persones,
als nostres costums,
a la tradició.

Per a nosaltres, és una prioritat.

Vivim la Setmana Santa

www.dow.com

Informe Públic de Tarragona

<http://www.dow.com/publicreport/2004/local/tarragona/index.htm>

Millorar la vida
dia a dia.

*Marca registrada - The Dow Chemical Company

A

ASTORIA RESIDENCIAL, S.L.

Passeig Marítim Rafel de Casanova, 3 · 43003 Tarragona · Tel. 977 292 191
www.apartamentosastoria.com
astoria@tinet.org

CANSALADERIES

Plaça de la Font, 5
La Bocacalle, 2
43003 TARRAGONA
Tel. 977 23 42 03

C/ Sant Llorenç, 15 · Casc Antic Tarragona · Tel. / Fax 977 22 83 00

PLUVINET 42

SASTRE

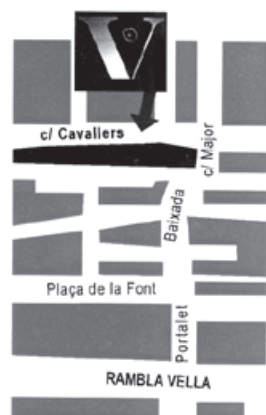
MODA Home-Dona

Especialistes en nuvis i cerimònia

Rambla Nova, 42 TARRAGONA

DEGVSTA

restaurant

www.degvsta.com
degvsta@degvsta.com

c/ Cavallers , 6
43003 Tarragona
t. 977 25 24 28
f. 977 22 44 51

REPSOL

Atelier Lafuente

Taller de Vitrall

Riera Miró, 80 · 43212 Reus (Tarragona)
Tel. 620 318 568 · atelierlafuente@tinet.cat

Pâtisserie Rabasó

Carrer Merceria, 25 - 43003 TARRAGONA - Tel. 977 236 676

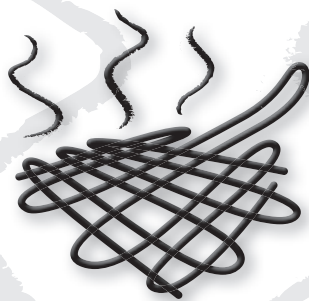
J.PROS
floristes

Botiga online 24h
www.florspros.com

Sant Agustí, 1
Tel. 977 23 44 20
TARRAGONA

Buffet lliure
Braseria oberta les 24 hores

elBuffet

d'Altafulla

Crta. Nal. 340a - km 1173 - 43893 ALTAFULLA
Tel. 977 650 028 www.elbuffetdealtafulla.com

BOZALONGO ASOCIADOS

GESTIÓN INMOBILIARIA

Administrador
Fincas
Colegiado

GABINETE JURÍDICO ADMINISTRACIÓN DE FINCAS

Avda. Prat de la Riba, 14, 3.^a, 3.^a • 43001 Tarragona

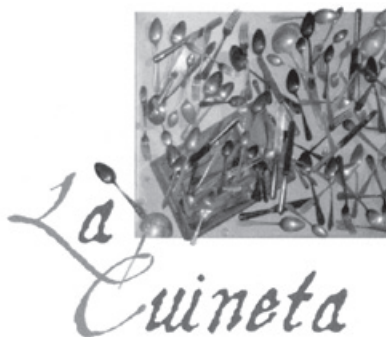
Telf. 977 22 00 53 • Fax 977 24 94 82

bozalongo@bozalongoasociados.com

MENÚ PER GRUPS

Carrer Nou del Patriarca, 2 bis
Casc Antic - 43003 Tarragona
Telèfon 977 226 101
e-mail: lacuinetatgn@gmail.com

CHROMA

RESTAURA EL PATRIMONI

Chroma Restauració del Patrimoni Arquitectònic SL | Escudellers Blancs, 3 bis 08002 - Barcelona | 93 317 45 13 | www.chroma.es

Òptica Fullana

compromís amb els teus ulls

Rambla Nova, 88. Tarragona
Tel. 977 23 42 51 info@opticafullana.com

viatgesberga®

C/ Sant Agustí 11 - Tarragona
Tel. 977 252 610 info@viatgesberga.com www.viatgesberga.com

GCMD-252

Perfil

PERRUQUERIA I ESTÈTICA

C/. Reding, 16 baixos
Tel. 977 24 09 73
43001 TARRAGONA

CARMEN CALVO

Vallvé Seguros

des de 1912

*Rambla Nova, 109
43001 TARRAGONA*

*Tels. 977 21 97 00
977 21 97 57
977 21 97 67*

Magda

*Artesania en flors
naturals i artificials
per Casaments
Comunions, Batejos
i altres*

*Monestir de Poblet, 31 (xalet)
43002 TARRAGONA
Tel. 977 22 28 97
Mòbil 629 786 242*

Baixada Misericòrdia, 6
43003 TARRAGONA

Tel. 977 23 85 51

J. Jordà

CONFORT I DESCANS

Av. Catalunya, 22 C
Porxos (Cronista Sessè)
43002 TARRAGONA

Telèfon 977 22 76 15
Fax 977 22 83 16

Mas Roselló *restaurant*

Passeig Marítim Rafel de Casanova, 23 - TARRAGONA - Tel. 977 24 18 28 Fax 977 21 97 52

La Caleta *Restaurant*

Passeig Marítim Rafel de Casanova, 24 - TARRAGONA
Tel. 977 23 40 40

**PIZZERIA TRATTORIA
BRASERIA**

Carrer Ferrers, 20
43003 TARRAGONA

Tel. 977 23 56 31

LA CUCA FERA
RESTAURANT

CUINA MEDITERRÀNIA

Plaça Santiago Rusiñol, 5
43003 TARRAGONA
Tel. 977 24 20 07

LA CUCA FERA

CONGREGACIÓ DE SENYORES
SOTA LA INVOCACIÓ DE LA PURÍSSIMA SANG
DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST
I DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT

TENIU FOTOGRAFIES O DOCUMENTS DE LA CONGREGACIÓ?

Estem iniciant tasques de recerca, digitalització i organització de l'arxiu històric de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat.

Per això fem una crida als qui tingueu fotografies, documents, filmacions o records antics relacionats amb la Congregació.

Si hi voleu col·laborar aportant el material, podeu fer-ho de dues maneres:

Si les fotografies o documents els teniu en format digital, podeu enviar-los per correu electrònic a l'adreça **arxiusoledat@gmail.com**.

Recordeu de fer-hi constar el vostre nom i cognoms, el telèfon i la informació de les fotografies o documents aportats.

Si les fotos o documents són en paper, poseu-vos en contacte amb nosaltres a través del mateix correu electrònic o als telèfons 977 233 230 (divendres tarda), 977 232 180. Nosaltres vindrem a recollir els documents o fotografies, els digitalitzarem i us els retornarem.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració!

CONGREGACIÓ DE SENYORES
SOTA LA INVOCACIÓ DE LA PURÍSSIMA SANG
DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST
I DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Codi Postal: _____ Municipi: _____

Telèfon: _____ Data de naixement: _____

Mòbil: _____ E-mail: _____

Quota anual congregant i aspirant: 18,00 euros.

BUTLLETA DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Benvolgut/da senyor/a, us prego que carregueu al meu compte corrent/llibreta d'estalvis, fins a nou avis els rebuts que li presenti la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat a nom de:

en concepte de quota anual.

Titular del compte: _____

IBAN:

ES

Signatura del titular _____

Tarragona, 2017

La Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat

Agraeix

a totes les persones, entitats, empreses i comerços
que han fet possible aquesta publicació.

Solea

Soledat
Mare de Déu de la

Setmana Santa, Tarragona 2017